

Vastgesteld verslag raadsvergadering 1 juni 2023

<p>Aanwezig: Voorzitter Mevrouw H. Sahin</p> <p>Raadsleden: De heer E.G.T. Braam De heer D. Cupedo De heer D.F.A. van Dam De heer C.P.I.M. Dolmans De heer M. van 't Eind De heer M.J. van Enk De heer M.A.J. Ezinga De heer S. Geleijnse Mevrouw B.M.B.T. de Haan-Niesen Mevrouw M.E Harmsen Mevrouw I.M. Jansen-Dirkx De heer M.T.F. Kaffa</p> <p>Mevrouw A. Koegler-Böhm</p> <p>De heer G. Kruger Mevrouw S. van Maarseveen</p>	<p>Vervolg aanwezige raadsleden:</p> <p>De heer M. El Majjaoui Mevrouw W.A.A.M. van Nunen De heer R. Nunnikhoven Mevrouw L.B. Oude Alink Mevrouw A. Prenger Mevrouw C.Y. Schwencke De heer C.G. Sleddering De heer W. Smith De heer Q.L.A. Veerman De heer E. van der Veer Mevrouw W. van der Weij De heer M.V. Weterings Mevrouw E. Woudstra De heer A. Zoghbi</p> <p>Mevrouw P.G. Kames De heer U. Oelen</p>
<p>Aanwezige portefeuillehouders: Wethouder, mevrouw L.I. Bentvelzen Wethouder, de heer A. van de Laar Wethouder, de heer W. van Damme Wethouder, de heer M. Wit</p>	<p>Griffie: Griffier: de heer J.A. Massaar bpa Mevrouw M.M.A. Tittse De heer J. Hoefnagel (verslag)</p>

1. Opening en mededelingen

De voorzitter: Ik vraag u vriendelijk om plaats te nemen. Van harte welkom bij de raadsvergadering van de gemeente Rijswijk van donderdag 1 juni 2023. Ook heet ik welkom de aanwezigen op de publieke tribune, de medewerkers, de fractieassistenten, de vertegenwoordigers van onze media en natuurlijk de kijkers online. Dan ga ik naar de mededelingen. We hebben geen berichten van verhindering ontvangen. Ik zie alleen dat de heer El Majjaoui er nog niet is. Mogelijk is die nog onderweg. Hij heeft zich bij ons nog niet afgemeld. Dan de trekking van het stemmingsnummer. Nummer 13. We gaan straks laten weten op wie dat betrekking heeft. Dan het ledenbureau van de stemopneming. Het voorstel als voorzitter is de heer Braam. Als leden de heer

Zoghbi en mevrouw Oude Alink. Ingestemd? Dan zijn er twee mededelingen vanuit het college. Eén van mij. Maar ik begin met het woord te geven aan wethouder Van Damme, die ook een mededeling zal doen. Aan u het woord, mijnheer Van Damme.

De heer Van Damme: Dank u wel, voorzitter. Bij de mededeling in de raadsvergadering van 18 april jongstleden heb ik uw raad geïnformeerd over twee zaken die spelen met betrekking tot de heffing van de leges binnen onze gemeente. En ik heb hierbij toegezegd dat ik u op de hoogte ga houden van het herstelproces. Bij deze doe ik daar nu een mededeling over. De belangrijkste kwestie betreft het in rekening brengen van een te hoog bedrag aan bouwleges. De gevolgen daarvan zijn in beeld gebracht en leiden tot een teruggave van leges van ongeveer één miljoen euro. Dat is inmiddels in de jaarrekening verwerkt en kunt u terugvinden in de jaarstukken 2022. De andere kwestie is het herstel van een verschrijving in de legesverordening. En omdat dit geen juridische gevolgen heeft, mag het college de legesverordening op dit punt aanpassen. Aanstaande dinsdag ligt het voorstel om de legesverordening te wijzigen ter besluitvorming in het college. En wij sturen u direct daarna een raadsinformatiebrief, waarin beide zaken uitvoerig nader worden toegelicht. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Damme. Dan ga ik een korte mededeling doen over de ongeregelheden en de verstoring van de openbare orde en veiligheid afgelopen zondag in onze gemeente. U heeft dat via de media kunnen volgen. En ik vind het belangrijk om als burgemeester ook hier in het openbaar verantwoording te doen als ik gebruik maak van mijn bevoegdheden. En in dit geval heb ik spoed bestuursdwang toegepast door Event Plaza te sluiten tot maandag 29 mei 01. En dat heeft te maken, omdat het Eritrese feest tot hele grote verstoringen van de openbare orde en veiligheid hebben geresulteerd. Ik vind, als burgemeester is het laatste wat je wil dat je inwoners en mensen in onveiligheid zijn. Daarmee hebben we door snel te handelen dit kunnen voorkomen. En ik zeg u toe dat ik alles in het werk zal stellen, ook alles in mijn persoonlijk vermogen om de eerder aangekondigde feesten van 14 en 15 juli, data maakt op zich niet uit, niet door te laten gaan. En we hebben vorige week vrijdag ook aan de exploitant laten weten dat we de melding die hij gedaan heeft niet in behandeling zullen nemen, omdat het ook niet op de juiste wijze is gegaan. Ik vind het belangrijk om dat gezegd te hebben.

1. Spreekrecht burgers

De voorzitter: Dan gaan we naar punt 2 van onze agenda. En dat betreft het spreekrecht van onze inwoners. Er hebben vijf inwoners zich aangemeld als spreker. Die zijn, neem ik aan, daar aanwezig. Ik wil als eerste mevrouw Sterk uitnodigen. Zij gaat spreken over agendapunt 11, raadsvoorstel Herinrichting Geestbrugweg - Masterplan Bereikbaarheid CID-Binckhorst. Mevrouw Sterk, u krijgt vijf minuten maximaal. Als u het korter doet, mag dat uiteraard ook.

Mevrouw Sterk: Geachte voorzitter en leden van de raad, dat de inwoners veel zorgen en vragen hebben, heeft u kunnen ervaren bij de uitputtende behandeling van het Masterplan Bereikbaarheid CID-Binckhorst bij Forum Stad. Toen na doorvragen door de leden van het Forum eindelijk de aap uit de mouw kwam en de wethouder schoorvoetend moest toegeven dat het helemaal niets uitmaakt of u voor of tegen stemt, dat de Rijswijkse raad iedere kleur kan kiezen, zolang het maar zwart is, zijn veel betrokkenen gedesillusioneerd afgehaakt. Het werd pijnlijk duidelijk dat van meet af aan is aangestuurd op deze variant en er geen ruimte is voor andere keuzes. Ook is mij duidelijk geworden waarom wij als bewoners ons tijdens de talloze participatiesessies, klankbordgroepen en informatiebijeenkomsten de afgelopen jaren niet serieus genomen voelden, werden afgescheept met ontwijkende en nietszeggende antwoorden, als kleuters werden behandeld en soms zelfs ronduit respectloze antwoorden kregen. Meerdere leden van het Forum wilden weten waarom

bewoners niet tevreden waren over de participatie. Hierom dus. Al die uren verspeeld voor een al vaststaand besluit. En dat alleen zodat er een vinkje kan worden gezet bij het hokje participatie. Laten we alstublieft ophouden met deze poppenkast. Rijswijk lijkt te zijn verworpen tot een marionet in de poppenstijl van MRDH, met de gemeente Den Haag als poppenspeler die bepaalt aan welke touwtjes er getrokken wordt. Ik hoor het de wethouder nog zeggen, als u nu tegenstemt, verliest u alle regie, mag u niet meer meepraten. Maar laten we eerlijk zijn, waarover denkt u nog mee te kunnen praten? De tram komt er toch. Alles wat moet gebeuren, is allang besloten. De Haagse problemen worden bij de bureaus over de schutting gegooid en de Rijswijkse raad lijkt zich hierin te moeten voegen. Als bewoners en direct belanghebbenden maken wij ons grote zorgen. Er is denk ik niet veel invoelend vermogen nodig om deze zorgen te begrijpen. Zorgen om de verkeersveiligheid als er iedere vijf minuten een tram voorbij dendert, daar waar er dagelijks vele kinderen de Geestbrugweg moeten oversteken op weg naar en van school. Zorgen om de doorgang voor hulpdiensten, aangezien er geen vrije trambaan mogelijk is. Zorgen om een nog chaotischer en nog onveilig kruispunt. Zorgen om nog meer vaststaand verkeer op de Haagweg. Zorgen om de enorme verschraving van het openbaar vervoer voor de Rijswijkers. Geen rechtstreekse verbinding meer met ROC Mondriaan en Hollands Spoor. Halvering van het aantal trams naar de binnenstad, terwijl lijn 1 en lijn 15 nu vaak al overvol zitten. Zorg om de geluidsoverlast van het voorbijrijden en nog erger afslaande lange en zware tram. Zorg om schade aan onze niet onderheide huizen door trillingen. En dat alles terwijl nut en noodzaak van dit HOV tracé niet zijn aangetoond. Vanzelfsprekend ben ook ik voorstander van goed openbaar vervoer. Ik maak er ook zeer regelmatig gebruik van. Maar het is op zijn minst raar dat goed openbaar vervoer voor nieuwe Haagse bewoners ten koste gaat van onze leefbaarheid en bereikbaarheid, zelfs ten koste gaat van het openbaar vervoer waar de Rijswijkers gebruik van maken. Ik zou hier echt niet staan als ik ervan overtuigd was dat er geen andere mogelijkheden zijn. Maar er is geen enkele reden om aan te nemen dat daadwerkelijk een groot deel van de nieuwe bewoners van de Binckhorst met de tram naar Delft zal reizen. Er is dan ook een veel meer voor de hand liggende oplossing die veel efficiënter, effectiever, makkelijker inpasbaar en ook nog eens veel goedkoper is en waarbij er geen enkele sprake is van overlast. Waarom niet een continue busverbinding over de Binckhorstlaan tussen centraal station en de Maanweg aanleggen, waarbij wellicht ook een deel van de bussen rechtstreeks via de Rotterdamsebaan naar Delft kan rijden. Om onduidelijke redenen is dit alternatief afgefallen. Persoonlijk snap ik niet dat u, als u het belang van Rijswijk en de Rijswijkers behartigt, kunt instemmen met dit voor Rijswijk zeer nadelige plan, dat Rijswijk geen enkel voordeel biedt en waarvan de gevolgen op dit moment nog totaal niet te overzien zijn. Mocht u toch instemmen, dan vraag ik u in ieder geval zeer kritisch te zijn op de resultaten van de toegezegde onderzoeken naar verkeersveiligheid, inpasbaarheid, leefbaarheid, geluidsoverlast, trillingen, doorstroming, bereikbaarheid, et cetera. En dat u open minded blijft voor eventuele alternatieven. Tot slot, aan de Geestbrugweg en directe omgeving, in zowel Leeuwendaal als Cromvliet, bevinden zich vele Rijks- en gemeentelijke monumenten. Ik heb contact opgenomen met de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed. En zij hebben geadviseerd om voor de werkzaamheden aanvangen een nulmeting door een onafhankelijke instantie als de Monumentenwacht te laten uitvoeren. Wij vragen de gemeente deze onafhankelijke nulmeting te organiseren en hopen dat de gemeente de inwoners ruimhartig tegemoetkomt om eventuele schade die voortvloeit uit de voorgenomen plannen te herstellen, zodat het Rijswijks cultureel erfgoed voor toekomstige generaties behouden blijft. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Sterk. Dan nodig ik mevrouw Knaap uit om in te spreken. En zij gaat inspreken over agendapunt 11, raadsvoorstel Herinrichting Geestbrugweg - Masterplan Bereikbaarheid CID-Binckhorst. Aan u het woord, mevrouw Knaap. En ook voor uw geldt, u mag maximaal vijf minuten gebruiken om uw verhaal te doen. Het mag ook korter.

Mevrouw Knaap: Dank u wel. Geachte voorzitter, geachte raadsleden, ik ben bewoner aan de Geestbrugweg en ik vond het, samen met de andere bewoner uit Cromvliet nodig om een ander geluid te laten horen. Wij zijn als bewoner niet tegen een tram of ov. We zijn voor ov, alhoewel ik de argumenten compleet begrijp van mijn vorige spreekster. Ik ben blij met een tram in de straat. Ik ben ook blij met de plannen die er liggen om de Geestbrugweg herin te richten, om die veiliger te maken. Waarom sta ik hier dan wel? Omdat in die plannen verkapt zit dat er een knip komt of een afsluiting bij de Geestbrug. En op het moment dat u instemt met deze plannen, stemt in met het autoluw maken van de Geestbrugweg. En er staat maar één concrete maatregel in plan en dat is afsluiting. En daar is totaal niet naar gekeken. Dat betekent eigenlijk dat de plannen die er nu liggen, omdat alles gekoppeld is, CID Binckhorst is gekoppeld aan de plannen van de herinrichting Geestbrugweg, besluit is één geheel geworden, dat u eigenlijk besluit voor een onaf plan. En er zijn geen onderzoeken gedaan wat dat betekent als je dit doorvoert en als je hiervoor besluit. Op het moment dat je ergens knijpt, dan komt het ergens anders terug. En dan heb je ook ergens anders een probleem, waar veel meer autoverkeer zal gaan komen. Er is geen onderzoek gedaan, integraal verkeerskundig onderzoek, om te kijken wat dat betekent. En natuurlijk moet het autoluw worden. Daar is iedereen ook over eens. Maar nu is Voorburg bezig met het autoluw maken van de eigen Binckhorstlaan en de Prinses Mariannelaan. Den Haag is bezig met het autoluw maken van de Maanweg. De provincie is bezig met het autoluw maken van de Westvlietweg. En wij hier in Rijswijk zijn bezig met het autoluw maken van de Geestbrugweg. Ieder zijn eigen hokje. Ik pleit er eigenlijk voor om met deze plannen te vragen om onderzoek en dat Den Haag zijn huiswerk doet. Want waarom moet het autoluw? Er komen allemaal woningen bij, bij de Binckhorst, zonder een goede bereikbaarheid. Er is niet nagedacht hoe die mensen daar die woningen bereiken. Die mensen moeten natuurlijk gewoon de Rotterdamsebaan gebruiken, waar die voor is aangelegd en de Utrechtse Baan. Ik vraag u om inderdaad geen marionet te zijn van Den Haag, maar Den Haag zijn eigen problemen te laten oplossen in plaats van dat Rijswijk het probleem van Den Haag oplost. Vraag Den Haag een gedegen onderzoek te doen wat dit betekent voor de verkeersstromen en voor het ov. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Knaap. Dan wil ik graag mevrouw Norbart, ik hoop dat ik uw naam goed uitspreek, naar voren uitnodigen en ook inspreken over hetzelfde onderwerp. En ook voor u geldt dat u vijf minuten spreektijd heeft.

Mevrouw Norbart: Dank u wel. Geachte voorzitter, geachte raadsleden, als bewoner van de wijk Cromvliet wil ik graag het volgende aan u meegeven bij de besluitvorming over het raadsvoorstel dat voorligt. Op 12 mei hebben voorgaande spreekster en ik, zij is bewoners van Leeuwendaal, uw raad een brief gestuurd over de zorgen die wij en andere bewoners uit onze wijken hebben over dit raadsvoorstel. Dat hebben we ook aan alle fractievoorzitters gestuurd in Rijswijk en ook de gemeente Voorburg. Die brief is nu bij de stukken gevoegd. Onze zorgen richten zich op het voornemen van een knip, de afsluiting op de Geestbrugweg. En in de brief noemen we verschillende argumenten. U heeft er net al een aantal genoemd. Maar de belangrijkste is dat de bewoners van de wijken met zo'n knip worden opgesloten. Er is dan nog maar één uitgang via de Haagweg, die in de spits altijd vaststaat. Nu al. En de verkeersintensiteit en opstoppingen nemen daar dan alleen maar toe. Het probleem verplaatst zich en de bereikbaarheid verslechtert. Het verbaast ons dat de verkeerseffecten van de knip en ook mogelijke andere verkeersmaatregelen eventueel niet zijn doorgerekend en dat het college dat pas wil onderzoeken nadat een besluit is genomen. Je kunt toch geen besluit nemen waarvan je de effecten niet weet? Het college zegt dat het onderzoek nog kan in volgende fasen van het MIRT-traject, maar als uw gemeenteraad met het voorliggende raadsvoorstel akkoord gaat, wordt verder gegaan op de ingeslagen weg en heeft uw raad daar geen dan wel stukken minder invloed op. Doordat de gemeente Den Haag de verkeersstromen op de Binckhorst niet goed heeft ingeregeld en de inrichting, de toelating en promotie van de Rotterdamsebaan onvoldoende is, wordt het probleem bij de gemeente Rijswijk en ook Voorburg

neergelegd. We hebben daarom voorgesteld, en dat stellen we nog steeds voor, om niet akkoord te gaan met dit voornemen en eerst onderzoek te verrichten naar de andere mogelijkheden en naar de verkeersintensiteit en de verschillende effecten. En dat door te rekenen en aan de raad voor te leggen. En ook voorgesteld om Den Haag op haar verantwoordelijkheden te wijzen en maatregelen te laten nemen om het verkeer vanuit Den Haag en de nieuwe woonwijk in de Binckhorst de juiste kant op te begeleiden. En dat is via de Rotterdamsebaan en de Utrechtse Baan de stad uit en niet via de Geestbrugweg. Desnoods via een knip op Haags grondgebied. De gemeenteraad, u, van Rijswijk vertegenwoordigt de bewoners en ondernemers in de gemeente Rijswijk en is verantwoordelijk om voor hun belangen op te komen. Daarbij dient u uiteraard verschillende belangen af te wegen, en zoals u hoort zijn heel veel verschillende belangen, en kijkt u naar het algemeen belang. Maar nu er veel onderzoeken nog niet zijn gedaan, ook niet over de verschillende gevolgen van een tramlijn over de Geestbrug, kunt u niet goed die belangen voor uw gemeente afwegen en ook niet een weloverwogen besluit nemen over de herinrichting van de Geestbrugweg en Masterplan Bereikbaarheid CID-Binckhorst. Het is natuurlijk van belang om regionaal samen te werken. En in geval van mobiliteit is dat zelfs noodzakelijk. Maar dan moet die samenwerking van twee, van meerdere kanten komen en dient er rekening te worden gehouden met ieders belangen. In het voorliggende voorstel blijkt die samenwerking onvoldoende en is onvoldoende rekening gehouden met de belangen van de gemeente Rijswijk. Ik ondersteun daarom van harte het amendement CID-Binckhorst van VVD, CDA, Wij. En BvR dat voorligt en de moties Victory Boogie Woogietunnel beter benutten en Onderzoek verkeersstromen. En ik roep uw raad op om nu voor de belangen van de gemeente Rijswijk op te komen.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Norbart. Dan geef ik graag het woord aan mevrouw Hofstede. En zij gaat spreken over het raadsvoorstel Hernieuwde analyse ontsluiting Hofstede.

Mevrouw Hofstede: Dank u wel. Ik zit op een ander onderwerp inderdaad. Geachte voorzitter, geachte leden van de raad, op 16 mei hebben twee buurtgenoten en ik al uitgebreid toegelegd in Forum Stad hoe wij naar het voorgestelde raadsbesluit kijken. Vandaag hou ik het kort en wil ik me richten op de motie van GroenLinks, D66, PvdA, Partij voor Gelijkheid & Rechtvaardigheid en ChristenUnie en het amendement van Wij. Rijswijk, CDA en Rijswijks Belang. Allereerst laten beide initiatieven zien dat het gelopen proces en de uitkomst toch niet een mooie voldoende krijgt. Wij voelen dat als steun en begrip voor de door ons gevoelde zorg over verkeersveiligheid. In de motie staat dit goed verwoord bij de derde constatering dat er nog geen duidelijkheid is over hoe een verkeersveilige inrichting van de Van Vredenburgweg West eruit moet gaan zien. Dat is precies wat wij al eerder betoogden. Het eind plaatje is niet helder. Het verbaast mij wel dat deze constatering niet volstaat om eerst te vragen wat het eindplaatje gaat worden, alvorens een besluit te nemen als raad. Dan weet u ook waar u echt ja tegen zegt. En eigenlijk is dat vergelijkbaar met de Geestbrugweg. Alleen is dat natuurlijk dan een veel groter ... Dit is eigenlijk een veel lokaler besluit. Goed. Ik betoogde al eerder dat dit snel kan, een helder plaatje creëren. Als door mensen nu echt met open vizier gesproken wordt en uitgewisseld kan worden met de experts van de gemeente. Dat is tot nu toe nog niet gebeurd. En dan kan het de 27^e gewoon weer op de agenda staan voor de besluitvorming in plaats van vandaag. Maar goed, als er nu toch een besluit genomen moet worden, dan steunen wij het ingediende amendement waarin voor optie C gekozen wordt. Ik spreek deze steun ook uit namens de bewoners van de Van Vredenburgweg Oost. Van die optie weten we dat het de verkeersveiligheid niet in gedrang brengt. Het vergt wel een wijziging in het plangebied zelf, maar daar is vast een oplossing voor te vinden. Volgens de beantwoording van de raadvragen zou die optie niet meer mogelijk zijn, maar dan had je die optie ook niet mee moeten laten nemen in de analyse door Movares, zou ik zeggen. Ik wens u veel wijsheid toe in de bespreking van het agendapunt en uw besluit hierover. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Hofstede. Dan geef ik graag het woord aan de heer Van Kempen. En hij spreekt over het raadsvoorstel Herinrichting Geestbrugweg - Masterplan Bereikbaarheid CID-Binckhorst. Aan u het woord. U krijgt ook de gelegenheid om vijf minuten maximaal in te spreken. En korter mag ook.

De heer Van Kempen: Dat begrijp ik. Geachte voorzitter, beste raadsleden, net zoals bij Forum Stad, mijn naam is Wiebe van Kempen, ik ben bewoner van Cromvliet. Vanuit mijn voorkundig expertise ben ik ook als vrijwilliger actief voor de Reizigersvereniging Rover, heb ik mogen bijdragen aan het Toekomstbeeld OV, een paar jaar terug, maar heb ik ook deelgenomen aan de diverse platformen rondom de CID-Binckhorst en de Geestbrugweg. Om even met dat laatste te beginnen, want daar merkte ik de vorige keer wat discussie over. In het proces rondom het Masterplan kon het platform slechts luisteren. Weliswaar hoorde dit bij de fase van dat proces, maar dat werd wel pas heel laat duidelijk. Letterlijk de laatste bijeenkomst. Oftewel iedereen zat er eigenlijk met de verkeerde verwachtingen, met bijbehorende teleurstellingen dat er niets met de inbreng gedaan werd. In de gemeente Voorburg zijn er, in aanvulling op het eerder genoemde platform, wensen en ideeën opgehaald over de kansen en risico's voor het woon- en leefklimaat. Ophalen zorgt er echter niet voor dat mensen zich gehoord voelen. Daarvoor moet jij ook iets met de resultaten doen. Vervolgens gemeente Rijswijk, die heeft zelf een proces opgestart om schetsen te maken voor de herinrichting van de Geestbrugweg. Ook hier is een klankbordgroep opgestart, maar daar is wel degelijk iets gedaan met de input. Misschien maakt dat niet iedereen honderd procent blij met het eindresultaat, ook ik kan wel een paar puntjes noemen, maar hier was wel degelijk sprake van participatie. De opmerkingen over het gebrek aan of de slechte vorm van participatie zijn vooral gericht aan het projectbureau, maar juist niet terecht, vind ik, aan de gemeente Rijswijk. Als ik kijk hoe het elders is gegaan, vind ik zelfs dat de gemeente een complimentje verdient op dit punt. Maar tot zover de vorm. Nu mijn favoriete onderdeel, de inhoud. Zoals al meerdere keren genoemd, ligt voor u het raadsvoorstel voor de Geestbrugweg en het Masterplan CID-Binckhorst. Zoals u weet ontwikkelt de gemeente Den Haag, mede in opdracht van het ministerie, 25.000 woningen en 30.000 banen in CID en in de Binckhorst. Als buurgemeente heeft dit onvermijdelijk ook effect op ons. Wij vormen nou eenmaal met zijn allen een grote agglomeratie. Zonder aanpassingen is het zeer onaantrekkelijk om te gaan lopen, fietsen of het openbaar vervoer te nemen bij gebrek aan geschikte infrastructuur. Met andere woorden, dit zal leiden tot 45 procent verkeerstoename op de Geestbrugweg. En dan heb ik het over autoverkeer. Een weg die nu heel belangrijk is voor de ontsluiting voor Cromvliet en Leeuwendaal, maar die nu al heel veelvuldig gebruikt wordt door doorgaand sluipeverkeer. En dit op een zeer onveilige weg, die nog steeds volgens de jaren 70 normen is ingericht. Ik weet niet hoe het met u zit, maar ik vind het buitengewoon onwenselijk als we straks allemaal massaal stil komen te staan en het leefklimaat en de verkeersveiligheid nog verder achteruit gaat. Daarom is het belangrijk dit voor te zijn en nu al iets te doen. Verleid mensen om voor andere vormen van vervoer te kiezen, zoals lopen, fietsen of het openbaar vervoer. Daarmee creëer je ruimte voor mensen die echt afhankelijk zijn van hun auto. Met het voorliggende plan worden in mijn beleving hier groot stappen in gezet. Wat niet voorligt, maar ik op zich wel wenselijk vind, ik zal eerlijk zijn, is een verkeersknip om doorgaand sluipeverkeer zoveel mogelijk te beperken dan wel te weren. Op basis van mijn expertise schat ik in, maar ik zie het heel graag bevestigd in een onderzoek, dat een knip op de Geestbrug inderdaad het meest effectief zal zijn om het doorgaande verkeer te weren. Wat mij betreft verhoogt dit ook de bereikbaarheid en de doorstroming. Wat ook niet voorligt, is de exacte lijnvoering na realisatie. Die komt pas aan de orde als de infrastructuur praktisch klaar is, via de Vervoerplanprocedure bij de Metropoolregio, waar u als gemeenteraad wel degelijk invloed op heeft. Als lokale keuzereiziger tussen lopen, fietsen, openbaar vervoer, en ook ik heb mijn eigen auto, pleit ik er dan ook voor om in te stemmen met de voorliggende voorstellen. Wel is het van belang dat bij de definitieve inpassing de belangen en wensen van de diverse bewoners van alle drie de gemeentes, gebruikers en belanghebbenden goed meegewogen worden. Door iets met de input te doen, creëer je daar draagvlak. Waar Rijswijk nu al op zich op de goede weg is, nu de

buurgemeenten nog. Nogmaals, als we niks doen, komen we inderdaad met de shit van de burens te zitten. Als u vandaag instemt met het raadsvoorstel, zult u mooie stappen kunnen gaan zetten in de verbetering van Rijswijk en omgeving. Rijswijk zal zelfs spekkoper kunnen zijn, doordat de investering in Rijswijk vier keer hoger zal zijn dan de bijdrage van de gemeente zelf. Laat zien dat u visie heeft en Rijswijk graag wil verbeteren. En wat mij betreft, stem voor het raadsvoorstel. Dank u voor de aandacht.

De voorzitter: Hartelijk dank, mijnheer Van Kempen, ook voor het woord en alle andere sprekers. Is volgens mij voor mij de eerste keer als burgemeester dat ik zoveel sprekers zie bij onze raadsvergadering. En ik vind het heel belangrijk dat onze inwoners de moeite nemen om hiernaartoe te komen en hun verhaal doen. En dat ook op deze wijze raadsleden in de gelegenheid worden gesteld ook te horen wat er onder Rijswijkers leeft over verschillende onderwerpen. Zij zullen uw inbreng uiteraard meenemen in hun beraadslagingen. Daarmee zijn we aan het einde gekomen van het spreekrecht burgers.

Mevrouw De Haan-Niesen (RB): Voorzitter, puntje van orde.

De voorzitter: Mevrouw Niessen.

Mevrouw De Haan-Niesen (RB): Mogen we nog vragen stellen aan de sprekers?

De voorzitter: Nee, dat is niet gebruikelijk, denk ik in een raadsvergadering.

Mevrouw De Haan-Niesen (RB): Dank u.

De voorzitter: In de Forumvergadering is die mogelijkheid er wel. Dan voordat ik naar de vaststelling van agenda ga, ik zie, we vergaderen vanavond op donderdag. Het is een afwijkende dag. En ik zie, we hebben een agenda met veel besprekingsstukken, die ook in de fora zijn behandeld. Er zijn al verschillende moties en amendementen met elkaar uitgewisseld. Er zijn een aantal moties vreemd aan de orde van de dag en er zijn ook vragen of actuele vragen gesteld. Dat betekent dat van ons en vooral van u ook een ijzersterke discipline wordt gevraagd om efficiënt en effectief te gaan vergaderen. Daarom wil ik u ook vragen, net als bij de vorige vergaderingen, om u te beperken als u een motie of amendement hebt voorbereid om daarover met name het woord te voeren en elkaar zo min mogelijk te gaan herhalen. Ik snap dat u soms ook wel een standpunt naar voren wilt brengen, maar probeer altijd daar goed naar te kijken van, kan ik aansluiten bij de vorige spreker? En geef elkaar op dat vlak ook meer vertrouwen. Ook wil ik een ander punt aan u melden. Ik hecht heel erg waarde aan het respectvol met elkaar omgaan. Natuurlijk zitten we in een politieke arena en dan kun je het helemaal fundamenteel ideologisch van elkaar oneens zijn, maar je kunt altijd op persoonlijk vlak respectvol met elkaar omgaan. Ik heb vandaag bij de VNG een atriumpulking gegeven over de gezagscrisis en wat er aan de hand is in Nederland met de gezagsrelatie tussen de burgers en overheid en ons gedrag. Ook mijn gedrag als burgemeester en het gedrag van de wethouders heeft invloed op de wijze hoe inwoners ook naar ons kijken. Ik nodig u uit om respectvol met elkaar om te gaan.

2. Vaststelling agenda

De voorzitter: Dan ga ik naar de vaststelling van de agenda en de motie van vreemd aan de orde dag van Rijswijks Belang over het barbecueverbod Wilhelminapark is het voorstel om die als agendapunt 14 te behandelen. Kunt u daarmee instemmen? Ja. Dan is er een motie vreemd aan de orde van de dag ingediend door de fractie Rijswijks Belang over onderzoek overname grond Event Plaza. Ik zie dat mijnheer Weterings, u wil het woord voeren?

De heer Weterings (RB): Heel graag, voorzitter. Die zou ik graag willen terugtrekken. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan wordt deze motie ingetrokken. Dan is er een motie vreemd aan de orde van de dag ingediend door de fractie Beter voor Rijswijk met als titel Uitstel betaling parkeerboete. Mijn voorstel aan u is om dat als agendapunt 15 dan te behandelen. Kunt u daarmee instemmen? Ja?

De heer Kruger (BvR): Uitstekend.

De voorzitter: Dan heeft ook de fractie Beter voor Rijswijk een motie vreemd aan de orde van de dag met als titel Betaald parkeren Wilhelminapark ingediend. Ik stel voor dat als agendapunt 16 te agenderen. Ja?

De heer Kruger (BvR): Helemaal goed.

De voorzitter: Oké. En ook bij deze moties, het zijn er nogal wat die extra worden ... Dat worden extra bespreekpunten. Echt beperken tot de indiener die het woord wil voeren. En als u echt aanvullende punten heeft het woord te willen voeren. Want anders ben ik bang dat we hier nog heel lang gaan blijven. Dan gaan wij over naar agenda ... Daarmee is hier de agenda vastgesteld. Nee, nog één punt hebben we, de conceptagenda van de raadsvergadering. Die is bij de akkoordstukken 5 tot met 8. Die kunnen we vaststellen? Wenst iemand het woord te voeren. Ik zie mevrouw Schwencke. Punt 5?

Mevrouw Schwencke (GL): Ik heb een stemverklaring voor punt 6, over het Verleggen gastransportleiding Van der Kooijweg.

De voorzitter: Dan geef ik u het woord om bij punt 6 daarover het woord te voeren.

De voorzitter: Een stemverklaring is ook kort een toelichting op uw stemgedrag. Heel kort graag.

Mevrouw Schwencke (GL): Zeker. Dank u wel, voorzitter. Ik wil benoemen dat we het absurd vinden dat we nu een bestemmingsplan moeten wijzigen ter voorbereiding van een leidingverlegging, zodat de locatie kan worden voorbereid op een mogelijke voorbereiding van een snelweg. Het voorbereiden op een voorbereiding van iets waar nog niet over besloten is. Rijkswaterstaat vraagt van alles van ons grondgebied, terwijl ze zelf geen knopen doorhakken. Dit is een hamerstuk en het gebeurt toch wel. Dat is aan Rijkswaterstaat. Maar ik vind dat een absurde situatie. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Schwencke. Zijn er nog andere raadsleden die bij de akkoordstukken 5 tot en met 8 een stemverklaring willen afleggen? Ik zie niet. Dan zijn ze hiermee allen vastgesteld.

3. Vragen aan de raad

De voorzitter: Dan gaan we naar de vragen van de raad. Er zijn vragen gesteld door de fractie van de VVD over de Historische Vereniging en de Welstandscommissie. Kan ik aan de heer Oelen het woord geven? Aan mijnheer Sleddering. Aan u het woord.

De heer Sleddering (VVD): Dank, voorzitter. Wij hebben als raad een brief ontvangen van de Historische Vereniging. Rijswijk, waarin zij zich zorgen maken over een ongewenste ontwikkeling in het Winkelcentrum Oud Rijswijk, waarin winkelpanden geheel dichtgestickerd worden, de voormalige etalageramen worden dichtgeplakt en zelfs monumentale panden in de Herenstraat treft dat lot. Mijn vraag aan het college is of u deze ontwikkeling ook ziet en of u die zorgen daarover deelt? Andere vraag is wat uw mogelijkheden zijn om

daar wat aan te doen, hetzij zelf, hetzij via de Welstandscommissie? En mijn opmerking daarbij is dat wij moeten zorgen dat investeringen in dat gebied, gedaan in het verleden om juist de panden, de gevels van de winkels, te voorkomen dat dat lelijke, schreeuwerige dingen worden. Daar heeft de gemeente heel veel geld in gestopt. En dat wordt nu teniet gedaan door deze ontwikkeling. Ik hoop van het college te horen dat men in ieder geval plannen heeft om deze ongewenste ontwikkeling te stoppen.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Sleddering. Dan geef ik het woord wethouder de heer Van Damme.

De heer Van Damme: Dank u wel, voorzitter en dank aan de heer Sleddering voor de vragen over de brief van de Historische Vereniging Rijswijk. En het college waardeert echt de betrokkenheid van de Historische Vereniging Rijswijk enorm. En vanuit het oogpunt van het historisch karakter van Oud Rijswijk, zijn het ook zeer begrijpelijke zorgen natuurlijk. Goed dat die Historische Vereniging Rijswijk hier aandacht voor heeft gevraagd. En vanuit een breder perspectief is het college hier bekend mee. Onlangs heeft het college namelijk het voorstel aan de raad voor een retail- en horecabeleid vastgesteld en naar uw raad gezonden. En in het voorgestelde beleid vormt Oud Rijswijk één van de twee hoofdcentra. Winkelcentrum Oud Rijswijk komt daarin, op basis van een analyse, uitgebreid aan de orde. En wij komen daar ongetwijfeld nog over te spreken. Maar ik kan wel aangeven dat in die analyse onder andere wordt ingegaan op het historische karakter van dit gebied en de vraag hoe we de uitstraling van het centrum kunnen versterken. En in het raadsvoorstel wordt hiertoe een aantal aanbevelingen gedaan. Ik loop er alvast een beetje op vooruit om u alvast mee te nemen daarin. Onder andere het onderhoudsniveau van die panden verbeteren, want het historische karakter is een belangrijke kwaliteit van Oud Rijswijk. Maar de uitstraling en het onderhoudsniveau van die panden laat her en der wel wat te wensen over, zo blijkt uit die analyse. Het is natuurlijk wel aan de pandeigenaren en ondernemers om dit op te pakken, maar met inzet en hulp vanuit de gemeente, kan ik u garanderen. Dan de harmonie en de uitstraling van het centrum is ook belangrijk, want door het hele centrum heen is er geconstateerd ook uit die analyse, die u nog krijgt of die is al naar de raad gestuurd en het komt binnenkort op de op de Forum agenda ongetwijfeld, wat weinig samenhang in kleur en materiaalgebruik en van reclame-uitingen en uitstallingen onder andere ook. Onderlinge afspraken, al dan niet met sturing door de gemeente, die zijn gewenst. En een eerste actie is dan ook om de beleidsregels voor uitstallingen en ook het Beeldkwaliteitsplan, uit 2005 is dat nota bene, voor Oud Rijswijk tegen het licht te houden, in ieder geval. En in die bestaande Welstandsnota, die is uit 2015 en het Beeldkwaliteitsplan 2005. En er zijn ook nog reclamerichtlijnen opgesteld in 2013, want de verplichtingen uit de APV zijn in 2013 geschrapt. Daar staan ook allemaal uitgangspunten opgenomen voor de uitstraling van gebouwen en gevels. En die documenten moeten ook wel geactualiseerd worden. Daar gaan we ook zeker mee aan de slag. En een vervolgactie is om te bekijken in hoeverre deze beleidsregels nog voldoen aan de huidige wensen voor het centrum en deze waar nodig te actualiseren, maar uiteraard in nauwe samenspraak met de betrokkenen, ondernemers, eigenaren en bewoners en bij voorkeur ook in samenspraak met ondernemers te kijken naar een passende oplossing die kunnen worden meegenomen in de afspraak in de BIZ. Daar zijn we zeker ... Daarbij nemen we de hele case in ogenschouw. Dat als reactie op uw vraag.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Van Damme voor de uitgebreide beantwoording van de gestelde vragen. Dan kijk ik even naar mijnheer Sleddering. Ja? Dan gaan we door naar de fractie Beter voor Rijswijk, de vraag over de Witgoedregeling. Ik geef graag het woord aan mevrouw Sprenger.

Mevrouw Prenger (BvR): Het is Prenger, maar dank u wel, voorzitter. Het gaat over de Witgoedregeling. Vanmorgen was het dan zover. Om 10 uur vanmorgen konden de inwoners van Rijswijk daar aanspraak op maken. Om 5 over 10 ontvingen wij al de eerste klacht. En het heeft de hele dag klachten geregend, want

binnen 5 minuten waren alle 650 bonnen weg. Dat lijkt ons een beetje snel, in 5 minuten. Daar wil ik graag een antwoord over van de wethouder. En toen regende het klachten over mensen die hier aan het loket stonden, die digitaal niet zo vaardig zijn en die werden weggestuurd, want het kan alleen digitaal aangevraagd worden. Nou lijkt het ons zo, en zeker denk ik ook alle 31 raadsleden, dat wij voor een inclusieve maatschappij en inclusief Rijswijk gaan, dat toch ook mensen die niet zo taalvaardig zijn en mensen met analfabetisme ook geholpen moeten worden en niet zomaar weggestuurd kunnen worden. Ik wil daar graag een antwoord op. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Prenger voor u vraag. En ik wil, omdat het over hetzelfde onderwerp gaat, mevrouw Jansen-Dirkx van de fractie van Wij. Rijswijk de gelegenheid geven om ook haar vragen te stellen.

Mevrouw Jansen-Dirkx (WIJ.): Dank u wel, voorzitter. Inderdaad in aansluiting van mevrouw Prenger en haar ervaringen en ook hoe de ... Heeft onze fractie ook helaas een nogal negatieve ervaring met het helpen van klanten of helpen van inwoners, sorry, bij ons stadhuis. Mijn collega hier rechts van mij, de heer Kaffa, stond goed en wel te wachten op zijn rijbewijs toen er een inwoner weggestuurd werd met de mededeling, wij kunnen u hier niet helpen met de Witgoedregeling. Deze persoon was niet in staat om zelf digitaal deze aanvraag te doen. Ik vind het erg bijzonder, omdat wij hier al vaker in dit gremium gesproken hebben over het feit dat inwoners niet altijd digitaal vaardig zijn. Het verbaast ons inderdaad ten zeerste waarom wij alleen digitaal deze aanvraag konden doen. Kan de wethouder toelichting geven op het feit waarom er wederom weinig rekening gehouden wordt met die doelgroep en dat hierdoor er een situatie ontstaat waarbij inwoners bij voorbaat al uitgesloten lijken te zijn van deze actie. En kan de wethouder ook een toelichting geven op het feit dat de medewerkers in het stadhuis blijkbaar onvoldoende voorbereid waren in het helpen van inwoners. Had hier bijvoorbeeld beter een medewerker van het Financieel Servicepunt aanwezig kunnen zijn op het stadhuis, om inwoners die hier zouden komen te kunnen helpen op dat moment. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Jansen-Dirkx. Dan ga ik het woord geven aan wethouder de heer Wit om de vragen te beantwoorden.

De heer Wit: Dank u wel, voorzitter. En dank u wel voor de vragen. Ik kan u denk ik wel vertellen dat ik ook enorm verrast was door de enorme snelheid waarmee dit gegaan is. Wij wisten van tevoren dat hier veel interesse in zou zijn. En we hadden verwacht dat er toch zeker wel een dag de mogelijkheid zou zijn, wellicht zelfs twee dagen om de aanvraag in te dienen. Maar wij hebben ook geconstateerd dat om tien uur 's ochtends al negenhonderd huishoudens in de wachtrij stonden. Met andere woorden, er was een overweldigende vraag naar deze Witgoedregeling. Dat is aan de ene kant natuurlijk heel mooi dat mensen ons weten te vinden, maar aan de andere kant ook heel teleurstellend voor een grote groep mensen die nu achter het net vissen. Dat is echter wel ook vanaf het begin af aan duidelijk gecommuniceerd dat dat het risico was met deze regeling. We hebben een beperkte hoeveelheid geld beschikbaar gehad, Rijksgelden zoals u weet. En daar hebben we voor gekozen om dat op deze manier te doen. Ook een bedrag neer te zetten, waardoor mensen echt ook zelf geheel een Witgoedapparaat konden aanschaffen. En niet een deel zouden moeten bijpassen, want dan zou je juist een hele grote groep die dat niet kunnen ook weer niet mee laten doen. Maar nogmaals, het is ontzettend snel gegaan. Dat wil niet zeggen dat mensen geschoffeerd hadden moeten worden. Ik weet niet of dat gebeurd is of ze geschoffeerd zijn, maar wegsturen was in ieder geval natuurlijk niet de bedoeling. Dan zou er wel in ieder geval de informatie gegeven moeten zijn dat er de mogelijkheid was om vandaag bij Stervoorde langs te gaan en daar een formulier in te vullen, want dat was ook aangekondigd. Er was vandaag de mogelijkheid. Stervoorde is op donderdag open. Is ook de reden waarom we vandaag deze regeling hebben opgezet. Uiteindelijk heeft dat allemaal niet zo heel veel zin gehad, want het indienen van of

het invullen van een formulier als de regeling al vol is, dat was sowieso niet meer mogelijk. Dat maakte het aan de ene kant een heel groot succes, aan de andere kant heel teleurstellend voor een groep mensen. We hebben ons best gedaan om iedereen te helpen, maar deze overweldigende reactie hadden wij ook echt niet op gerekend. Dat is eigenlijk wat ik daarover kan zeggen. We hebben echt wel ons best gedaan, ook om het inclusief te maken. Mensen konden bij Stervoorde langs om hulp te vragen om in te vullen. Maar dat is er niet van gekomen. Hadden we graag gedaan. Maar vier minuten is wel erg snel. Dank u wel.

De voorzitter: Dank aan wethouder Wit voor de beantwoording van de vragen. Dan gaan we over naar de akkoordstukken op de agenda.

4. **Raadsvoorstel Beheerplan oevers 2023-2028 (RV 23-033) > akkoord**
5. **Raadsvoorstel Vaststelling bestemmingsplan "Verleggen gastransportleiding Van der Kooijweg" (RV 23-038)> akkoord**
6. **Raadsvoorstel Huisvestingsverordening Rijswijk 2023 (RV 23-035)> akkoord**
7. **Raadsvoorstel Onderzoek Rekenkamer Rijswijk naar toezeggingen college aan de raad (RV 23-040) > akkoord**
8. **Vaststelling verslag 18 april 2023**

Het verslag is door de raad geaccordeerd en vastgesteld.

De voorzitter: Dan gaan we door naar de bespreekstukken. Vaststelling verslag 18 april 2023. Kunt u daarmee instemmen? Dat is het geval.

9. **Raadsvoorstel Uitbreiding en invoering milieuzones (RV 23-030)**

De voorzitter: Dan gaan we allereerst naar agendapunt 10, raadsvoorstel Uitbreiding en invoering milieuzones. En daarvoor ga ik als eerste het woord geven aan mevrouw Van der Weij van D66.

Mevrouw van der Weij (D66): Dank u wel, voorzitter. We zijn, zoals gezegd in het Forum, blij met de invoering van de milieuzones. De kwaliteit van de lucht is een grote zorg voor D66 Rijswijk. Rijswijk staat helaas niet zo bekend om haar schone lucht en dit voorstel is een stap vooruit. We zijn benieuwd naar de zero-emissiezones die ook ondertussen genoemd worden en wat de effecten zijn voor de luchtkwaliteit voor de bewoners, maar ook voor ondernemers van Rijswijk. Want wonen en werken gaan hand-in-hand. We zien graag een toezegging van de wethouder om de effecten voor invoering daarvan te onderzoeken. Zeker gegeven dat wanneer deze zones worden aangekondigd, de invoering vier jaar duurt. We dienen ook een motie in, samen met andere partijen. We zijn ook blij met de overweldiging van de andere partijen en samenwerking daarin. Een motie om ook te kijken of we nog ietsje verder kunnen gaan met de milieuzones en de vervuilende scooters en brommers en dergelijke van de straat af te krijgen. Zelf reed ik toevallig van de week over de Prinses Marijkestraat of -laan, heet dat volgens mij, met mijn kinderen en realiseerde ik me dat die uitlaatgassen ook wel echt in de neus van kinderen van een jaar of 5 komen als ze op hun fietsje zitten. Dat is echt heel erg vies. Ik ben echt heel blij dat we dit nu doorgaan zetten, want ze rijden er nog steeds. Kortom, D66 Rijswijk dient graag deze mooie mede in en ziet ook graag vervolgstapstappen met oog voor de bewoners en met oog voor

de mensen die hier werken. Met de mensen die hier werken die ook vervoersmiddelen nodig hebben, zoals busjes en dergelijke voor hun werk. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw van der Weij. U zegt motie, maar u heeft als het goed is een amendement ingediend ook.

Mevrouw Van der Weij (D66): Voorzitter, mijn excuses, amendement. Dank u wel.

De voorzitter: Dan is dat opgehelderd. Dan geef ik graag het woord aan de heer Van 't Eind van GroenLinks.

De heer Van 't Eind (GL): Dank u wel, voorzitter. Ik kan grotendeels aansluiten bij het betoog van de collega van D66. We zijn ook heel erg blij met de uitbreiding van de milieuzone op de Haagweg en de invoering van de milieuzone op Beatrixlaan. Wij zouden ook graag van de wethouder willen horen of we inderdaad echt vaart gaan zetten achter zo'n zero-emissiezone. En wij hebben uiteraard het amendement ingediend, om ook tweetakt brommers toe te voegen, nadat er duidelijkheid is over een sloopregeling. Het college had die niet toegevoegd aan de milieuzone, met als reden omdat het lastig handhaafbaar zou zijn en omdat het weinig effect op het milieu zou hebben. Wij dienen dit amendement in, omdat wij één, denken dat zeker voor langzaam rijdend verkeer het effect voor vervuilende tweetakt brommertjes wel degelijk heel erg aanwezig is. En wij denken ook dat, ondanks het feit dat het misschien in den beginne lastig hand te haven zal zijn, dat het nog steeds zinvol is om gewoon dat wel alvast in te voeren, om te laten blijken dat we liever dit soort oude tweetakt brommertjes niet in onze milieuzones willen hebben. En bovendien is het in Den Haag in de milieuzones ook al verboden. En het leek ons verstandig om gewoon ook aan te sluiten bij de regeling in Den Haag. Dank u wel, voorzitter

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van 't Eind. Dan geef ik het woord aan de heer Geleijnse van het CDA.

De heer Geleijnse (CDA): Dank u wel, voorzitter. Tijdens het Forum van 23 mei hebben wij als CDA al aangegeven de voorgestelde milieuzone te willen uitbreiden met de tweetakt brom- en snorfietsen, met een toelating van voor 2011. Met als de collega net zei, net als in Den Haag. En we zijn daarom ook mede-indiener van het voorliggende amendement. En aan de toelichting van het amendement heb ik op dit moment verder niets meer toe te voegen, voorzitter. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Geleijnse. Dan geef ik het woord aan de heer Van Dam van fractie Wij. Rijswijk.

De heer Van Dam (WIJ.): Dank, voorzitter. Wij. Rijswijk is natuurlijk ook voor het verbeteren van de luchtkwaliteit in onze stad, want er valt nog veel aan te doen. Maar natuurlijk wel lastig als je tussen Den Haag en Rotterdam zit. Wel blij om te lezen dat die milieuzones daadwerkelijk effect hebben en dat we dat ook in Rijswijk gaan doen. We zijn medeondertekenaar van het amendement, omdat we er wel in geloven dat de regelgeving niet onnodig complex hoeft te zijn en dat je in de ene stad wel met je scooter mag rijden en de andere niet. Ik denk dat het daarom een stuk efficiënter is om in ieder geval die regels in hetzelfde gebied te houden. Vandaar dat we zullen meetekenen met het amendement. Dank.

De voorzitter: Helder. Dank u wel, mijnheer Van Dam. Dan geef ik het woord aan de heer Oelen van de VVD.

De heer Oelen: Dank, voorzitter. En ik kan ook kort zijn. VVD Rijswijk heeft al eerder aangegeven voorstander te zijn van de uitbreiding van deze milieuzones en ook bij aansluiting bij de regelgeving met de omliggende

gemeenten, met Den Haag. Wij zijn ook blij met het amendement wat hier ook wordt voorgelegd. En daar zullen we dan ook mee instemmen. Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Oelen. Dan geef ik graag het woord aan mevrouw Kames van Rijswijks Belang.

Mevrouw Kames (RB): Dank u wel, voorzitter. Ik heb via de griffie gevraagd of de brandbrief van de BOVAG, CVH, Circuspunt, NKB en Stichting Rijdende School erbij gevoegd kon worden. Ik weet niet of de mensen het gelezen hebben, de raadsleden. De vraag is eigenlijk om vijf minuten te schorsen dat ze de brief kunnen lezen, deze brandbrief, van deze bedrijven.

De voorzitter: Ik begrijp dat de brief is op iBabs gepubliceerd. Ik ga ervan uit dat de raadsleden het hebben gelezen. Het is het geval.

Mevrouw Kames (RB): Of ze het hebben gelezen ... Dan hoop ik dat ze begrijpen dat er echt een groot probleem komt voor heel veel ondernemers. En we zijn best wel voorstander voor milieu, maar het moet wel mogelijk zijn dat de mensen de auto's kunnen kopen welke voorgeschreven worden voor straks ook na 2030. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Kames. Uw boodschap is helder. Dan geef ik het woord aan mevrouw Harmsen van de ChristenUnie.

Mevrouw Harmsen (CU): Ik kan ook heel kort zijn. Er is al heel adequaat een hele wijze toelichting gegeven op de reden voor de indieners van het amendement. En daar sluit ik het ook weer mee af.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Harmsen. Dan geef ik graag het woord aan de heer Braam van Beter van Rijswijk.

De heer Braam (BvR): Dank u wel, voorzitter. Bedankt in ieder geval voor het voorstel. In het Forum heb ik nadrukkelijk aangegeven in ieder geval hoe Beter voor Rijswijk er tegenaan kijkt. En laten we vooral heel eerlijk zijn, heb ik eigenlijk nog niemand horen zeggen, het is natuurlijk aan de ene kant gewoon goed dat we zorgen dat we wat doen aan de vreselijke vervuiling langs de gebouwen aan de Beatrixlaan. Maar belangrijk is dat potverdorie nou eindelijk eens een keer de schouders eronder worden gezet om die tunnel daar te krijgen. Straks gaan we ook over de Geestbrugweg praten en potverdorie daar ligt een hele mooie tunnel en daar wordt alles op alles weer gezet om allerlei vervoer om de tunnel heen te laten rijden. Dat is best bijzonder, misschien zelfs wel bizar te noemen. Het amendement wat er ligt, we hebben het niet mede ondertekend, omdat we er best wel een beetje dubbel in zaten. De wethouder heeft duidelijk aangegeven hoe lastig het is om daar ook weer een volledig systeem met camera's en dergelijke op te zetten om brommers te gaan bekeuren. Dat was eigenlijk de reden om in eerste aanleg dat niet te steunen. Maar uiteraard, we merken ook dat er een grote meerderheid is. We zullen in deze case zeker meegaan en duimen dat de prijs die eraan vastzit, want die staat er niet bij ... Er staat ook geen dekking in de motie of in het amendement, daar zijn we eigenlijk ook niet echt gelukkig mee dat dat niet netjes vermeld is. Maar we zullen toch dat amendement steunen.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Braam. Inderdaad een goede opmerking dat als u een amendement indient goed aangeeft hoe het gedekt wordt, dat is wel eigenlijk de bedoeling. Ik geef graag het woord ook aan de heer El Majjaoui.

De heer El Majjaoui (PG&R) : Dank je wel, voorzitter voor het woord. Zoals mijn fractie eerder heeft aangegeven, we zijn heel blij met dit voorstel voor wat betreft het uitbreiden van de milieuzones, met name de Prinses Beatrixlaan. Daar is helaas geconstateerd dat er een hoogste concentratie aan stikstofdioxide en fijnstof ... Dit is gewoon een impasse voor wat betreft dat probleem op te lossen op lange termijn. Maar wij steunen ook en we hebben zijn ook medeondertekenaars van het amendement, met name omdat de tweetakt brommertjes daarmee zijn uitgebreid. En de aansluiting te zoeken met de gemeente Den Haag, zodat er eenduidigheid wordt bewerkstelligd. En ik heb hierbij maar één vraag voor wat betreft de oude dieselauto's. Kan de wethouder een onderzoek instellen om dat mogelijk ook mee te nemen? Want er zijn een X-aantal auto's hier in Rijswijk en die inwoners worden nu geconfronteerd met iets waar ze niet op zaten te wachten. Kan de wethouder toezeggen dat die dieselauto's ook meegenomen kunnen worden met dit traject? Tot zover, voorzitter. Dank je.

De voorzitter: Dank u wel, de heer El Majjaoui. Ik heb denk ik, als ik goed heb geluisterd, maar één vraag gehoord. Ik ga het woord geven aan de heer Wit, aan wethouder Wit voor de beantwoording van deze vraag en een reactie uiteraard op het amendement.

De heer Wit: Dank u wel, voorzitter. Dank aan de raad voor de ondersteuning van het raadsvoorstel. Ik vind het erg fijn om te horen dat de luchtkwaliteit in Rijswijk breed gedragen wordt. We hebben daar veel aan te doen en we hebben het Schone Lucht Akkoord ondertekend. En dit is een eerste stap op weg naar een verbetering voor onze inwoners. Er zijn inderdaad niet heel veel vragen gesteld, wel een amendement ingediend. Even kort de vraag die ik als eerste van mevrouw Van der Weij heb gehad. Gaat over de zero-emissiezone onderzoeken. Dat gaan we zeker doen. Gaan we ook met snelheid doen. Dat is mijn woord dat dat we daar stappen in gaan zetten. Ik wil dat zo spoedig mogelijk ook onderdeel maken van ons schone lucht eigenlijk, daar komt het op neer. Beter voor Rijswijk stelt de vraag over dekking in het raadsvoorstel. We gaan het natuurlijk onderzoeken. Het is inderdaad staat niet in het amendement. Het feit is wel dat er gevraagd wordt in het amendement om een onderzoek te doen en met een raadsvoorstel te komen. En daar zal dan natuurlijk ook, hoe heet dat, de financiële kwestie aan de orde komen en ook de dekking die daarvoor moet gevonden worden. De Partij voor Gelijkwaardigheid & rechtvaardigheid, oude dieselauto's. Oude dieselauto's kunnen we nu niet direct toevoegen, zoals ook in het raadsvoorstel staat, aan deze regeling. Dat kan in de toekomst. Vanaf 2028, als ik het goed heb, is die mogelijkheid er wel. We zullen daar ook naar blijven kijken of we die kunnen toevoegen. Even kijken hoor. Dan even het amendement. Nee sorry, even niet. Rijswijks Belang.

De voorzitter: Mijnheer Wit, ik zie dat de heer El Majjaoui wil interrumpen.

De heer El Majjaoui (PG&R): Dank, voorzitter voor het woord. Mij gaat het erom, puur het onderzoeken. Kijk, de gemeente Den Haag heeft zo'n sloopregeling voor wat betreft dieselauto's. Dan leveren ze gewoon een stinkende dieselauto en dan krijgen ze een bon om een fiets mee te kopen van zevenhonderd euro. Bent u bereid om dat te onderzoeken en niet te wachten tot 2028, maar dat nu al te onderzoeken? Want er zijn een X-aantal auto's hier in Rijswijk, onze inwoners. Ik denk dat dat verwaarloosbaar is, als u dit laat onderzoeken. Dank.

De voorzitter: Dank u wel, de heer El Majjaoui. Dan geef ik het woord terug aan wethouder de heer Wit.

De heer Wit: Dank u wel, voorzitter. Ik denk, ik ga daar nu niet direct heel veel onderzoek op zetten, omdat ik wil eerst goed kijken ook naar het amendement wat straks wordt ingediend. Het is continu onderdeel van ons idee, ons plan ook om in de toekomst echt tot goede lucht, gezonde lucht te komen in Rijswijk, waar we niet

heel veel invloed op hebben, maar gelukkig wel wat. We zien ook dat daar een verloop in is, in die auto's, dat ze toch ook wel meer verdwijnen uit het straatbeeld. Natuurlijk verloop noemen we dat. Vooralsnog ga ik daar nu niet heel veel aandacht aan besteden, of in ieder geval niet heel veel onderzoek naar doen. Maar ik neem het wel mee in het totale plaatje als het gaat om onze luchtkwaliteit. Dan wil ik even toe naar de brandbrief. Rijswijks Belang heeft hem op de agenda bij laten plaatsen. Ik had hem zelf ook al gekregen en gelezen. Ik snap de brandbrief, maar wil daarbij wel aangeven dat kermis- en circusvoertuigen tot 31 januari 2029 zijn vrijgesteld in zero-emissiezones, mits ze niet ouder zijn, de voertuigen, dan 13 jaar. Er is al een mogelijkheid. Daarnaast kunnen N2- en N3-voertuigen zwaarder dan 3.500 kilogram een dagontheffing aanvragen. U kunt een dagontheffing aanvragen per kalenderjaar. En je kan ook een ontheffing aanvragen voor ondernemers voor het hele jaar. Er zijn mogelijkheden. Er zitten wat voorwaarden aan, maar het is wel degelijk mogelijk. Ook richting de branchevereniging hierbij mee te geven dat in ieder geval tot 31 januari 2029 zij nog gewoon hun werk kunnen verrichten. Dan het amendement. Ik heb in de Forumvergadering al aangegeven dat ik daar wat haken en ogen aan vond zitten en dat ik het daarom niet direct heb meegenomen in het raadsvoorstel. Echter, ik begrijp heel goed wel waarom u het indient. En de sloopregeling gingen we natuurlijk sowieso al onderzoeken. En ik snap ook dat de ervaring die mevrouw Van der Weij had, die heb ik zelf ook gehad met mijn kind en ook zelf als ik door Den Haag of Rijswijk of waar dan ook heen fiets, want het feit blijft gewoon dat je continu achter stinkende scooters staat. Dat is best wel vervelend. We gaan daar zeker ... Ik vind het dan ook een zeer fijne motie of amendement om over te nemen. Het zal in stemming gebracht worden. Dat is de procedure. Maar ik sta erachter en ik ga ook al mijn best doen om dit voor ... Want u stelt wel een harde datum in dit amendement, 1 januari 2024. Ik ga daar mijn uiterste best voor doen. Maar zoals zullen begrijpen, zitten er nogal wat ook juridische onderzoeken aan en we moeten ook naar de dekking gaan zoeken. Er zijn wel wat onderzoeken die we echt goed moeten doen. Maar ik geef u mijn woord dat we er echt hard aan gaan werken om dat voor elkaar te krijgen, voor de termijn die u stelt. Maar als we daar iets overheen gaan, hoop ik ook dat u mij daarmee enige clementie toont. Ik geloof dat ik daarmee alle vragen beantwoord heb, voorzitter. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Wit. Dan kijk ik naar uw raad. Is er behoefte aan een tweede termijn? Mevrouw Van der Weij.

Mevrouw van der Weij (D66): Dank u wel, voorzitter. Dank u wel, wethouder voor uw toelichting. Ik heb een vraag, want u geeft de toezegging voor het onderzoek naar de zero-emissie te doen, naar het onderzoek daarnaar. Ik ben benieuwd of u een verwachting kunt geven over wanneer snel is? Zou dat het eerste kwartaal volgend jaar zijn of kan het misschien wel dit jaar? Kunt u daar nog iets over duiden? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van der Weij. Dan geef ik het woord aan mevrouw Kames.

Mevrouw Kames (RB): Dank u wel, voorzitter. Ik was waarschijnlijk de eerste termijn een beetje overrompeld, omdat ik dacht dat ze niet de brief hadden gelezen. Vandaar dat ik in eerste instantie ook om een schorsing vroeg. En het gaat mij gewoon om het punt, daarom heb ik deze brandbrief specifiek bij laten voegen, het is geen onwil van de ondernemers, maar momenteel als je een vrachtauto koopt, heb je alleen de nummer zes. En een vrachtwagen gaat meestal voor een ondernemer rond de vijftien tot twintig jaar mee. Die mensen zitten met een probleem. Die hebben liever straks meteen een elektrische auto, als die te bestellen is, want dat is er tot nu toe nog niet. Het gaat mij om het feit, de ondernemers willen graag een andere auto kopen, maar het is er gewoon nog niet. En daarom hadden we graag gezien dat we voorlopig nog uitstel zouden krijgen voor het rijden met dieselauto's. En nogmaals, een ontheffing, dat klopt, dat kan je krijgen. Maar

bijvoorbeeld in Amsterdam kost een ontheffing vijftig euro per dag. Als je dat als ondernemer moet gaan betalen, dan wordt het voor die ondernemer ook niet meer haalbaar om te blijven ondernemen.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Kames voor de verduidelijking. Anderen zie ik niet. Dan geef ik het woord aan wethouder de heer Wit.

De heer Wit: Dank u wel, voorzitter. De vraag van mevrouw Van der Weij, ik vind dat een lastige vraag. Kijk, we kunnen het sowieso niet voor 2028 invoeren. Dat is wettelijk niet mogelijk. Geeft u mij in ieder geval heel 2024 om daar nog het onderzoek ook naar te doen. Ik wil daar echt snelheid in maken, maar ik ga u niet toezeggen dat ik ook het volledige invoeren en het raadsvoorstel al in het eerste kwartaal voor u heb. Ik ga daar wel komend jaar nog de tijd voor nemen om dat goed voor te bereiden. Ik heb verder geen vragen gehad van mevrouw Kames. Ik neem het wel mee in de overwegingen.

De voorzitter: Ik zie mevrouw Kames. U wilt interrumpen?

Mevrouw Kames (RB): Ja, ik zou wel willen vragen, wat gaat straks inderdaad in Rijswijk een ontheffing kosten? Want dat is het probleem voor de meeste ondernemers. Dat wordt het probleem voor de meest ondernemers.

De voorzitter: Uw signaal is helder, maar ik vraag me af of dit nu in dit verband wel beantwoord kan worden. Mijnheer Wit, nog niet, denk ik?

De heer Wit: Dat vraagt u zich terecht af, voorzitter, want ik heb daar geen antwoord op direct wat een vergunning, ontheffing gaat kosten. Ik kan me voorstellen dat een dagontheffing vijftig euro ... Daar kan ik me iets bij voorstellen. Maar die kan je maximaal twaalf keer per jaar aanvragen. Ik weet niet wat een jaarontheffing kost. Moeten we echt even nagaan. Kom ik later naar u terug, als u dat wenst.

Mevrouw Kames (RB): Nog een interruptie. Dat bedoel ik juist. Hoe moeilijk is het dan om toch straks te blijven ondernemen, als je nu al niet weet wat alles gaat kosten? Je kan toch niet, als je naar bijvoorbeeld een markt of wat dan ook moet, iedere keer maar een ontheffing aanvragen. Sommige markten zijn er vier keer in de week. Dan is het toch onbetaalbaar voor een ondernemer? En dat is nu juist wat ik aan de raad vraag. Het wordt voor ondernemers straks gewoon niet mogelijk meer te blijven werken. Want ze willen een andere auto kopen, maar het is er nog niet wat er moet komen. En dat is nu juist het probleem wat ik probeer aan te kaarten.

De voorzitter: Volgens mij heeft u het heel goed, verduidelijkt, mevrouw Kames. Dan ga ik deze beraadslaging beëindigen.

a. Amendement – Milieuzones (GL CDA D66 PvdA CU Wij. PG&R)

De voorzitter: En overgaan tot de stemming over het amendement.

De heer Massaar: 27 voor, 4 tegen.

De voorzitter: Met 27 stemmen voor en 4 tegen is het amendement aangenomen.

b. Stemming Raadsvoorstel Uitbreiding en invoering milieuzones (RV 23-030)

De voorzitter: Dan gaan we naar het geamendeerde raadsvoorstel Uitbreiding en invoering milieuzones. En dan geef ik nu het woord ... Mijnheer Weterings, u wilt een stemverklaring afleggen?

De heer Weterings (RB): Jazeker, voorzitter. Ik zou persoonlijk zelf tegen stemmen, omdat net al bekend werd dat niet duidelijk is wat het gaat kosten om die ontheffing aan te vragen. Ik kan dat de ondernemers niet aandoen. Ik zal tegen stemmen.

De voorzitter: Prima. Helder. Dan gaan we naar het geamendeerde raadsvoorstel Uitbreiding en invoering milieuzones. U kunt nu stemmen.

De heer Massaar: uitslag 27 voor, 4 tegen.

De voorzitter: Met 27 stemmen voor en 4 tegen is het geamendeerde raadsvoorstel Uitbreiding en invoering milieuzones door u aangenomen.

10. Raadsvoorstel Herinrichting Geestbrugweg - Masterplan Bereikbaarheid CID-Binckhorst (RV 23-034)

De voorzitter: Dan gaan wij door naar agendapunt 11, het raadsvoorstel Herinrichting Geestbrugweg - Masterplan Bereikbaarheid CID-Binckhorst. En daarvoor geef ik als eerste het woord aan de heer Oelen van de VVD.

De heer Oelen (VVD): Dank u, voorzitter. En dank college voor dit raadsvoorstel. We hebben in de afgelopen jaren veelvuldig over dit onderwerp gesproken. En de VVD Rijswijk heeft altijd begrip getoond voor de grote regionale opgave ten aanzien van woningbouw en mobiliteit. Maar feit is dat we ook moeten kijken naar de impact die door onze burens bedachte plannen, wat die heeft voor Rijswijk. En ik constateer dat door diezelfde burens de impact voor Rijswijk niet bepaald top of mind is. We hebben het eerder gezien bij de ondertunneling van de Prinses Beatrixlaan en nu zien we het weer. Het kan niet schelen als het Haagse probleem maar wordt opgelost, zo lijkt het tenminste. En dit gaat dan mogelijk ten koste van burens, zoals Voorburg en Rijswijk. Maar dat lijkt aan Den Haag niet heel veel aangelegen, aan te liggen dat dat gebeurt. De gedachte lijkt te zijn, we smijten er wat geld tegenaan en iedereen zal dan toch wel tevreden zijn. Voorzitter, ik ben niet tevreden. De raad wordt hier gevraagd een besluit te nemen, terwijl het over onvoldoende informatie beschikt. Er ligt een rapport over vervoerwaarden, maar dat dateert van voor corona. En we weten dat inmiddels vervoer is veranderd. De toekomstige lijnvoering van HTM is onbekend. We hebben geen idee wat het veelvuldig laten rijden van een tram voor gevolgen heeft voor de inwoners aan de Geestbrug en aan de omliggende wijken. We weten ook niet wat voor gevolgen dat kan hebben voor de woningen. Een van de insprekers, mevrouw Sterk, vroeg nog om een onafhankelijk onderzoek van de Monumentenwacht, een nulmeting, om ervoor te zorgen dat er vroegtijdig een nulmeting beschikbaar is. Voor mij dan ook de vraag aan de wethouder, zou de wethouder willen toezeggen om deze nulmeting door de Monumentenwacht ook daadwerkelijk uit te voeren? We weten daarnaast niet hoe het andere vervoer afgewikkeld moet worden. Waar een eventuele knip het meest handig is. Een knip op de Geestbrug stuit op weerstand. Dat hebben we vanavond ook weer gehoord. En waar hij dan wel moet komen, dat is ook nog onduidelijk. Is de wethouder het met me eens dat besluitvorming meer is dan het wegen van uitsluitend kille cijfers, maar dat ook de gevoelens van inwoners hier heel erg belangrijk bij zijn? En we weten daarnaast niet hoe in het bredere gebied de verkeerscongestie opgelost moet worden, die nu ook al groot is. Er is geen overkoepelend verkeerskundig onderzoek gedaan. We weten helemaal niets, maar of we toch maar even willen tekenen bij het kruisje. Want het vervelende van dit

alles is het gesternte waaronder we dit besluit moeten nemen. Beste raad, zegt u nee, dan doet Rijswijk niet meer mee. Dan zitten we niet meer tafel, praten we niet meer mee, krijgen we geen geld meer voor de herinrichting van de Geestbrug of de Herenstraat. En het goede nieuws is, het gaat toch allemaal wel door, want de rails liggen er al, HTM kan daar trams over laten rijden. Dit alles wordt in dit huis politiek genoemd. In andere omgevingen heet dat toch al snel chantage. Dat betekent, voorzitter, wel dat de VVD met een duivels dilemma is geconfronteerd. Nee zeggen, lijkt bijna geen optie. Maar ongeclausuleerd ja zeggen, is dat ook niet. We hebben gewerkt aan een amendement, waarbij we in eerste instantie de tramlijn over de Geestbrugweg uit het raadsbesluit hadden geschreven. Werd sterk afgeraden door de wethouder, want hij zei, dat wordt door de andere partijen als nee zien tegen het totale voorstel, met alle consequenties van dien. Ik betwijfel dat, want ik ken de intentie van het amendement. Maar goed, hij zit er aan tafel en ik heb er maar op te vertrouwen dat de wethouder daar zit met al het goeds voor alleen Rijswijk. Een amendement waarbij het definitieve besluit over inpassing van een tram over de Geestbrug pas wordt genomen in de volgende fase behoort wel tot de mogelijkheden. We kunnen dan, als er verschillende onderzoeken zijn uitgevoerd, zoals onder andere ook aangestipt in verschillende moties, echt goed geïnformeerd gaan besluiten. En dat is, beste collega's, wat we als raad zouden moeten willen doen, waarvoor wij hier een mandaat hebben van onze kiezers. Ik hoop dan ook op brede steun vanuit de raad voor dit amendement. Brede steun betekent een krachtig signaal naar de andere partijen, die onderdeel zijn van het MIRT-proces, dat het ons menens is. En de moties die hierbij worden ingediend en die hopelijk ook worden aangenomen, zijn hiermee dan veel krachtiger verankerd. Feitelijk gaan ze onderdeel worden van het raadsvoorstel. Dat is vele malen sterker dan een losstaande motie, zoals dat bij onze collega's in Leidschendam-Voorburg is gebeurd. Combinatie amendement en motie is het meest krachtige signaal wat we kunnen afgeven op dit moment. Voorzitter, de VVD steunt het raadsvoorstel onder het voorbehoud dat het amendement wordt aangenomen. Als het amendement namelijk niet wordt aangenomen, dan is de grond onder de verdere besluitvorming wat ons betreft te drassig. En daar doen wij dan niet meer aan mee. Ten aanzien van de moties, het zal u niet verbazen, overal waar onze naam bij staat dat steunen we. De motie over het N-kavel, dat steunen we niet. Er was in het verleden een P&R-terrein van de HTM voor een goedkoop strandticket. Dat heeft nooit gewerkt. De vraag is of we nu tijd moeten gaan verbranden aan onderzoeken om weer zoiets in het leven te roepen. En, maar dat is een detail, daar zullen de indieners wel hebben over nagedacht, maar volgens mij is het terrein van het Industrieschap Plaspoelpolder. Ik vraag me af of datgene waar de motie toe oproept wel helemaal goed is. En de motie ten aanzien van de parkeerbalans van BvR steunen we ook graag. Dat zal overigens geen verrassing zijn. Hoe dit precies moet worden ingevuld, is wel nadere studie waard. Zeker omdat wordt voorkomen dat er te veel verkeersbewegingen van zoekende parkeerders in de omliggende wijken gaan ontstaan. Maar wordt deze motie aangenomen, dan ga ik ervan uit dat de wethouder ervoor zorgt dat bij de inrichting van de Geestbrugweg hier aandacht aan wordt besteed. Tot zover eerste termijn, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Oelen. In uw amendement refereert u inderdaad aan de raads-moties. Maar u geeft aan aangenomen raads-moties. Maar eerst zal het amendement uiteraard in stemming worden gebracht. Dank u wel. Dan geef ik het woord aan de heer Van Dam van Wij. Rijswijk.

De heer Van Dam (WIJ.): Voorzitter, bedankt. De Geestbrugweg is al jarenlang druk, onveilig en toe aan verandering. En daarom zijn we blij om te zien dat er plannen zijn voor de herinrichting van deze weg. Maar waar we minder blij van worden, dat zijn de 25.000 huizen die worden toegevoegd en die de bereikbaarheid van niet alleen de Geestbrugweg, maar van heel Rijswijk onder druk zet. Naast de aanleg van de Boogie Woogietunnel is een van de grootste maatregelen van Den Haag, om Den Haag bereikbaarder te houden, het maken of het omgooien van het openbaar vervoer. En dat wil Den Haag doen door een tram over de Geestbrugweg te laten rijden. En laat ik vanavond heel duidelijk zijn, die tramlijn over de Geestbrugweg is nog

echt niet pers de oplossing. De nut en noodzaak van de tram is niet aangetoond en ook het alternatief, waar wij als raad om hebben gevraagd, is nooit onderzocht. Beginnend met het alternatief. Want in 2022 amendeerden we in deze raad de intentieverklaring op de volgende manier. De twee in de verkenning reeds afgevallen tracés richting Delft, te weten het tracé de Neherkade en de tunnel Rotterdamsebaan toe te voegen aan het onderzoek. En voor de mensen die niet de context van dit amendement kennen, we vragen hier als raad om een onderzoeksoptie toe toevoegen aan de al bestaande opties die door Den Haag zijn verzonnen. En die optie die we willen toevoegen of wilden toevoegen, was het onderzoek voor een ov-verbinding door de Rotterdamsebaan. En deze optie is logisch, omdat er wordt aangegeven dat inwoners van Den Haag, naast de trein die vanaf Hollands Spoor al naar Delft gaat, nog een ov-verbinding wil richting Delft. Maar nu klinkt het voor mij dan onlogisch in de oren, dat als jij als inwoner van de CID-Binckhorst in een tram wil stappen die kriskras door Rijswijk na een uur pas in Delft aankomt. Logischer is een andere optie, een busverbinding over de Rotterdamsebaan die sneller en efficiënter is. Maar wat mij nu verbaast, is als ik de 140 pagina's van de MIRT-rapportage, waarin verschillende opties worden onderzocht, of het Masterplan van de CID-Binckhorst of enig ander onderzoek lees, is dat die busverbinding over de Rotterdamsebaan dan wel geteld nul keer naar voren komt. En dat verbaast ons, aangezien ik toch dacht te herinneren dat het amendement was aangenomen van deze raad. Daarom dienen we vanavond nog een motie in, die straks zal worden opgestuurd, om de optie over de Rotterdamsebaan door de Boogie Woogietunnel alsnog te onderzoeken. En naast dat deze onderzoeksopties vergeten is, is ook de nut en noodzaak niet aangetoond van een tram die wel in de stukken staat. Want waarom moet deze tram per se over de Geestbrugweg gaan rijden? En is dat dan daadwerkelijk de beste optie om het Rijswijkse Plein te ontsluiten? Dat zijn enkele van de vragen, waarvan we er nog velen hebben, die wij niet beantwoord krijgen. Niet alleen ik, maar ook heel veel bewoners in Cromvliet, Leeuwendaal en Voorburg. En ik heb altijd tijdens mijn studie geleerd, van enkele jaren geleden, dat het wel handig is om voordat je een akkoord geeft op een uitvoeringsplan in ieder geval eerst alles goed onderzocht hebt. En ik denk, hier zittende in deze raadzaal, dat dat nog steeds niet zo'n heel gek idee is. En daarom dienen we samen met de VVD, met het CDA en Beter voor Rijswijk ook het amendement in dat opdraagt om niet akkoord te gaan met de tramlijn, totdat die nut en noodzaak daadwerkelijk is aangetoond. En dan zou ik nog voor de laatste keer willen stilstaan bij het amendement van 2022. Er zouden namelijk rigoureuze maatregelen worden genomen om het autoverkeer van en naar de Binckhorst, over de Geestbrug en de Haagweg drastisch af te laten nemen. Dat is een citaat uit het amendement. En ik vraag me af welke maatregelen we nu daadwerkelijk hebben gekregen als Rijswijk. Ik zie namelijk maar één maatregel en dat is de knip. Maar hoe rigoureuze die maatregel is of hoe die knip er dan precies uit komt te zien, dat weten we niet. En dat werd ook duidelijk in het vorige Forum, waar de wethouder dat nog eens een keer bevestigde. Dan verder zoekend in het plan vind ik toch niet veel andere maatregelen terug die moeten leiden tot die drastische vermindering die wij als raad wilden. En dit verbaast mij, want we hebben een aantal weken geleden gezien, met de afsluiting van de Hoornbrug, wat een kleine toename aan verkeer kan doen op de Haagweg en de Geestbrugweg. En dit is nog maar een fractie van het verkeer dat onze kant opkomt als Rijswijk, met de toevoeging van alle huizen op de CID-Binckhorst. Het kan dan ook niet anders dat we concrete maatregelen moeten nemen om het verkeer tegen te gaan. En wij hebben op dit moment geen enkel idee hoe we dat gaan doen als Rijswijk. En daar schrik ik van. En daarom hebben we ook samen met D66, GroenLinks Beter voor Rijswijk en de PvdA een motie opgesteld om in ieder geval te borgen dat we in 2025 wel een lijstje met opties hebben om al dat verkeer te kunnen dempen. Waar ik mee wil afsluiten, is een waarschuwing aan deze raad. Maak niet weer dezelfde fout als twee jaar geleden, waarin we akkoord hebben gegeven om Haagse problemen in Rijswijk op te lossen. Teken mee met de amendementen en moties die worden ingediend, zodat we nog enigszins grip hebben op de toekomst van Rijswijk en de bereikbaarheid van onze stad. Want of je het went of keert, de toename van het verkeer komt er sowieso. Maar door middel van de

moties en zeker het amendement met de VVD hebben we nog enigszins te bepalen hoe onze stad er over een aantal jaar uit komt te zien.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Dam. Dan geef ik het woord aan de heer Geleijnse van het CDA.

De heer Geleijnse (CDA): Dank u wel, voorzitter. En allereerst dank wederom aan de sprekers over dit onderwerp. Het is een veelomvattend voorstel wat vandaag voorligt. En het draait, laten we daar heel eerlijk over zijn, om de ontwikkelingen in onze buurgemeente. Daar bouwen ze een stad, bijna ter grootte van onze stad, net over onze grens. En wij begrijpen de woningbouwopgave. En het is goed dat bereikbaarheid een belangrijke rol speelt. Maar toch voorzitter, waarom krijgen wij als Rijswijk zo weinig terug? Waarom zoveel lasten en zo weinig lusten? Moeten wij nu echt blij zijn met de miljoenen voor de herinrichting van een weg, die we mogelijk afsluiten voor doorgaand verkeer en voor het verleggen van een tram die nu ook goed loopt? Moeten we daarmee tevreden zijn, met nog geen twee van het totale budget voor de bereikbaarheid van de Binckhorst? Nee, voorzitter, wat het CDA betreft niet. Voorzitter, in ons verkiezingsprogramma staat herinrichting Geestbrugweg wordt pas definitief als de afstemming met Den Haag en Leidschendam-Voorburg over de ontsluiting van de Binckhorst tot een bevredigende oplossing is gekomen. En het voorstel van vandaag is niet bevredigend. En die onvrede zit vooral in vele onzekerheden. De lijnvoering van HTM, het ontbreken van onderzoek naar vervoerwaarden in relatie tot de andere ov-ontwikkelingen, aansluiting Haagweg, de afwikkeling van verkeer in omliggende wijken, het terugdringen van verkeersdruk op de Haagweg, gevolgen voor omwonenden als het gaat om leefbaarheid, geluid, trillingen, monumenten en een mogelijke Knip op de Geestbrug of iets verderop. Onzekerheden en onvrede die ook door veel sprekers en aanwonenden zijn benoemd. En dat begrijpen wij maar al te goed. En daarom hebben wij samen met de VVD, Wij. Rijswijk en Beter voor Rijswijk een amendement ingediend. Een amendement waarbij we niet instemmen met het projectbesluit, indien niet wordt voldaan aan de randvoorwaarden, zoals geformuleerd in verschillende moties. En belangrijk, daarmee niet zondermeer akkoord gaan met het laten rijden van een tram over het bestaande tracé over de Geestbrugweg. Ik vraag de wethouder dan ook om een uitgebreide reactie op dit amendement, zeker ook in het licht van het debat in Leidschendam-Voorburg eergisteren. Want voorzitter, het is soms lastig, gezien de vele documenten en de samenloop met andere gemeenten. En wat kan wel of niet en in welke volgorde? Voorzitter, er zijn ook meerdere moties ingediend. En in het amendement verwijzen we naar deze moties. Alleen de moties aannemen is voor onze fractie onvoldoende, want als de raad alleen moties aanneemt, is dat niet bindend. Het is ook geen wijziging van het besluit. Het is dan aan het college van dienst om op dat moment de motie al dan niet uit te voeren. Als de raad het amendement echter aanneemt, dan moet het college het overnemen. En daarom sluit ik me aan bij de oproep aan al mijn collega's, sluit u aan bij het amendement. Voorzitter, tot slot, tijdens het Forum op 16 mei zijn er vele vragen gesteld en vele antwoorden gegeven, met daarna ook nog een schriftelijke ronde. En ik wil daarvoor dankzeggen. Voor nu ook geen verdere vragen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Geleijnse. Ik geef het woord aan de heer Braam, Beter voor Rijswijk.

De heer Braam (BvR): Voorzitter, dank u wel voor het woord. Vanuit Beter voor Rijswijk .... Ik zet even mijn bril op, het gebeurt vaak niet, maar ik heb toch een paar aantekeningen gemaakt deze keer. Ik heb uitgebreid gesprek gevoerd met Saskia van der Veen, een van de lui die hard de kar trekt in Voorburg, Leidschendam. Daar is, moet ik goed zeggen, eergister een raadsvergadering geweest. En in die raadsvergadering is eigenlijk stante pede gewoon voortgegaan op het spoor, zoals het voorlag. En lijkt het alsof er feitelijk geen enkele weg terug is, want daar is niet nog een batterij aan amendementen dan wel moties ingediend om het proces enigszins te veranderen. En zeker met een hele grote lokale partij daar, hadden we dat vanuit Beter voor

Rijswijk zeker wel verwacht. Maar dan Rijswijk. Het is al verrassend, durf ik vanuit Beter voor Rijswijk te stellen van dat we hier blijkbaar meer wakker zijn dan Den Haag en Voorburg, Leidschendam. Want we willen best door, om te onderzoeken wat de mogelijkheden zijn, maar niet ten koste van alles. We weten allemaal dat het materieel wat tegenwoordig op de sporen rijdt zwaarder materieel is dan de vroegere trams die tramlijn 10, de Geestbrugweg bestierde. Is andere materieel en de geluiden die van andere partijen al kwamen als het ging om trillingen, insprekers hebben dat ook aangegeven trillingen, eventuele schade aan de panden. Dat begrijpen wij. Dat is zelfs al bij aanpassingen in Den Haag op verschillende plekken aangetoond, dat het zwaardere materieel effect heeft op de directe woningen die aan de tramlijnen liggen. Dat onderzoek zal noodzaak zijn en daar zal de gemeente Rijswijk natuurlijk ook in ieder geval vooraan moeten lopen, om ervoor te zorgen dat we niet straks achteraf bij de pakken neer gaan zitten en in ieder geval zullen merken dat er heel veel water, heel veel geld uit de gemeentepot, -pot zal moeten komen om ervoor te zorgen dat in ieder geval de woningen op zijn Gronings moeten worden hersteld. Dat is in ieder geval het zware materieel. Dat is toch zeker een pijnpunt. En verder denk ik dat ook in ieder geval in onze buurt de aanpassing van de Geestbrugweg niet zomaar een zaak is die we van het ene op het andere moment even op een achternamiddag moeten besluiten. Ook daar zijn inmiddels wat wijzigingen door verschillende partijen naar voren gebracht, waar BvR zich bij aan heeft gesloten. En één daarvan hebben we uiteindelijk als slotstuk zelf nog ingediend. Dat is de parkeerbalans. Het verkeer moet kunnen rijden. Die knip daar is Beter voor Rijswijk niet echt een voorstander van, maar uiteraard zijn we wel altijd bereid om het te laten onderzoeken. Dat is zondermeer waar. Maar het kan niet zo zijn dat we Rijswijk op slot gooien. Maar wat we zeker niet moeten doen, is het aantal parkeerplekken, wat al bijzonder krap is in Leeuwendaal en Cromvliet, om dat nog verder te verminderen met, wat in het voorstel staat, voorlopig negen plaatsen. Dat is een no go voor Beter voor Rijswijk. Daarvoor hebben wij ook vanzelfsprekend een motie ingediend, met het dringende verzoek om in ieder geval de parkeerbalans daar te handhaven, want er zijn al aardig wat plekken ook onttrokken voor het elektrisch laden. En dat, zoals u weet, zijn geen echte parkeerplaatsen meer. Sowieso is de knip heel slecht voor de ondernemers in Oud Rijswijk. We hebben met wat ondernemers gesproken en die zeggen ook van, het is niet alleen de markt op de zaterdag waar we dat zeker zullen gaan merken, want dat is natuurlijk ook nog een markt in Voorburg, maar veel mensen gaan toch naar Oud Rijswijk, maar ook gewoon door de weeks zullen behoorlijk wat mensen die hier wat boodschapjes doen en route in de richting van Delft, het Westland of whatever niet meer Oud Rijswijk aandoen. En dat is misschien wel de doodsteek voor Oud Rijswijk. Maar goed, wat Beter voor Rijswijk betreft zal veel water door de Trekvliet moeten voordat het nut en noodzaak is aangetoond van dit voorlopige voorstel, zoals het er nu ligt, geamendeerd en wel. Voor Beter voor Rijswijk is het ook erg belangrijk dat die amendementen worden aangenomen. En de moties, de meesten die er liggen ook. Mocht dat niet het geval zijn, maar dat lijkt me haast niet, gelet op de meerderheden die er al gehaald zijn denk ik met de amendementen, waarbij het niet slagen van deze toer, waarbij ik er ook van uitga dat de voorzitter deze keer de moties voor het besluit in behandeling neemt in plaats van na het besluit. Dan denk ik dat er in ieder geval nog wat mogelijkheden voor de toekomst zijn. Voorzitter, ik geef u het woord weer terug. Hier hou ik het even bij in eerste termijn.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Braam. Dan geef ik het woord aan mevrouw Niesen, Rijswijks Belang.

Mevrouw De Haan-Niesen (RB): Dank u wel, voorzitter. Heel wat jaren praten we over het Masterplan CID-Binckhorst. En in het laatste Forum, waarin de wethouder aangaf dat wanneer de gemeenteraad Rijswijk zal tegenstemmen we dan als Rijswijk niet meer aan de onderhandelingstafel zouden zitten, was het al duidelijk, het feestje is gevierd. Gemeente Den Haag heeft een Masterplan CID-Binckhorst. Gemeenteraad Rijswijk mag daar haar zegje over doen. Gemeente Den Haag kiest en de inwoners van Rijswijk hebben het nakijken. Een Masterplan vol onzekerheden. Daar willen wij als fractie Rijswijks Belang geen beslissing over nemen. Meer

woorden maken we er dan ook als fractie niet aan vuil en zullen tegen dit voorliggend raadsvoorstel stemmen. Dit is tevens mijn inbreng voor de eerste termijn. Tweede termijn en dan stemverklaring. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dat is heel efficiënt. Dan geef ik het woord aan de heer Van der Veer van de Partij van de Arbeid.

De heer Van der Veer (PvdA): Dank u wel, voorzitter. Allereerst dank aan alle insprekers voor hun bijdrage en hun aanwezigheid. Het geeft aan dat de stad betrokken is en wil zijn bij belangrijke besluiten, zoals het onderwerp wat wij momenteel bespreken. Voor ons ligt een raadsvoorstel waar al veel over is gezegd en de komende jaren zeker nog onderwerp van gesprek zal blijven, wat er uiteindelijk waarschijnlijk wel zal komen. Voorzitter, we nemen in deze raad besluiten met de beste intenties voor onze inwoners, wetende dat ook hier veel verschillende meningen aan de orde zijn wat uiteindelijk het beste voor Rijswijk en haar inwoners is. Voor de fractie van de Partij van de Arbeid is het belangrijk dat de intentieverklaring, welke met meerderheid van stemmen op 22 februari 2022 is aangenomen, de basis vormt voor proces van de keuzes welk wij hierbij nemen. Ook het toen aangenomen amendement van de PvdA en GroenLinks leidt tot een verhoging van de leefbaarheid door het toevoegen van meer groen, betere oversteekbaarheid, het bevorderen van de verkeersveiligheid en een betere doorstroming van het verkeer, volgens het STOMP-principe. Om dit te kunnen bewerkstelligen is de herinrichting van de Geestbrugweg met minder autoverkeer, alleen bestemmingsverkeer, een fietsstraat met auto te gast, volgens ons noodzakelijk. Door het verkeersluw maken van de Geestbrugweg krijgen we uiteindelijk een beter leefmilieu, de verkeersveiligheid wordt verbeterd. Dat alles in het belang voor onze inwoners en de bezoekers aan onze mooie gemeente. Het belang van een daarbij passende en goede ov-lijnverbinding en -haltes is evenzo belangrijk voor de bereikbaarheid en toegankelijkheid van onze gemeente. De PvdA-fractie is nog wel ongerust over de geluidsoverlast en de trillingen bij de bewoners in dit gebied. Kan de wethouder dit gevoel wegnemen bij onze fractie? En kan de wethouder toezeggen dat dit overlast tot een minimum te beperken bij een mogelijk nieuwe HOV-verbinding en hierin de bewoners als ervaringsdeskundigen een integraal onderdeel te laten zijn van dit project? Wij stimuleren het reizen per ov dan wel per fiets door de Geestbrugweg in te richten als fietsstraat, waarbij de auto te gast tijdens bijvoorbeeld tijdsblokken overdag. Wil en is de wethouder bereid in een vervolgonderzoek nadrukkelijk de optie van tijdsblokken voor autoverkeer mee te nemen als de knip er zou komen? Voor de Partij van de Arbeid is het belangrijk om de herinrichting van de Geestbrugweg aan te sluiten op bestaande fietsroutes en zorgt er nadrukkelijk voor dat het autoverkeer gebruik gaat maken van de Rotterdamsebaan. Dit alles is natuurlijk alleen goed mogelijk in overleg met onze buurgemeenten, om een waterbedeffect te voorkomen binnen onze gemeente. Daarom steunen wij dan ook het amendement waarin wij verzoeken te komen tot een beter gebruik van de Rotterdamsebaan te bewerkstelligen. Op welke wijze wil onze wethouder zorgen dat de Rotterdamsebaan maximaal gebruikt gaat worden? En kunt u een indicatie geven waaruit zal blijken dat dit een succesvolle intentie zal zijn dan wel gaat worden met het gewenste resultaat voor Rijswijk en zijn buurgemeenten. Voorzitter, wat betreft de rotonde op de kruising Haagweg-Geestbrugweg zijn we nog niet geheel overtuigd. We hebben hier van de initiatiefnemers zowel mondeling als schriftelijk de nodige suggesties over gehad welke op onderdelen als uitvoerbaar zijn omschreven in het onderzoeksrapport. Het ontstaan van een verkeersinfarct, waarover wordt gesproken, is volgens ons geheel niet ter sprake. Want voorzitter, bij een optimaal gebruik van de Rotterdamsebaan, waar de wethouders zich hard voor gaat maken, zal een verkeersinfarct uitblijven, lijkt ons. Dan zou je je kunnen voorstellen, net als in het onderzoeksrapport, dat een rotonde op zich mogelijk in plaats van een kruising zou zijn. Is de wethouder bereid om, als het definitief onderzoek wat betreft de haalbaarheid van de rotonde is afgerond, deze optie nog eens goed te bekijken in combinatie van de herinrichting van zowel de Geestbrugweg als de Herenstraat? Voorzitter, we

hebben het amendement van onder andere de VVD kunnen lezen en daar heeft de fractie van de PvdA nog wel een vraag over. Hoe schat de wethouder de kans in dat het amendement van de VVD en de overige partijen die mede hebben ondertekend eerst onderzoekt, dan beslist over de tram ook daadwerkelijk uitgevoerd worden als we dit amendement aannemen? Immers in het raadsvoorstel staat een hele andere volgorde. Kunnen we dan nog nee zeggen tegen de tram, als onderzoeken niet eenduidig een richting uitwijzen? Voorzitter, de fractie van de Partij van de Arbeid is mede-indiener een ondertekenaar van een viertal moties. Moties staan allemaal op iBabs en dat heeft hij allemaal kunnen lezen. Deze vier moties geven nog eens kort en bondig aan waar het allemaal om draait in dit raadsvoorstel. Daar vraag je je dan ook hoe het college het traject te gaan volgen met daarbij belangrijke voorwaarden om uiteindelijk de beste bewerkstellingen voor onze inwoners, voor onze bezoekers, voor Rijswijk en de regio. En we wachten graag de reactie van de wethouder af. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van der Veer. Dan geef ik het woord aan mevrouw Oude Alink van GroenLinks.

Mevrouw Oude Alink (GL): Dank u wel, voorzitter. Op dit ogenblik van de MIRT-procedure zijn er veel dingen nog niet vastgelegd. Waar gaan de ov-verbindingen precies lopen en hoe zorgen we voor leefbare straten? Veel bewoners hebben hier hun zorgen over geuit tijdens het Forum en tijdens de raad, net als veel partijen. En GroenLinks begrijpt die zorgen heel goed. Dit is simpel gezegd hoe de procedure in elkaar zit. Wij geven op dit moment uitgangspunten mee waarop latere besluiten, zoals de tramlijnen en een mogelijke knip mede worden gebaseerd. Maar het voelt wel een beetje als in de toekomst proberen te kijken. En daarom is het zo belangrijk dat wij als raad het college concrete punten meegeven voor de volgende stappen, zodat de belangen van onze bewoners nu en in de toekomst beter behartigd kunnen worden. Daarom hebben wij samen met collega's van andere partijen enkele moties ingediend. Die heeft u allen kunnen lezen. Ik zal even de ene toelichten die over het Rijswijks ov gaat. Hiermee geven we het college de voorwaarden mee voor de lijnvoering van het nieuwe openbaar vervoer rondom de Binckhorst. Onze motie vraagt om een toegankelijke en bereikbare stad, die goed is aangesloten op de regio. En daarmee moeten alle verkeersstromen worden meegewogen. En de toekomstige lijnen en haltes moeten ook goed bereikbaar zijn voor fietsers en voetgangers. Dit in samenwerking met alle buurgemeenten, de MRDH en de HTM. Het pakket van moties vraagt om een gedegen onderzoek op meerdere terreinen, op basis van gelijkwaardigheid tussen de gemeente Den Haag, Leidschendam-Voorburg en Rijswijk. Wij besluiten vanavond niet over het verleggen van ov-lijnen en verkeerstops. Die komen allemaal aan bod in de volgende fases. Maar met deze motie zorgen we er wel voor dat Rijswijk sterk de volgende fase in kan gaan en dat we aan tafel blijven zitten en onze belangen beter naar voren komen. Want voor ons is aan tafel blijven zitten van grote waarde, niet alleen financieel. Door deelname aan dit proces wordt het mogelijk onze Geestbrugweg opnieuw in te richten en de omgeving veiliger en aantrekkelijker te maken. Maar ook vanwege onze samenwerking in de regio. En op de bovenste plaats staat voor GroenLinks dat wij een impuls geven aan het openbaar vervoer en ruimte geven aan de fiets en de voetganger. En zo leveren wij een bijdrage aan een leefbare stad, aan gezondere lucht en aan de vervoerstransitie. Samenvattend ziet GroenLinks dat een nieuwe ov-verbinding een van de oplossingen is voor de grote knelpunten waar we binnenkort gezamenlijk allemaal voorstaan. En wij zijn dan ook blij met dit voorstel. Dit is een kans voor Rijswijk om aan te sluiten bij grote ontwikkelingen die wij niet aan ons voorbij moeten laten gaan. En met de voorwaarden uit onze moties halen wij hier het meeste uit. En laten we verder kijken dan de huidige situatie en ook vooral verder kijken dan onze stadsgrenzen. Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Oude Alink. Dan geef ik het woord aan mevrouw Van der Weij.

Mevrouw van der Weij (D66) : Dank u wel, voorzitter. D66 Rijswijk ziet de ontwikkeling van de burens, het bouwen van vele woningen aan de Binckhorst komen, zoals u allen. Dat het ov impuls nodig heeft en dat we ook de Geestbrugweg moeten verbeteren, lijkt me ook duidelijk. En dat we blij zijn dat we aan tafel zitten met de betrokken partijen, in plaats van dat er alleen over Rijswijk gepraat wordt, lijkt me ook meer dan logisch dat we daar blij over zijn. Maar wij maken ons ook zorgen over het borgen van de belangen van de Rijswijkers en willen door middel van de moties een duidelijke opdracht meegeven die de belangen beter borgen. En we zijn ook blij met de samenwerking om de moties tot stand te hebben gebracht. Het plan van het autoluw maken, waar de tweede en derde spreker over begonnen, begrijpen we. En dat er maatregelen nodig zijn, begrijpen we ook. Maar we horen graag van de wethouder hoe vast die knip is die op de kaart getekend staat. Wij zouden namelijk graag eerst de verkeersstromen goed in kaart wil hebben, om vervolgens de juiste maatregel te kunnen nemen in gezamenlijkheid met de buurgemeentes, Den Haag, Delft en ook Leidschendam-Voorburg. Vandaar de motie over de verkeersstromen. Met daarin aandacht ook voor de nieuwe inrichting van de Geestbrugweg. Met natuurlijk aandacht voor de fiets en de wandelaar, maar ook om goed na te denken over hoe de auto's kunnen rijden in plaats van stilstaan, files. Daar vragen we aandacht voor. U kunt het dictum, de tekst, zien zoals in de moties omschreven. Vervolgens over de Boogie Woogietunnel. Er is ook al veel gezegd, ook door de tweede en derde spreker. We moeten niet meer gebruiken. Daarom ook de motie over de tunnel, om actie te ondernemen om de Boogie Woogietunnel beter te gebruiken en dit ook te monitoren met Den Haag en Leidschendam-Voorburg. Nu we toch over die tunnel spreken, voorheen was er een bouwterrein voor de tunnel de N-kavel. Die is nu niet meer in gebruik. Vroeger is er ooit een P&R geweest. Toen met wat minder succes hebben we net begrepen van de overburen. Maar tijden veranderen. En we denken dat het belangrijk is om te onderzoeken of er een P&R kan komen aan een van de randen van Rijswijk. En dit zou een mooie locatie kunnen zijn. Daarom ook de motie om dit te gaan onderzoeken en nog meer mensen te verleiden om het ov te pakken. Als laatste het amendement. Het is een stevig geluid. Het borgen van belangen van de Rijswijkers, bewoners en mensen die hier werken, is iets wat echt aandacht nodig heeft. En daarbij, we zijn net als de VVD benieuwd of de wethouder het onderzoek naar de trillingen van erfgoed en monumentale panden kan toezeggen daarin. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van der Weij. Dan geef ik het woord aan mevrouw Harmsen van de ChristenUnie.

Mevrouw Harmsen (CU): Dank u wel, mevrouw de voorzitter. De ChristenUnie vindt het een dapper voorstel, waarin er bewust gekozen wordt voor het STOMP-principe. Dat de Geestbrugweg nadrukkelijker voor stappen, trappen en het ov toegankelijker wordt. Het is dapper en aan de andere kant, ook wij hebben vragen. We hebben de bewoners in de buurt gehoord van, is dit mogelijk? En we zitten daar eigenlijk op twee gedachten te hinken. Ene kant van, heb je er vertrouwen in dat de onderzoeken die nog uitgevoerd worden goed gaan gebeuren? Heb je er vertrouwen in dat als uit onderzoek blijkt, het kan niet of het is moeilijk op te lossen, is er dan ook nog een moment dat je kunt zeggen, we gaan het toch anders doen met dit voorstel over die tram en die knip? En we hebben ons wel aangesloten bij de moties die vragen om dit onderzoek, maar het amendement niet, omdat eigenlijk het amendement meteen vanuit een soort van wantrouwen spreekt. Maar ik hoor wel heel graag de beantwoording van de wethouder over het amendement, wat hij daar zelf van vindt en of hij ons vertrouwen kan geven dat er nog degelijk wel een echt hard ja/nee-moment komt naar aanleiding van de onderzoeken die toegezegd zijn al in het voorstel dan wel door de moties ook nog worden gevraagd. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Harmsen. Dan geef ik het woord aan de heer El Majjaoui van Partij voor de Gelijkheid & rechtvaardigheid.

De heer El Majjaoui (PG&R): Dank je wel, voorzitter voor het woord. Maar voor ons ligt inderdaad een raadsvoorstel, waarvan voor een groot deel in het belang van onze burens, Den Haag. En het komt heel weinig voor dat een gemeenteraad moet beslissen over de gevolgen en de effecten, zowel negatief of positief van een andere buurgemeente. Een klein deel gaat het om de herinrichting van de Geestbrugweg. Mijn fractie heeft hier echt moeite mee, met name als wij de ingezonden brieven van onze inwoners lezen. Want het gaat om grootschalige projecten die gaan plaatsvinden in Den Haag. De mobiliteitsopgave, de woningbouwopgave. En de gemeente Den Haag, dat is mijn gevoel of ons gevoel, dat ze ons willen hiervoor gebruiken om die doorstroming van hen en de bereikbaarheid en leefbaarheid, ten aanzien van dat project die zij daar gaan bewerkstelligen, dat wij voor hun dat gaan klaarstomen. En daar zijn wij als gemeente niet van gediend. En dat vinden wij jammer, want wat het gezegde zegt, de huid niet verkopen voordat de beer geschoten is. En dat is gewoon ... Dit past netjes hierin, want je geeft een blanco cheque aan de gemeente Den Haag en je zegt, je hebt Masterplan Bereikbaarheid CID-Binckhorst en wensen we je veel succes. En we gaan een beetje de Geestbrugweg herinrichten, zonder te kijken naar de belangen van onze inwoners, wat gepaard gaat met heel veel negatieve effecten. Wij willen graag dat de Geestbrugweg hoofdzakelijk voor de inwoners blijft en dat als mensen vanuit Den Haag komen, dat ze als gast daar vertoeven of langsrijden. En dat is het uitgangspunt. En ik vraag de wethouder, welke onderzoeken zijn nog gaande en welke onderzoeken gaan nog plaatsvinden, om dit haarfijn uit te zoeken? En voor onze inwoners. Want ik zit niet hier om de belangen van onze Hagenezen te behartigen, maar ik zit hier en wij zitten hier om de belangen van onze inwoners te behartigen. En na het lezen van het amendement van mijn collega's en in tegenstelling van mijn ChristenUnie-collega dat het wantrouwen is, ik denk dat dat meer een pas op de plaats is. Daarom willen wij hiervoor tekenen. En dit is gewoon een stok achter de deur om toch ook te laten zien aan de gemeente Den Haag dat wij een autonome gemeente zijn, met een eigen bevoegd gezag en dat wij ook beslissen over onze eigen grond en dat wij ook bepalen welke koers wij willen gaan varen. Tot zover, voorzitter. Dank je wel.

De voorzitter: Dank u wel, de heer El Majjaoui. Dan kijk ik naar de wethouder. Wethouder de heer Van de Laar. Wilt u de vragen beantwoorden, reageren op het amendement en de vele moties?

De heer Van de Laar: Ja, uiteraard. Dank u wel, voorzitter. En dank aan alle fracties voor de bijdragen en betogen. Ook dank aan de sprekers weer, die toch ook maar weer de tijd vrij hebben genomen om hier vanavond deel te nemen aan dit politieke proces, waar eerder al de participatie heeft plaatsgevonden. Er worden ook wat ... In het Forum al vrij uitvoerig ben ik aan het woord geweest. Ik zal het vanavond kort houden. Ik zal vooral op de vragen reageren en een appreciatie geven van de het amendement en moties die voorliggen. De VVD vraagt om de nulmeting, maar ik zal eerst op een ander punt reageren wat de VVD aankaart, de gevoelens van de inwoners en ook van ons hier als raad en of die er zijn en of ik die erken. Zeer zeker, dat zien we op alle mogelijke manieren natuurlijk. Dat zien we vanavond hier in de raad. Dat hebben we in de fora gezien. Dat zien we in de participatie. De afgelopen twee jaar in de bilaterale gesprekken, die ik er over voer in vele media-uitingen tot op nationaal nieuws aan toe, bij de burens. En ik begrijp heel goed dat als je heel prettig woont in ons Rijswijk, waar ook veel mensen zich nog identificeren met juist de menselijke maat en het dorpse karakter, zeker in die hoek van Rijswijk, dat dit wel een heel groot massaal iets is waarvoor je niet hebt gekozen. En daarmee is dat ook een razend moeilijk dilemma waar je voor staat, zoals u dat heel terecht en goed omschrijft. En ik denk dat we in gezamenlijkheid heel goed moeten kijken in die ontwikkelingen, die ook gewoon autonoom plaatsvinden, wat onze positie daarin is en hoe we daar de belangen van de inwoners gezamenlijk het beste kunnen behartigen. En ik zie dat u ook vanuit die sfeer al deze moties en dit amendement heeft geschreven. En zelf ook heeft proberen te verwoorden, tenminste, zo zie ik het, de gevoelens die daaronder leven. Dat ten aanzien van dat gedeelte. U vraagt naar een nulmeting van de Monumentenwacht. Ik weet niet zeker of dat per se van de Monumentenwacht moet zijn. Maar in

ieder geval, wat mevrouw Sterk ook aanbeval, dat kan ik zeker toezeggen. Meerdere mensen hebben erom gevraagd. Want we willen niet dat juist die monumentale uitstraling van het oude Rijswijk op enige manier dan ook wordt aangetast door dit soort ontwikkelingen. Een nulmeting kan ik toezeggen. Dan zijn er een aantal statements geweest, die ook verwerkt zitten in de moties. Die zal ik bij de moties behandelen. En dan kom ik gelijk uit bij de ... En het amendement. Bij PvdA. Heel concrete vraag over de trillingen. Kan de wethouder de gevoelens van de fractie wegnemen? Dat weet ik niet zeker. Ik kan wel zeggen, ten aanzien van de trillingen, u heeft daar in het amendement toe opgeroepen om daar verder onderzoek naar te doen. Ik denk dat dat goed is en kan ook zeggen dat die tram niet gaat rijden als het niet aan het wettelijk kader voldoet van geluid en trillingen. Dat is gewoon een wettelijk kader ook wat gevolgd moet worden. En als er geen maatregel te verzinnen is waarmee die trillingen niet binnen dat kader valt, dan gaat die tram überhaupt niet rijden of die nieuwe tram in ieder geval op die nieuwe rails. Ik hoop dat ik daar iets heb kunnen weghalen aan zorgen. Maar dat moet allemaal nog natuurlijk blijken uit die onderzoeken. En u vraagt ook heel scherp, is dat amendement dan realistisch? Gaan die onderzoeken plaatsvinden? Ja, daar ben ik absoluut van overtuigd dat die onderzoeken dan ook gaan plaatsvinden. De venstertijden, dat zullen we zeker meenemen als een optie. Ik denk niet, maar dan loop ik daarop vooruit, dat dat de grote oplossing gaat geven. Maar ik zal de overweging zeker aanbevelen om die mee te geven en er zorg voor dragen dat u daar, mocht u te zijner tijd nog een antwoord op willen, daar een antwoord op krijgt. De Rotterdamsebaan, ook D66. Hoe kan die maximaal gebruikt worden? Wat ik daarover denk? Ik heb dat vooral aan Den Haag gevraagd. Wat denkt Den Haag daarover? En het antwoord van Den Haag is onder andere twee zaken. Dat de bewegwijzering beter kan, maar ook het liefst ... Het mooiste zou zijn als die stoplichten of die verkeerslichten daar weg zouden zijn. En oorspronkelijk bij het ontwerp van die Rotterdamsebaan was het ook de bedoeling dat er een ongelijkvloerse kruising zou komen, dat je gelijk door kon rijden. Maar daar was toen geen geld voor. En op dit moment is daar ook geen geld voor. Dat is eigenlijk realistisch wat het is. Maar ik denk dat er mogelijk misschien nog wel meerdere maatregelen zijn. Uw motie roept daartoe op. Ikzelf heb daar nu niet een concreet beeld van wat die maatregelen zouden zijn, maar ik roep e en heel Rijswijk wat dat betreft op om die ideeën gewoon naar mij te e-mailen. En dan kan ik ze met de heer Mulder en de heer Keus, waar ook in Leidschendam-Voorburg dezelfde oproep is gedaan, dat bespreken en wat daar realistisch in is. Ten aanzien van de rotonde. U heeft het over een verkeersinfarct. Als de Rotterdamsebaan goed gebruikt wordt, dan is helemaal geen autoverkeer meer op de Haagweg. Tenminste, zo interpreteer ik het dan maar even. Dat is natuurlijk niet het geval. Dan zouden we de hele Haagweg een voetgangersgebied van kunnen maken. Daar rijden gewoon heel veel auto's. En wat er in het rapport staat en ook in dat addendum, zal maar zeggen wat is toegestuurd, is dat het is wel mogelijk, het is heel moeilijk verkeersveilig te maken, maar verkeerstechnisch ten aanzien van de doorstroming zou het mogelijk kunnen zijn een rotonde, maar dan moeten wij rigoureuze maatregelen nemen ten aanzien van het STOMP-principe en in onze mobiliteitsstrategie. Namelijk dat wij de auto daadwerkelijk op de allerlaatste plek zitten en zeggen, dat is voor ons op de Haagweg gewoon geen legitiem vervoermiddel meer, zal ik maar zeggen. Het gaat ons om de fietsers, het gaat om onze voetgangers, maar niet meer om de auto's. Als er niet zo'n ongelooflijke maatregel wordt genomen, dan is een rotonde gewoon niet zo'n goede oplossing, omdat anders die files ontstaan op de Haagweg. Dan, u vraagt over het projectbesluit. Kunnen we daar echt nee tegen zeggen? Feitelijk kunt u daar nee tegen zeggen. D66. Hoe vast is de knip? Die is niet vast en moet nog allemaal onderzoek naar gebeuren. En u roept de rechter op om in gezamenlijkheid de locatie te bepalen. Ik denk dat we in die zin wel allemaal echt dezelfde belangen hebben, namelijk de leefbaarheid van de inwoners. En dat moeten we ook in gezamenlijkheid doen. En eens even kijken, dat ten aanzien van de letterlijke vragen die zijn gesteld. Ten aanzien van het amendement. Wij hadden het anders geformuleerd, laat ik het eufemistisch zeggen, in het raadsvoorstel. Ik denk dat u hier heel goed aan doet om duidelijk aan te geven wat u verwacht over twee jaar van de projectorganisatie en dit partnership wat er is en waar u de grens zet. En ik denk dat u daar goed de belangen van de inwoners vertegenwoordigt. Het is natuurlijk dan nog

moelijk in 2026, zou ik zeggen, om al die onderzoeken dan te doorgronden, maar daar worden we ook geholpen met die wettelijke kaders. Maar ik zie dat u daar een-op-een ook de belangen van die inwoners woorden aan heeft gegeven. En ik kan me voorstellen ... Dat laat ik bij oordeel raad om daar dan iets van te vinden. Is het realistisch dat die onderzoeken gedaan worden? De heer El Majjaoui vroeg daar ook al om. Als wij dat zouden willen, en een aantal onderzoeken zijn ook al aangekondigd, dan kunnen we dat gewoon gaan doen. Ik vind dat zeker realistisch. Dan de moties 11.b, Park and Ride aan de Laan van Hoornwijk. Dat is het N-kavel. Dat is inderdaad eigendom van het IPP en grond van de gemeente Den Haag. Het is wat gek om hier als Rijswijkse raad daar een motie voor op te roepen, voor de gemeente Den Haag, maar ik interpreteer het ... U zegt ook heel duidelijk, roept het college, en dat is het Rijswijkse college, neem ik aan, op om daarbij aan te dringen bij de gemeente Den Haag. Als ik het zo mag interpreteren, dan lijkt me dat een prima idee en dat ik dat ook kan gaan doen. Vanmiddag heb ik met wethouder CID een hub geopend overigens bij Savarin. Dat is naast het N-kavel. Dat is een Park and Bike hub. Dan kan je met de auto, als je echt afhankelijk bent van de auto, naar Savarin, de auto daar parkeren, en dan volgens met de elektrische fiets in een paar minuten naar de Binckhorst. Het heet Bike to Binck hub. Dat was heel geinig. Ik denk dat we alle initiatieven die er zijn om het autoverkeer door Rijswijk te verlagen, dat we dat moeten omarmen. Ik was daar heel erg blij mee. 11.c, Impuls voor het Rijswijk ov. Dat lijkt me een hele logische motie. Er wordt wel gesproken over de haltes te voorzien van de nabijgelegen fietsparkeerplaatsen. Dat is even puzzelen op de Geestbrugweg, omdat de ruimte daar zo beperkt is. Maar in het hele gebied, en dan kijk ik ook naar de entree, staat nu in ieder geval ook extra fietsparkeerplaatsen ingetekend. Dan 11.d, Geen leegstaande Victory Boogie Woogietunnel. Daar ben ik het helemaal mee eens. Vanochtend nog doorheen gereden. Daar kunnen absoluut meer auto's doorheen. Ik heb er al iets over gezegd. En nogmaals, alle ideeën zijn daarvoor welkom die u daar kan verzinnen, zodat ik die mee kan nemen naar de heer Mulder. Dan 11.e, dat gaat, Verkeersstromen CID-Binckhorst, over de knip. Daar heb ik ook al een en ander over gezegd. Dat moet er in gezamenlijkheid komen en dan moet er eerst onderzoek naar komen. U roept ook op om met name met de Fietzersbond daar contact over te houden ten aanzien van de verkeersanalyse en het invoeren van het STOMP-principe in zijn algemeen. Ik heb van de week met de Fietzersbond nog om de tafel gezeten. Ik moet zeggen, ik was erg onder de indruk van hun werk. Dat is echt ongelooflijk. Met hun vrijwilligers fietsen die gewoon alle fietsroutes af in Rijswijk. En op ieder knelpunt maken ze ... En dat rapporteren ze aan de gemeente. En we hebben een halfjaarlijks overleg, waar ik deze week dan even bij was aangesloten om te kijken van, waar gaat het dan over? En daar hebben wij heel veel aan. Het is heel nuttig. En dan 11.f, is de parkeerbalans. Het waren negen parkeerplaatsen in het huidige conceptontwerp van de Geestbrug die zouden verdwijnen, vooral omdat, wat ik in het Forum heb gezegd, de nieuwe normen ertoe nopen om grotere parkeerplaatsen in te tekenen. Als je dezelfde ruimte gebruikt, zijn er een aantal al minder parkeerplaatsen. Dat wordt ontzettend moeilijk om deze motie uit te voeren. Tegelijkertijd erken ik dat in dit gebied een ongelooflijke hoge parkeerdruk is van negentig tot soms honderd procent. En dat we daar ook van zeggen van, daar moeten we die parkeerplaatsen eigenlijk sparen. Maar dan lees ik het ook zo dat we goed op zoek moeten gaan naar een alternatief op het moment dat dat gebeurt. U zei nog iets over elektrisch rijden en dat dat dan een verloren parkeerplaats is. Kijk, een elektrische auto is een vervanging van een fossiele auto. Daar kan je op verschillende manieren naar kijken. Maar oordeel raad. En voorzitter, dan heb ik alle moties en amendement gehad en de eerste termijn.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Van de Laar. Ik kijk naar uw raad. Is er behoefte aan een tweede termijn? Ja. Ik zie mevrouw Woudstra van D66.

Mevrouw Woudstra (D66): Naar aanleiding van de hele bespreking, zou ik graag een korte schorsing aan willen vragen.

De voorzitter: Hoeveel minuten heeft u schorsing nodig, mevrouw Woudstra?

Mevrouw Woudstra: Vijf.

De voorzitter: Vijf minuten. Ik schors de vergadering voor vijf minuten. Dames en heren, wilt u plaatsnemen, Doet mijn microfoon het wel eigenlijk? Ik kijk even naar mevrouw Woudstra, die heeft om de schorsing gevraagd.

Mevrouw Woudstra: Dank voorzitter.

SCHORSING

De voorzitter: Kunnen wij de vergadering hervatten?

Mevrouw Woudstra (d66): Zeker. Dank voor de toelichting door mijn collega's. We kunnen verder.

De voorzitter: Dan stel ik voor dat we naar de tweede termijn gaan, als daar behoefte aan is. Ik zie mijnheer Oelen van de VVD. Mijnheer Oelen, aan u het woord.

De heer Oelen (VVD): Dank, voorzitter. Dank, wethouder voor de beantwoording. Dank collega's voor wat feedback tijdens de schorsing. En die feedback kwam erop neer dat ze zeggen, dat amendement straalt wantrouwen uit. Ik wil dat misverstand hier, dat heb ik zonet ook geprobeerd, wel wegnemen. Ik snap echt heel goed dat overheden in eerste instantie kijken naar het oplossen van problematiek op eigen grondgebied. En ik snap ook dat gemeentebesturen zich daarvoor hard maken, want daar worden ze eenmaal ook voor ingehuurd. Dat doet ons college ook voor de problemen die zich op het Rijswijks grondgebied voordoen. En ik snap ook heel goed dat we hier een regionaal probleem aan het op lossen zijn en dat we dat in goede gezamenlijkheid proberen te doen met de buurgemeenten om ons heen. En daar zit bij mij geen enkel wantrouwen in richting buurgemeente of wie dan ook. Wat dit amendement beoogt, is ons als raad een middel in handen te geven om straks bij het projectbesluit goed te kunnen besluiten op basis van goede informatie, zoals dat ook door middel van allerlei moties wordt gevraagd. Dat gun ik mezelf en dat gun ik ons allen. Dit amendement is ook zeker geen nee tegen het besluit, het geeft ons alleen maar nog wat meer ruimte voor de toekomst. Dat gezegd hebbende, heb ik nog een vraag aan de wethouder naar aanleiding van zijn beantwoording. En dat gaat over die nulmeting. Allereerst veel dank ook voor de toezegging dat u de nulmeting gaat uitvoeren. U geeft aan dat u niet weet of het de Monumentenraad zou moeten zijn. Ik weet het ook niet. Maar ik zou er wel aan willen hechten dat het onderzoek wordt uitgevoerd door een organisatie die ook echt onafhankelijk is van de gemeente of wat voor een overheidsinstelling dan ook. Zou u dat ook nog kunnen toezeggen? En zou u ook de raad willen informeren op wat voor een termijn de meting denkt te gaan uitvoeren? Tot zover mijn tweede termijn, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Oelen. Dan geef ik het woord aan mevrouw Van der Weij van D66.

Mevrouw van der Weij (D66): Dank u wel, voorzitter. Bedankt voor het beantwoorden of het betoog van de wethouder en bedankt ook voor alle toelichting van de anderen. Ik wil even bevestigen dat de interpretatie van de wethouder over de P&R-motie correct is. Dat hij zo bedoeld is. En als ik ook de wethouder goed heb beluisterd met betrekking tot de motie over de parkeerbalans, dat het zoeken is ook naar oplossingen voor het parkeerprobleem en de parkeerplaatsen, omdat misschien niet alles op die Geestbrugweg kan, maar wel in omliggende ruimte, misschien zelfs in die P&R. Dank u wel. Dit was mijn tweede termijn.

De voorzitter: Dank u wel. Dan geef ik het woord aan mevrouw Harmsen van de ChristenUnie.

Mevrouw Harmsen (CU): Dank u wel, voorzitter. Want ik had gevraagd inderdaad over de rol van het amendement en of er vertrouwen of wantrouwen uit sprak. En ik ben heel blij met de toelichting vanuit de VVD erover, dat het hier wel degelijk gaat om een middel in plaats van een uitgesproken wantrouwen. En daarmee kan ik ook instemmen met amendement. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Harmsen. Dan kijk ik naar uw raad. Ik zie mijnheer Van der Veer van de Partij van de Arbeid.

De heer Van der Veer (PvdA): Dank u wel, voorzitter. Wethouder, bedankt voor de beantwoording van de vragen en opmerkingen. Even kijken. Wat betreft de rotonde. We hebben daar een iets andere mening. Wij bedoelen niet dat we helemaal geen autoverkeer over de Haagweg zullen krijgen. Maar kan de wethouder toezeggen dat bij de verdere uitwerking alsnog de rotonde als optie wordt meegenomen in het onderzoek? En als dan echt blijkt dat het niet kan, dat we er in ieder geval nog goed naar hebben gekeken. Op een van mijn vragen betreft onderzoeken heeft u geantwoord, we gaan allerlei onderzoeken doen. Maar waar het mij om ging, was in het amendement wordt gevraagd om eerst onderzoeken te doen, dan pas te besluiten. Hoe ziet de wethouder dat? En even kijken, nut en noodzaak. Hoe is dat objectief te meten? Voor wie doen we het? Doen we het voor de HTM? Doen we het voor de inwoners? Doen we het voor de regio? Doen we het voor ons allen? Is het wel vast te stellen, goed, wat de nut en noodzaak van dit hele gebeuren is? Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van der Veer. Even kijken. Mijnheer Braam van Beter voor Rijswijk.

De heer Braam (BvR): Voorzitter, dank u wel. Allereerst dank voor antwoorden in eerste termijn. Er wordt in Voorburg, Leidschendam ook driftig meegeluisterd hoe de vergadering hier verloopt. En ze zijn in ieder geval wat gelukkiger met de progressie in Rijswijk dan dat het proces in Voorburg, Leidschendam verlopen is. Ik denk dat het ook gewoon goed is. Wat ik nog even mee wil geven aan de wethouder, zeker ook in ieder geval voor het nadenken, voor de langere termijn, voor de toekomst, is gewoon überhaupt het openbaar vervoer. In het Forum heb ik het al even tussen de regels door laten vallen. Op dit moment is de Metropoolregio fors bezig met allerlei verschillende projecten. En een van de niet onbelangrijke projecten is het rondje regio langs alle steden in de regio, waarmee het centrum Delft en TU Delft met de huidige stopplaatsen van de NS ook wordt bereikt. Er gaat een soort metrosprinter rijden die straks iedere tien minuten al die locaties aandoet. Ook vanaf Centraal Station en Hollands Spoor. En dat is een element wat ik nergens, maar dan ook nergens zie terugkomen en wat ik zeker zeer goed vind. En daarom steunen we ook zeker die motie die door Wij. wordt ingediend. Het is iets wat we al ook eerder hebben aangegeven, laat die tunnel optimaal gebruikt worden. Op het moment als die tunnel openbaar vervoer aankan ... En dat kan gewoon een dubbelgeleden, bus die kan minstens net zoveel mensen vervoeren als de tram. Start daarmee. Op die manier kan je allerlei zaken oplossen. En zeker als dat in combinatie gaat met het voorstel wat ook D66 heeft gedaan, met die Park and Ride verbinding. Daar liggen gewoon kansen. Daar liggen mogelijkheden, zonder dat je een vreselijk infarct gaat veroorzaken, zoals dat door velen op dit moment in de directe omgeving wordt gezien. Dat zijn wel zaken ieder geval waarvan Beter voor Rijswijk vindt dat de wethouder dat ook gewoon in het achterhoofd moet houden en dat mee kan nemen in de overleggen, waarbij je je dan uiteraard ook kan afvragen of de nut en noodzaak wel heel hard boven komt drijven. Zeker ook gelet op het feit van dat op dit moment het natuurlijk een drama is, het openbaar vervoer. We moeten vijftien minuten tot soms zelfs een half uur ... En de niet RET- en HTM-verbindingen duurt soms zelfs een uur, voordat er weer eens een bus staat. Dat is natuurlijk een drama. Dan gaan we openbaar vervoer aanleggen waar dan mogelijk straks heel weinig gebruik van wordt

gemaakt. Voorzitter, ik denk dat de wethouder wel begrijpt wat ik bedoel. Het is, regeren is vooruitzien, maar het betekent ook dat je alle stappen die je bewandelt, ook de andere stappen die in de regio plaatsvinden, in dit verhaal moet meenemen. Voorzitter, dit was onze tweede termijn en ik hou het hier graag bij.

De voorzitter: dank u wel, mijnheer Braam. Dan zag ik mevrouw Oude Aling van GroenLinks.

Mevrouw Oude Alink (GL): Dank u wel, voorzitter. De voorwaarden uit onze moties wijken niet heel erg af van het amendement dat is ingediend door de VVD en anderen. Ook dit amendement roept op tot verder onderzoek naar de toekomstige verkeersstromen. Het verschil zit volgens ons vooral in hoe er gekeken wordt naar de ov plannen. Maar met dit amendement gaan we in ieder geval verder naar de volgende fase, in samenhang met de ingediende moties die accenten leggen die we allemaal belangrijk vinden. En na uitleg van de VVD horen wij dat er geen sprake is van enig wantrouwen tegenover andere gemeenten. Daar gaan we vanuit. We hebben er vertrouwen in dat de wethouder dit in overleg met de andere gemeenten goed op gaat lossen. En op basis van de toelichting kunnen wij ook zeker akkoord gaan. Het is in het belang van alle bewoners dat we duidelijke stappen zetten. En mensen willen graag weten waar ze aan toe zijn. En niet meer onzekerheid. Vandaar dat wij graag doorgaan met de procedure, op deze manier naar de volgende stap gaan. Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Oude Alink. Dan kijk ik naar raad en ik zie een hand van de heer Van Dam van Wij. Rijswijk.

De heer Van Dam (WIJ.): Dank, voorzitter. Enigszins positief verrast over de instelling van deze raad. In ieder geval voor de steun van het amendement. Dat doet het denk ik heel erg goed. Ik heb een paar opmerkingen gehoord waar ik toch nog heel even op wilde reflecteren, want de enige partij die ik nog niet heb gehoord over het amendement, dat is de PvdA. U zegt, het amendement en de intentieverklaring vanuit 2022 is leidend voor de weg die we nu zijn ingeslagen. Daar was ik toch wel benieuwd van, hoe u dan amendement van destijds ... Hoe geslaagd u dat vindt? Want heel veel van de moties die vandaag worden ingediend, die zijn een herhaling eigenlijk van datzelfde amendement. Goed, we kunnen, en dat is eigenlijk iets wat het CDA in de eerste termijn al aangaf, moties en een opdracht naar ons college, maar je hebt geen zekerheid dat ze worden uitgevoerd. Ik hoop wel dat in deze instantie, dat we voor de tweede keer eigenlijk opnieuw plannen indienen, dat ze wel enige voeting hebben. U zegt, haltes zijn belangrijk voor onze gemeente. Betekent dat dan ook dat u tegen het amendement gaat stemmen of betekent dat dat u voor gaat stemmen? Ik wacht eigenlijk op een reactie van de PvdA.

De voorzitter: Mijnheer Van der Veer wilt u reageren op de vraag van mijnheer Van Dam?

De heer Van der Veer(PvdA) Ja, voorzitter. Uiteindelijk zullen wij, gezien de beraadslagingen, voor het amendement gaan stemmen.

De voorzitter: Lijkt me een duidelijk antwoord. Dank u wel. Mijnheer Van Dam, wilt u verder gaan?

De heer Van Dam (WIJ.): Ja dat is top. Bedankt voor dat korte, maar krachtige antwoord van de PvdA. En dan hoorde ik nog dat mijnheer El Majjaoui, die gaf aan van, we gaan niet met het amendement mee, want we moeten laten zien dat we autonoom zijn als gemeente. Ik denk juist dat je door het amendement te steunen laat zien dat je autonoom bent en dat je in ieder geval laat zien dat je goede berekeningen wil hebben, voordat je zomaar overal akkoord mee gaat wat in de regio wordt gezegd. Ik zou daar de oproep doen ... U mag reageren of niet, als u dat even kort kan als de PvdA dan kan dat. Maar ik ben wel benieuwd naar die

beredenering, want die klopt volgens mij niet. Juist als je nu laat zien van, jongens, laten we het onder zoeken, dan sta je volgens mij wat sterker. Dan heb ik in mijn eerste termijn nog niet gereageerd volgens mij op alle moties. We doen met een aantal mee. Motie P&R dienen we mede in. Ik denk dat het belangrijk is om in ieder geval de kansen te onderzoeken die er liggen, is al volgens mij gezegd door de heer Braam. Motie tunnel beter benutten, is iets waar we ook op de motie staan. Ik wil daar wel nog een kanttekening bij voegen, dat dit ook een motie is die we al talloze keren ... De geest van die motie hebben al talloze keren aangegeven. Ik hoop dat de wethouder er dit keer wel wat mee kan en dat we een keer resultaten gaan zien. Ik ben ook wel benieuwd naar de reactie van de wethouder, of u daadwerkelijk ook denkt dat er resultaten te behalen zijn in deze. Motie Impuls Rijswijks ov, een van de weinige moties, maar gaan we niet mee meestemmen. Of gaan we niet voor stemmen, omdat wij vinden dat we eerst even de nut en noodzaak moeten aan kunnen tonen van die tram, voordat we nu al gaan denken over de invulling van de trambaan. Motie Parkeerbalans sluiten we bij aan. Zullen we voor stemmen. Is een goed idee. Hebben we ook al verschillende omwonenden over gehoord, over ideeën waar je dan eventueel nieuwe parkeerplekken kan creëren. Dan heel kort over onze motie, die eigenlijk nog niet heel veel besproken is. Ik hoorde de wethouder zeggen, alle ideeën zijn welkom. Ik heb het dan over de motie over de bus door de Rotterdamsebaan. Moet ik dat interpreteren, alle ideeën zijn welkom, goede motie, kunnen we onderzoeken, gaan we mee aan de slag en zorgen dat hij deze keer wel in de onderzoeksrapporten staat? Of moet ik dat toch anders zien? Ik zou daar graag toch nog een kleine reflectie op willen. En ik ben eigenlijk ook benieuwd naar de andere partijen. Kijk, de heer Braam benoemde hem. En dank voor de steun voor de bus door de Rotterdamsebaan, maar destijds bij het amendement, waar dit gewoon in stond, hebben bijvoorbeeld ook GroenLinks, PvdA, D66 en kan nog het rijtje hier verder opnoemen, die niet alleen op dit amendement stonden, maar ook hebben meegestemd destijds, of die nog steeds van mening zijn dat we dit zouden moeten onderzoeken? En wat dan daadwerkelijk de keuze is om wel voor of tegen te stemmen. Ik zou daar graag nog een reactie op willen van GroenLinks, PvdA en D66.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Dam. Ik geef het woord aan de heer El Majjaoui.

De heer El Majjaoui (PG&R): Dank je wel, voorzitter. Ik kan daar heel kort over zijn. Mijn fractie gaat instemmen met alle moties en amendementen. Alle beetjes helpen. Enkel heb ik een vraag richting de wethouder over de Park and Ride. Want u gaf net aan dat wij niet de eigenaar zijn, dat we daar geen invloed op hebben.

De heer Van Dam (WIJ.): Ik dacht dat dit een interruptie was of is dit ...

De voorzitter: Dit is volgens mij de termijn van de heer El Majjaoui.

De heer Van Dam (WIJ.): Geen reactie van de partijen. Is goed.

De voorzitter: Volgens mij zijn we nu klaar met de tweede termijn. Nee, nog niet? Nee. Ik geef het woord aan u terug, mijnheer El Majjaoui. U was nog niet klaar.

De heer El Majjaoui (PG&R): Om mijn woord af te maken inderdaad. Alle beetjes helpen om in het belang van onze inwoners het proces succesvol en optimaal te laten doorlopen. Want het is helaas een feit dat dat onvermijdelijk is, dat dit grootschalige project gaat plaatsvinden. De vraag richting de wethouder over de motie, of het is een amendement, over Park and Ride, in hoeverre is dat realiseerbaar? Kunnen wij daar iets neerzetten als Rijswijk, in overleg met de gemeente uiteraard? Dank.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer El Majjaoui. Mevrouw Van der Meij.

Mevrouw van der Weij (D66): Punt van orde. Ik wil nog even reageren op de vraag van Van Dam. Wij hebben inderdaad ook gepleit voor een onderzoek naar de bus. En wij stemmen dan ook mee.

De voorzitter: Dank u wel. Ik zie een hand van mijnheer Geleijnse. Ik geef u het woord, mijnheer Geleijnse, van het CDA.

De heer Geleijnse (CDA): Dank u wel, voorzitter. Nog een korte reactie in tweede termijn. Ik vind het echt heel mooi om te zien dat we vanavond als raad, als volksvertegenwoordiging in gezamenlijkheid zo goed mogelijk ons werk proberen te doen voor de Rijswijkers. Ik denk dat het ook recht doet aan de gevoelens en de wensen en alle insprekers dat we zo goed mogelijk vastleggen in dit amendement, in combinatie met de moties. Dat doet mijn fractie deugd. We zullen uiteraard dan voor ons eigen amendement stemmen en uiteindelijk ook voor het voorstel. In de hoop dat we op een goede termijn de onderzoeken krijgen en alle uitslagen en dat we daar ook nog op een hele prettige en positieve manier met elkaar ook van gedachten kunnen wisselen. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Geleijnse. Ik kijk naar uw raad. Volgens mij is iedereen aan het woord geweest. Ik geef graag het woord aan wethouder Van de Laar.

De heer Van de Laar: Dank u wel. Over de vragen, de nulmeting van de monumenten, ik vond mijn toezegging eerlijk gezegd in eerste termijn al vrij ruim. Het was een nieuw onderwerp voor mij. En dat moeten we gaan doen. Tijdstermijn et cetera kan ik daar nu echt niks over zeggen, maar ik zal wel zorgdragen dat dat door een onafhankelijk bureau gebeurt. In ieder geval een bureau dat daarin gespecialiseerd is. En dan kom je automatisch al niet uit bij de eigen gemeentelijke organisatie, maar een specialistisch bureau. Over onafhankelijke bureaus hebben bij het volgende onderwerp ook nog wel weer een robbertje te vechten wellicht, maar die kanttekening maak ik er dan gelijk bij. Is misschien wat flauw. PvdA alsnog rotonde meenemen. Eigenlijk niet. We hebben daar een rapport voor. We hebben daar een second opinie op basis ook nog van wat we aan input hebben gekregen. En mocht dat inhoudelijk nog weerlegd worden. We hebben het vanavond helemaal niet over de herinrichting van de Geestbrugweg en het kruispunt. Dat komt ter sprake. Ik neem aan dat u het daar dan zelf ook ter sprake neemt. We hebben Goudappel Coffeng ingehuurd om dit technisch te onderzoeken. U zegt dat u het daar niet mee eens bent, dan zouden we dat op een ander spoor dan vanavond even moeten organiseren, waar u dan technisch van inzicht verschilt met het onderzoeksbureau. Maar in feite zie ik geen aanleiding om daar nog langer over door ... Tenzij uzelf in de mobiliteitsstrategie aangeeft, wat ik net al zei van, de auto daar doen we niet meer aan in Rijswijk. Eerst onderzoeken of hoe zit dat besluit in elkaar? Ik denk dat u het heel helder heeft verwoord in het amendement. En mevrouw Oude Alink heeft uitstekend, als ik het zo mag zeggen, verwoord, wat is die MIRT-systematiek en waar besluiten we nu voor en hoe ziet dat projectbesluit er nu voor? We besluiten nu dat we een periode ingaan met nieuwe onderzoeken, voordat we dat projectbesluit doen. Zo zit dat in elkaar. En ik zou u trouwens, dat is een heel document met al die spelregels en hoe dat MIRT in elkaar zit en wat in welke situatie of welke fase je onderzoekt, dat zou ik u nog kunnen toesturen, als u daar behoefte aan heeft. Bedankt voor de suggesties, aan Beter voor Rijswijk, ten aanzien van openbaar vervoer ook de Citysprinter die daar gaat rijden. Dat heeft natuurlijk een effect inderdaad. Wij, over het beter gebruik van de Rotterdamsebaan. Ik interpreteer dat de motie het vooral heeft over het autoverkeer dat via de Rotterdamsebaan zou moeten gaan. En de heer Van Dam interpreteert ook van, daar zou ook nog een bus bij kunnen, om beter gebruik te maken van de Rotterdamsebaan. En dat is niet zoals ik verder ... Dat is een variant die u voor ogen heeft. En er wordt voor een andere variant gekozen. Niet dat de busvariant, onder de Rotterdamsebaan, daar nog een optie is. Het is een tram. U zegt zelf al, die gaat kriskras door wijken. Het kenmerk van een tram is dat hij

mensen ophaalt uit de hele wijk en dan ergens naartoe brengt. En niet van A naar Z maar van, heb ik in Forum ook gezegd, van A B C D E F G et cetera naar Z en ook naar Oud Rijswijk, om daar te komen winkelen. Dat ten aanzien van de bus van de Rotterdamsebaan. Dat bedoel ik niet met het idee. Ik bedoel met het idee, dat iedereen kan opbrengen is, wat zijn uw ideeën dat we het autoverkeer beter door de Rotterdamsebaan laten geleiden?

De voorzitter: Ik zie dat mijnheer Van Dam u wil interrumperen. Mijnheer Van Dam.

De heer Van Dam (WIJ.): Want laat me dan wel iets rechtzetten. Dat is niet de intentie van de motie. Dat staat er ook niet. De motie is, onderzoek nu of we een ov-verbinding door de Rotterdamsebaan kunnen leiden. Dat is wat de motie zegt. En dat heb ik in de eerste termijn volgens mij voldoende uitgelegd, omdat een ov-verbinding, het doel daarvan, staat ook in alle stukken beschreven, is om inwoners van CID-Binckhorst en het Rijswijkseplein naar Delft te kunnen laten gaan, op een zo snel mogelijk en efficiënte manier. En ik zei, op het moment dat er een tram kringel krangel door Rijswijk gaat, is dat volgens mij niet de meest efficiënte manier. Niet alleen volgens mij, maar ook alle indieners van het amendement in 2022 en degenen die daar voor hebben gestemd, want zo stond het ook in het amendement. En nu we de stukken zien, is die optie gewoon niet meegenomen om een bus of tram, want beide varianten worden in de onderzoeken altijd onderzocht, door die Rotterdamse baan te laten gaan. Omdat die nu ontbreekt, wil ik alsnog dat onderzoek. Dat was de intentie.

De voorzitter: Wilt u heel kort. Mijnheer Van de Laar.

De heer Van de Laar: Voorzitter, ik ben even abus. Welke motie bedoelt u? Die van twee jaar geleden of een voorliggende motie?

De voorzitter: Mijnheer Van Dam.

De heer Van Dam (WIJ.): De voorliggende motie.

De heer Van de Laar: Welke motie?

De voorzitter: Wilt u aangeven welke motie u precies bedoelt en welk titel?

De heer Van Dam (WIJ.): Die staat op 11.g in iBabs op dit moment.

De voorzitter: Bij mij was die ook ... Is niet zichtbaar. Vandaar dat ik ... Als u die motie niet ziet, zoals ik het ook niet kon zien, dan moet u even uw iBabs verversen.

De heer Van de Laar: Voorzitter, dan heb ik even een schorsing nodig, want ik heb niet op die motie net gereageerd en ook niet beoordeeld.

De voorzitter: Hoeveel minuten heeft u nodig, mijnheer Van de Laar?

De heer Van de laar: Een uur. Nee, tien minuten.

De voorzitter: Tien minuten.

De heer Van de Laar: Ja hoor, tien minuten.

De voorzitter: Vijf minuten, is dat voldoende? Hoeveel minuten heeft u nodig?

De heer Van de Laar: Vijf minuten is prima.

SCHORSING

De voorzitter: Vijf minuten schorsing. Dames en heren, ik stel voor dat u opnieuw uw plaats inneemt. Het is al zes over half elf en we hebben nog een aantal bespreekpunten te gaan. Ik wil u vragen om plaats te nemen. Wilt u plaatsnemen? Ook mijnheer Sleddering. Maar volgens mij kunnen we nu stemmen. Ik kijk naar uw raad. Volgens mij kunnen we nu overgaan tot de stemmingen en dan begin ... Of mijnheer Van de Laar, u heeft natuurlijk om een schorsing gevraagd. Uiteraard, excuus. Ik geef u het woord.

De heer Van de Laar: Voorzitter, dank u wel. Inderdaad ten aanzien van de motie l1G, die moet ik zeer ontraden. En u vraagt om het onderzoek om de Rotterdamsebaan als een volwaardige variant nog een keer te onderzoeken. Met dit besluit gaan we niet meer nieuwe varianten onderzoeken, maar als je dat wil, zou dat kunnen. Maar het is al gebeurd. Uw motie is uitgevoerd, namelijk in de second opinion, waarbij de Broekslootkade, de Geestbrugweg, de Rotterdamsebaan en de Neherkade is onderzocht op basis ... Er is gekeken, zijn de goede criteria gebruikt in het oorspronkelijk onderzoek? En met extra criteria vanuit Rijswijks perspectief erbij, komen we dan op een andere weging of een ander resultaat. En het antwoord was daarop, nee. In die zin is de Rotterdamsebaan al onderwerp van onderzoek geweest. Dan eindig ik met de vraag van de heer El Majjaoui over Park and Ride. Is dat realiseerbaar als wij dat doen? Dat is het punt, wij kunnen dat niet doen, want het is niet onze grond en het is ook ... Het is van het IPP. We zitten daar voor de helft in. Maar het is het grondgebied van de gemeente Den Haag. En daarom is het ... Op zich wel sta ik achter de motie dat u oproept van, we staan er ook voor open dat er in de nabijheid van Rijswijk wel zo'n mobiliteitshub komt, waar wij als Rijswijk ook wel het een ander aan hebben. Zo zit dat met die Park and Ride. Voorzitter, einde tweede termijn.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van de Laar. Ik kijk uw raad ... U heeft ook die motie goed kunnen lezen, 11.g en ook de reactie en het advies van wethouder Van de Laar gehoord. Ik sluit de tweede termijn. En ik wil overgaan tot stemming.

a. Amendement - CID-Binckhorst (VVD Wij. CDA BvR)

De voorzitter: En dan beginnen we allereerst met het amendement. Amendement op raadsvoorstel Herinrichting Geestbrugweg en Masterplan Bereikbaarheid CID-Binckhorst. Als het goed is kunt u nu stemmen.

De heer Massaar: 4 tegen. 27 voor en 4 tegen.

De voorzitter: Met 27 stemmen voor en 4 tegen is het amendement aangenomen.

b. Motie Geestbrugweg - CID-Binckhorst (D66 GL PvdA CU Wij. Rijswijk)

De voorzitter: Dan stel ik voor dat we gaan naar de motie 11.b. Motie Geestbrugweg CID-Binckhorst.

De heer Massaar: 27 voor, 4 tegen.

De voorzitter: Met 27 stemmen voor en 4 tegen is deze motie aangenomen.

c. Motie - Impuls voor Rijswijks openbaar vervoer (GL D66 BvR PvdA VVD)

De voorzitter: Dan gaan we naar motie 11.c. Motie Impuls voor Rijswijks openbaar vervoer.

De heer Massaar: 23 voor, 8 tegen.

De voorzitter: Met 23 stemmen voor en 8 tegen is deze motie aangenomen.

d. Motie - Victory Boogie Woogietunnel beter benutten (GL D66 BvR PvdA CDA Wij. VVD CU)

De voorzitter: Dan gaan we naar motie 11.d. Motie Victory Boogie Woogietunnel beter benutten.

De heer Massaar: 27 voor, 4 tegen.

De voorzitter: Met 27 stemmen voor en 4 tegen is deze motie aangenomen.

e. Motie - Onderzoek verkeersstromen (D66 GL BvR PvdA Wij. VVD)

De voorzitter: Dan gaan we naar motie 11.e, Onderzoek verkeersstromen. Motie toekomstige verkeersstromen CID-Binckhorst.

De heer Massaar: 27 voor, 4 tegen.

De voorzitter: Met 27 stemmen voor en 4 tegen is deze motie aangenomen.

f. Motie Vreemd BvR – Parkeerbalans

De voorzitter: Dan gaan we naar motie 11.f, Parkeerbalans. Motie Behoud Parkeerbalans Geestbrugweg en omgeving.

De heer Massaar: 19 voor, 12 tegen.

De voorzitter: 19 stemmen voor en 12 tegen. Deze motie is aangenomen.

g. Stemming Raadsvoorstel herinrichting Geestbrugweg - Masterplan Bereikbaarheid CID-Binckhorst (RV 23-034)

De voorzitter: Dan gaan we naar motie 11.g. Een motie, Alternatief Rotterdamsebaan, van Wij. Rijswijk.

De heer Massaar: 13 voor, 18 tegen.

De voorzitter: 13 stemmen voor en 18 tegen. Daarmee is deze motie verworpen. Dan het geamendeerde raadsvoorstel. Want er is een amendement ingediend. Daar gaan we nu over stemmen.

De heer Massaar: 27 voor, 4 tegen.

De voorzitter: Met 27 stemmen voor en 4 tegen is het geamendeerde raadsvoorstel Herinrichting Geestbrugweg - Masterplan Bereikbaarheid CID-Binckhorst aangenomen.

11. Raadsvoorstel Hernieuwde analyse ontsluiting Hofstede (RV 23-036)

De voorzitter: Dan gaan we door naar het volgende bespreekpunt. En dat is het raadsvoorstel Hernieuwde analyse ontsluiting Hofstede. Dan geef ik het woord aan de heer Geleijnse van het CDA. En ik wijs u erop dat het inmiddels bijna kwart voor elf is. Om elf uur ga ik bij u toetsen hoever we nog doorgaan. En eigenlijk is mijn hoop dat wij deze raadsvergadering ook af gaan maken nog vanavond. Ik vraag echt extra alertheid in het kort en bonden spreken.

De heer Geleijnse (CDA): Voorzitter, ondanks het tijdstip, en dank voor het woord overigens, heb ik toch wel het een en ander op te merken over dit voorstel. En ik begin dan ook met het citeren van mijn collega Menno, juni vorig jaar bij de behandeling van het bestemmingsplan. En ik citeer: "Andere partijen willen dit probleem vanavond tackelen door in een amendement het college op te dragen de verkeersontsluiting opnieuw te onderzoeken. We hebben hier serieus naar gekeken. Maar in feite is dit een procesafspraken tussen raad en college. Probleem is dat hij geen rechtsgevolgen voor andere partijen oplevert. En als je met het voorliggende amendement het bestemmingsplan zonder verkeersontsluiting vaststelt, kan de projectontwikkelaar aan de slag en wordt hem geen strobreed in de weg gelegd om de woningen te bouwen en daarvoor de bestaande Van Vredenburgweg te gebruiken." Einde citaat. Voorzitter, en dat is precies waar we vandaag, een jaar later, staan. Want vandaag besluiten we over de ontsluiting van Hofstede. En in het raadsvoorstel staan een aantal varianten uitgewerkt, maar de wethouder liet schriftelijk weten dat vanwege de afspraken met de projectontwikkelaar en de reeds gekozen opzet de varianten C, E en F niet bij het plan passen. Hebben deze varianten daarmee wel een eerlijke kans gehad? Of worden we nu door het reeds vastgestelde bestemmingsplan een bepaalde kant opgeduwd en gaat het bestemmingsplan boven de participatie van omwonenden? Voorzitter, mijn fractie heeft samen met Wij. Rijswijk en Rijswijks Belang een amendement ingediend om de ontsluiting te regelen via variant C. Een variant voorzitter, waar de bewoners van de Van Vredenburgweg-oost en -west, u heeft het gehoord bij het inspreken, waar ze achter staan. We hebben veel contact met ze gehad en zijn blij met dit gezamenlijke standpunt van de bewoners. En met de gekozen opzet C moeten we het plan wijzigen. Dat klopt. Maar het is niet onmogelijk. Er komt op die plek al een tijdelijke bouwweg en het verhoogt nog eens de sociale veiligheid op die plek. Het college stelt variant A voor, ontsluiting via de Van Vredenburgweg-West. Een smalle weg van viereneenhalve meter, een bomerij en een smalle stoep langs het water. Viereneenhalve meter. Dat is viereneenhalve keer de breedte van uw tafel voor auto's en fietsers in twee richtingen, voor voetgangers en andere verkeersdeelnemers. Voorzitter, het CDA is nooit voorstander geweest van deze ontsluiting. Onveilig, onnodig en ongewenst. Met steeds bredere auto's bredere en snellere fietsen op deze hoofdfietsroute in de spits en dan ook nog voetgangers met en zonder loop hulpmiddelen, met kinderwagens, met buggy's, scootmobielen en rolstoelgebruikers. Voorzitter, vanwege die unieke rij bomerij is en blijft het een smalle stoep, direct langs het water. Ook in de plannen voor herinrichting van de Landgoederenzone is de stoep niet breder dan één meter twintig. En dus, en het is de praktijk van alledag, moeten voetgangers, rolstoelgebruikers, ouderen met een rollator, ouders met een kinderwagen de weg op. De weg die met dit plan veel drukker gaat worden. En juist deze groep verdient in het bijzonder onze aandacht. Ze zijn kwetsbaar in het verkeer. En wat te denken van het STOMP-principe? De S van stappen staat niet voor niets vooraan. En voorzitter, vandaag zag ik een bericht van de Zonnebloem. Zij introduceren een nieuw verkeersbord voor mensen in een rolstoel met daarbij de tekst, dit bord bestaat niet, maar het staat bijna overal. Ze vragen daarmee aandacht voor ontoegankelijke straten. En ik vraag mijn collega's dit goed door te laten dringen. En ook in het coalitieakkoord staat op pagina 18, we willen extra brede stoepen. Voorzitter, omdat die stoep daar niet breder kan, moet deze kwetsbare groep uitwijken naar die weg. En dat samen met al het andere verkeer is voor het CDA geen optie. Ik zei het al, onveilig, onnodig en ongewenst. Voordat ik afrond nog twee vragen. In de beantwoording inzake de spijtijden schrijft de

wethouder bij antwoord zeven en acht dat de gemeente zelf nog tellingen heeft laten uitvoeren. Zijn die echt representatief? Het zijn cijfers, zover ik weet, van een onvolledige week, een week na een feestdag en in de tijd dat van ouds het nest gesloten was vanwege een bedrijfsovername. En twee, in de Adviesnota van Movares, de datum 12 mei, staat bij verkeersveiligheid dat de genoemde criteria niet volledig zijn afgedekt door de analyse. En dat een volledig beeld alleen mogelijk is met nadere analyses en toetsing van het ontwerp. Voorzitter, graag reactie van de wethouder. Want als we vandaag kiezen voor A, zonder het ontwerp te kennen, de inspreker zei het eerder vanavond ook, dan kiezen we voor onzekerheid over de verkeersveiligheid. Voorzitter, ik zei het al, de bewoners van de Van Vredenburgweg zijn het eens, C of een variant op C is de beste keuze. Die extra uitrit kan alsnog ingepast worden in het plan. Het deel van de Huis te Landelaan is door een extra afslag met bijvoorbeeld een minirotonde ook minder geschikt om te racen. Ook een pluspunt. Hofstede is dan op een adequate manier ontsloten. En de Van Vredenburgweg-West blijft voor aanwonenden beschikbaar en een geschikte weg voor fietsers, voetgangers en andere kwetsbare verkeersdeelnemers. Ik vraag de collega's, alstublieft, overweeg ons amendement te steunen. Dank voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Geleijnse. Ik geef graag het woord aan mevrouw Van der Weij van D66.

Mevrouw van der Weij (D66): Dank u wel, voorzitter. Een nieuwe wijk aanleggen zonder ontsluiting, dat gaat natuurlijk niet. En we zijn blij dat de varianten zijn onderzocht om de nieuwe wijk Hofstede te ontsluiten. Daarbij horen we natuurlijk ook de geluiden dat bewoners zich niet altijd even goed betrokken voelen bij het meedenken en bij het begrijpen van de voorkeursvariant en de andere varianten, inclusief optie C plus. Met naast de ontsluiting het opknappen van de Van Vredenburgweg tot een straat volgens het STOMP-principe hebben gegeven de verkeerskundigen een veilige en goede oplossing. Ze beamen dit. Wellicht ook wel veiliger dan nu, zoals ook de filmpjes van nu wel laten zien dat er wel wat moet gebeuren. Het belang van een goede participatie en prioritering van de verkeersstromen van wandelaars, van fiets, dat zal u niet verbazen, tot openbaar vervoer, mobility as a service, STOMP, zoals deelmobiliteit en uiteindelijk personenvervoer vinden we belangrijk. Personenverkeer. Kortom, we dienen deze motie mede in, de motie die ook op iBabs staat, om dit nogmaals te benadrukken en te borgen dat het vervolg van participatie met meer tevredenheid van bewoners gaat. Dit ondanks dat we allemaal weten dat participatie niet betekent dat we iedereen tevreden kunnen maken en dat er kaders zijn. Een van die kaders is nu ook die Landgoederenzones, om die niet verder aan te tasten en te belasten met verkeer. Iets waar we aandacht voor moeten blijven houden. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van der Weij. Dan geef ik het woord aan de heer Van Dam van Wij. Rijswijk.

De heer Van Dam (WIJ.): Dank, voorzitter. Ik durf te beweren dat de Landgoederenzone een van de mooiste stukjes is die we in Rijswijk hebben. Een van de. En goed, we gaan daar nu een woonwijk bouwen die op de plek komt van waar de vroegere bowlingbaan en tennisvelden stond. En de manier waarop het raadsbesluit voorstelt om het gebied te ontsluiten, namelijk via de Van Vredenburgweg en dat te gebruiken als ontsluiting voor Hofstede, is op zijn minst te noemen vreemd. En dat is niet alleen in mijn ogen vreemd, maar dat is ook vreemd in de ogen van de bewoners en vele Rijswijkers. Het is namelijk niet verkeersveiliger en in vergelijking met de overige opties biedt het niet het beste perspectief voor de toekomst van de Van Vredenburgweg. Beginnend met die verkeersveiligheid. De variant waarvoor het college en het raadsvoorstel op dit moment kiest, telt achthonderd verkeersbewegingen. En eens met het CDA, die achthonderd verkeersbewegingen zijn waarschijnlijk nog iets meer auto's en iets meer fietsers dan in dit rapport wordt geschetst. Terwijl bij andere opties die er voorliggen tot ruim drie keer zoveel minder verkeersbewegingen op de weg komen te liggen. En

hoe komt dat, vraag je je dan af? Dat komt omdat veel van de varianten waarvoor nu niet wordt gekozen, kiezen voor een eenbaansweg, waar alleen een enkele auto in één richting over die weg kan gaan rijden. En optie A, waarvoor wij kiezen, heeft twee verkeersrichtingen, wat hem een stuk onveiliger maakt. De verkeersstroom van de nieuwe wijk en naar de nieuwe wijk toe moeten elkaar gaan passeren op een stukje weg waar het volgens de berekeningen in het rapport net zou passen. Maar waar geen rekening mee wordt gehouden, is dat op deze weg het weggebruik niet hetzelfde is op andere wegen in Rijswijk, zelfs bijvoorbeeld de Dunantlaan in Steenvoorde Zuid of de Caan van Necklaan in Cromvliet. De Van Vredenburgweg is namelijk de ingang van onze Landgoederenzone, waar mensen recreëren. Dat betekent dat gezinnen met kinderwagens, ouderen met rollators, Rijswijkers die aan het hardlopen zijn, fietsers, scooters en zelfs spelende kinderen gebruikmaken van deze zelfde weg. En dat wordt toch, in mijn opinie, genegeerd in dit raadsvoorstel. En het is niet alsof we geen betere en veiligere alternatieven hebben, want als we per se vast willen houden aan de ingang op de Van Vredenburgweg, zouden we kunnen kiezen voor optie F. Deze optie maakt gebruik van eenrichtingsverkeer, maakt een lus die uitkomt op de Huis te Landelaan. Maar als we helemaal reëel kijken naar deze opties, dan kies je voor optie C, die direct aan de Huis te Landelaan wordt verbonden en tevens de meest directe route is van de nieuwe woonwijk naar een hoofdweg. Daarom gaat onze keuze ook uit naar de laatste, naar optie C. En dienen we samen met het CDA en met Rijswijks Belang een amendement in om voor deze optie te kiezen. Dan zou ik het nog graag als laatste even willen hebben over die participatie die heeft plaatsgevonden en waar deze raad om heeft gevraagd. We hebben vorig jaar door middel van een amendement het college opdracht gegeven om in samenspraak met deze inwoners te komen tot een nieuw raadsvoorstel. En samenspraak betekent dat je samen met bewoners om tafel gaat om dat raadsvoorstel dan naar ons te brengen. En ik vind het dan ook teleurstellend dat enkel is gevraagd om input te leveren voor een nieuw onderzoek en afsluitend een presentatie is gegeven over dat nieuwe onderzoek, waar in mijn opinie niet recht is gedaan aan dat in samenspraak komen tot een nieuw raadsvoorstel. En ik hoop dat dat in de toekomst met de toezegging van de wethouder in het Forum, om samen met die bewoners te gaan kijken naar de variant die hier uitkomt, toch wel wat beter verloopt dan dat het nu heeft gedaan.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Dam. Ik geef graag het woord aan mevrouw Van Maarseveen van GroenLinks.

Mevrouw Van Maarseveen (GL): Dank u wel, voorzitter. Tijdens het Forum van 16 mei heeft mijn collega al aangegeven wat GroenLinks met betrekking tot dit raadsvoorstel ontsluiting Hofstede belangrijk vindt. Wat wij belangrijk vinden met betrekking tot dit raadsvoorstel. We kijken op drie manieren naar dit vraagstuk. Het groen behouden in de Landgoederenzone, bewoners goed mee laten denken en de verkeersveiligheid voor alle gebruikers van de Van Vredenburgweg -West. Het eerste onderwerp, groen in de Landgoederenzone. Optie A, ontsluiting via de Van Vredenburgweg-West is de meest groenvriendelijke optie. En dat weegt voor ons zeer zwaar. Tweede onderwerp, de bewoners goed mee laten denken. Wij constateren, net als de andere collega's, dat de bewoners van de Van Vredenburgweg-West zich niet goed betrokken voelen. Dat betreuren wij. Wij vinden participatie belangrijk. En we hadden gehoopt dat het college in staat was geweest dit gevoel weg te nemen. Derde en laatste aspect, de verkeersveiligheid. GroenLinks begrijpt de zorgen van de bewoners van deze straat over veiligheid voor bewoners en gebruikers van de Van Vredenburgweg. Voor GroenLinks is optie A, zoals gezegd, ontsluiting via de Van Vredenburgweg-West de meest optimale optie voor wat betreft de impact op het groen in de Landgoederenzone, met de minste verstoringen voor flora en de fauna. Het aspect verkeersveiligheid moet bij deze optie samen met de bewoners ingericht worden. De bewoners moeten hierbij actief betrokken worden. Samenspraak betekent dat er geluisterd wordt naar de bewoners en dat hun plannen, suggesties, ideeën en ook angsten meegenomen worden in het uiteindelijke voorstel.

Bewoners betrekken betekent niet dat iedereen zijn zin kan krijgen. Een collega van D66 noemde dat net ook al. Maar dat je samen tot een compromis komt. Daarom hebben we samen met D66, PvdA, Partij voor Gelijkheid & Rechtvaardigheid en de ChristenUnie een motie ingediend, waarin we het college oproepen om in samenspraak met bewoners te kijken naar de meest veilige en ecologisch verantwoorde oplossing voor de Van Vredenburgweg-West. En u kunt de tekst in iBabs lezen. Tot zover de eerste termijn.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van Maarseveen. Dan geef ik graag het woord aan de heer Oelen van de VVD.

De heer Oelen (VVD): Dank, voorzitter. Voorzitter, bij vaststelling bestemmingsplan Hofstede hebben we als raad de ontsluiting van het gebied uitgezonderd. Met daarbij de vraag aan het college om nog een keer goed te kijken naar die ontsluiting. En dat in goede samenspraak met de omwonenden. En dat heeft geresulteerd in een voorstel dat nu voorligt. Het is dezelfde oplossing geworden, alleen nu onderbouwd met allerlei feiten en onderzoeken. Het vervelende alleen in het geheel, en de wethouder zinspeelde er al een beetje op bij het vorige onderwerp, is dat de direct omwonende aangeven dat cijfers en feiten niet kloppen, vanwege onvoldoende goed uitgevoerd onderzoek op verkeerde momenten, et cetera. En daar ook andere cijfers en feiten tegenover zetten. We hebben het daar in het Forum ook al over gehad. En de wethouder verwees toen naar de ambtelijke bijstand op dit punt. Maar hier in deze raadzaal zou ik toch nog wel graag van hem willen horen hoe hij nu die discrepanties waardeert inhoudelijk, maar ook ten aanzien van het proces met de omwonenden. En ook ik ben zelf ter plekke gaan kijken. En ik ben dan ook wel heel nieuwsgierig hoe de wethouder denkt de ontsluiting te gaan inpassen en het verkeersveilig te laten zijn. Misschien kan hij daar zo dadelijk al iets inhoudelijks over zeggen en niet procedureel, maar ook echt een inhoudelijke reactie. Ten aanzien van het amendement wat is ingediend, wacht ik ook graag het oordeel van de wethouder af voordat ik daar een standpunt over inneem. Ten aanzien van de motie nog voorzitter, ik heb aan de indieners twee vragen. Allereerst, wat wordt bedoeld met een acceptabel compromis? En wat is de consequentie als dit compromis niet wordt bereikt? En de tweede vraag is, en dat gaat ten aanzien van de fietsstraat, er moet een fietsstraat komen op de Van Vredenburgweg, ziet dat op de hele Van Vredenburgweg tot aan het oude centrum of hadden jullie een stukje daar alleen maar toebedacht? Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Oelen. Dan geef ik het woord aan de heer Van der Veer van de Partij van de Arbeid.

De heer Van der Veer: (PvdA) Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, ook dit is weer een onderwerp waar uitvoerig over gesproken is en waar grote belangstelling en betrokkenheid van onze inwoners bij te zien is, gezien hun inbreng, hun brieven en mails en bezoeken de afgelopen weken. Een woord van dank is hier ook weer op zijn plaats. Ook danken wij voor de beantwoording van de openstaande vragen wat betreft de ontsluiting via de kruising Huis te Landelaan en de kruising op de Burgemeester Elsenlaan. Voorzitter, de ontsluiting van het toekomstige plan Hofstede gaat door een bijzonder gebied van Rijswijk, namelijk de Landgoederzone. Een gebied met een mooi groen karakter, ook qua wegstructuur. De ontwikkeling van het plan Hofstede zorgt en vraagt voor aanpassingen van de bestaande wegstructuur, zodat de huidige en de toekomstige bewoners komen te wonen in een verkeersveilige omgeving, met vooral zijn groene karakter. U heeft daar uitgebreid onderzoek naar laten doen. En uit het onderzoek blijkt dat variant A de beste keuze is voor de ontsluiting van dit gebied. Deze variant A heeft bij de omwonenden toch wel de nodige vragen opgeleverd, daar zij denken dat dat niet de beste keuze is die gemaakt gaat worden. Deze variant heeft natuurlijk nog de nodige uitwerking nodig. Voorzitter, de fractie van de Partij van de Arbeid heeft daarom nog de volgende vraag aan de wethouder. De wethouder heeft eerder gesproken dat de Van Vredenburgweg is opgenomen in de

plannen voor de upgradering van de Landgoederenzone. Hier wordt gedacht aan een fietsstraat, waarbij de auto te gast is. Is de wethouder bereid om met de betrokken bewoners hierover in gesprek te gaan en deze optie van fietsstraat ook mee te nemen bij de uitwerking van variant A? Is de wethouder bereid om in samenspraak met de bewoners een oplossing te vinden voor de parkeerplaatsen van de auto's? Want ook deze zullen in variant A een andere plek moet gaan krijgen. Mocht nu blijken dat kruising Huis te Landelaan bij de variant A de nodige aanpassing nodig heeft om de verkeersveilige afwikkeling te krijgen voor zowel de voetganger, fietser als de auto, deze alsnog uit te voeren om weer in ... Ook deze weer in samenspraak met bewoners. Voorzitter, de PvdA is mede-indiener van de motie en wacht de reactie van de wethouder af. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van der Veer. Ik geef graag het woord aan mevrouw Kames van Rijswijks Belang.

Mevrouw Kames (RB) : Dank u wel, voorzitter. Sowieso omwille de tijd zal ik het niet te lang maken. Ik ben het eens met collega Simon Geleijnse en mijnheer Van Dam. Ik heb ook met hun gezamenlijk het amendement ingediend. Alleen wilde ik wel vermelden, wordt toch het raadsvoorstel aangenomen en het wordt variant A, dan wil ik wel graag dat de wethouder ... Dan ga ik een motie desnoods indienen dat er wel voor de veiligheid van de kinderen een soort klein trottoirtje gemaakt wordt, dat ze niet rechtstreeks van de tuintjes de weg op kunnen. Dat vind ik wel heel belangrijk.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Kames. Geef ik het woord aan mevrouw Harmsen van de ChristenUnie.

Mevrouw Harmsen (CU): Dank u wel, voorzitter. We hebben gevraagd als raad om een extra onderzoek. En bij dat onderzoek ... Wij doen dat onderzoek niet over, we houden toezicht op het proces. En ik had bij mezelf dan twee vragen. Is de participatie op orde geweest? En zijn de verschillende waarden afgewogen? Bij dat tweede, het afwegen van waarden, vind ik het rapport zeer toegankelijk, leesbaar en ook voldoende, waarin variant A duidelijk de voorkeur heeft voor het behoud van de natuurwaarden en ook de verkeersveiligheid ziet het er goed uit. Bij participatie weet ik al dat wij eindeloze verwachting hebben van, als je mag participeren, beslis je dan mee? Als je participeert krijg je dan je zin? Ik heb het er wel vaak over gehad van, je bent misschien wel gehoord, maar het is niet altijd akkoord wat er vervolgens besloten wordt. En dat is heel erg lastig met participatietrajecten. Dat zien we eigenlijk bij alle participatietrajecten weer terugkomen. Als mensen het er niet mee eens zijn en vervolgens de participatie vaak ook ... Zeggen ze, niet voldoende. Maar hoe kunnen we dat meten? In deze motie geven we aan van, dat gesprek met de bewoners, laat dat doorgaan. Laat ze meedenken over bijvoorbeeld die fietsstraat, zodat het lommerrijke karakter van de laan behouden blijft. Dat zegt niet dat ze hun zin krijgen. Er staat iets in over het streven. Ik vond het een belangrijk woord dat het er nog in kwam in de motie, dat er een streven is om een compromis dan wel tevreden bewoners te krijgen. Maar dat kan niet altijd de uitkomst zijn. We zitten in de politiek tenslotte om soms lastige beslissingen te nemen. En vandaar dat ik toch deze motie graag ondersteun met die twee punten. Dat zowel het lommerrijke natuurlijke karakter van de laan behouden kan worden met deze ontsluiting en de participatie nog een zetje krijgt. Ik dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Harmsen. Dan geef ik tot slot het woord aan mijnheer Braam.

De heer Braam (BvR): Dank u wel, voorzitter. Er is al veel over gezegd hoor, ik zal het inderdaad ook beperken tot een paar punten waar we vanuit BvR vooral naar kijken. En dan kijken we natuurlijk ook naar het verleden. Want het lijkt nu net alsof we met zijn allen vergeten zijn wat er vroeger gestaan heeft, een woning, een saunacenter en diverse tennisvelden, die in het verleden ook heel goed werden gebruikt. En ook nog een partycentrum, niet te vergeten. En die verkeersbewegingen die daaruit voortvloeiden, waren een veelvoud

van hetgeen wat er nu nog over dat stukje weg zal gaan rijden. Betekent niet dat we tegen het veiliger maken zijn van dat stukje straat, maar we moeten ons ook realiseren dat we te maken hebben met een uniek stukje gebied waar weinig mogelijkheden zijn, maar zeker met het beperkt aantal verkeersbewegingen dat er plaatsvindt, we slim moeten omgaan met die ruimte. Dan zou je kunnen overwegen, wat ook wordt voorgesteld door enkele partijen, om die weg niet gewoon als normale weg, zoals hij nu is, te handhaven, die ontsluiting A, maar die ontsluiting ook omzetten in een veiligere weg. En dat zou dan in de vorm van een fietsstraat met een auto te gast kunnen zijn. Wel denken we vanuit Beter voor Rijswijk dat het ook verstandig is om, zeker op het stukje waar nog wat auto's, en we hebben het idee dat zelfs illegaal is, geparkeerd staan. Van bewoners nota bene. Volgens mij zit daar een gele strook onder de vele bladeren. Maar goed, wordt blijikbaar gedoogd. Maar in ieder geval dat stukje, daar zouden die auto's weg moeten en moeten een alternatieve ruimte krijgen. En die is daar natuurlijk best wel te vinden, want er zijn nog wat kleine stukjes gras waar je ook in groen nog wat extra parkeerplekken kan plannen. En ook dat staat eigenlijk al min of meer in ... Wat was dat? De motie of amendement. Wat was het? Even kijken. In de motie van D66 en GroenLinks, Partij van de Arbeid en ChristenUnie staat dat al verwerkt. Daar kunnen we vanuit Beter voor Rijswijk ons heel sterk in vinden. En toch hebben wij ook, zeker met wat we zelf in ieder geval gezien hebben ter plekke ... We hebben dan wel geen direct contact met de bewoners gehad, maar gewoon daar ter plekke gekeken van, wat zijn de kansen, wat zijn de bedreigingen? De bedreigingen is het voetverkeer. Maar dat geldt over het volledige deel van de Van Vredenburgweg tot aan het parkje met de dieren. Want alleen daar, vanaf dat moment, waar dan ook een fietspad weer beschikbaar is, hebben we een iets ander discussie. Het is best wel een lap waar we over praten, waar we dan een verdere discussie over zouden moeten voeren van, wat voor de toekomst? Misschien wel een volledige fietsstraat, zodat de auto bij wijze van spreken ook weer volledig zou kunnen doorrijden. Waar beter voor Rijswijk geen tegenstander van is, maar we moeten ook weer voorkomen dat het echt als een soort sluipteg wordt gebruikt. Voorzitter, daar wil ik het graag in eerste termijn bij laten. Het voorstel zoals het staat, vinden we prima, maar we zouden zeker die toevoeging via die motie die ik net heb genoemd, dat als een grote plus vinden. En niet nog een keer het inpikken van een grote plak asfalt achter de woningen midden in de Landgoederenzone.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Braam.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer El Majjaoui, wilt u het woord voeren?

De heer El Majjaoui (PG&R): Ja. Dank, voorzitter voor het woord. Het raadsvoorstel is inderdaad een heet ijzer en goed, je beperkt je tot variant A, waarbij de toename in de verkeersmobiliteit alleen de verkeersveiligheid daarmee in het geding komt. En als je de zorgen van de inwoners leest, dan is deze variant niet voor de hand liggend. En er wordt gekozen voor variant C. Dat is het amendement. Alleen de inwoners die hebben ook aangegeven, daar zullen we graag de keuze voor willen hebben, alleen met een andere koers of een andere wijziging, met een andere setting. Vandaar dat ik ook hier lees dat er een soort van variant C2 eventueel een mogelijkheid kan zijn. Wat heel belangrijk is, verkeersveiligheid. Want het is hier de revue gepasseerd, verkeersveiligheid is het belangrijkste item in dit geval. En het staat ook hoog in het vaandel. En niet alleen maar bij de inwoners, ook bij ons als gemeente, omdat wij tot slot ook verantwoordelijk zijn voor die verkeersveiligheid. En die moeten wij proberen te borgen, gelet op de ontwikkelingen daar. Dat is ook de aanleiding waarom wij als fractie de motie hebben ondersteund, om toch terug te gaan naar de inwoners, om toch ze mee te nemen in het proces, om te kijken naar mogelijkheden, om het gebied her te ontwikkelen. Dat het niet de koste gaat van zowel het milieu dan natuur als de leefbaarheid voor de inwoners daar, voor wat betreft verkeersveiligheid. En wat betreft dat amendement, ik wacht de antwoorden van de wethouder af. En op basis daarvan kunnen wij als fractie daar een besluit over nemen. Dank.

De voorzitter: Dank u wel, de heer El Majjaoui. Dan geef ik graag het woord aan wethouder Van de Laar.

De heer Van de Laar: Dank u wel, voorzitter. Dank voor alle bijdragen. Ik zal alleen ingaan op de vragen die gesteld zijn en de motie en het amendement. En dan ga ik het rijtje af. Te beginnen bij het CDA. Dan gelijk over het amendement. Het gaat hier om een belangenafweging. Een belangenafweging waar niet alleen inwoners bij betrokken zijn, maar ook nog allerlei andere belangen, zoals de natuur, et cetera. U heeft al die criteria in twee onderzoeksrapporten kunnen zien. En dan is het de vraag, wat voor een waarde hecht je aan die criteria? En ik kan me voorstellen dat als je die waarden net iets anders zet, dat er dan iets anders uitkomt. Maar het college staat achter de manier waarop dit hier is afgewogen. En wat ik het belangrijkste vind bij de C variant, is u pleit, u zegt, de Van Vredenburgweg is op dit moment een smalle weg. En dan pleit u in de C variant voor een brede, nieuwe weg voor autoverkeer door de Landgoederenzone. En dat is een ongelooflijk onaantrekkelijk perspectief. U verwijst ook naar het coalitieakkoord, waar we nog brede stoepen over hebben. Dat wordt inderdaad lastig op de Van Vredenburgweg. Maar dan verwijst ik ook naar uw verkiezingsprogramma waar u zegt, het CDA is niet voor nieuwe bouwplannen in de Landgoederenzone. Maar dan kan ik dat ook niet zo goed rijmen met het aanleggen van een totaal nieuwe weg, waarbij de Landgoederenzone, en daarmee ook het cultuurhistorische gevoel, en dat juist in een gebiedje wat een heel mooi parkgevoel geeft, om dat op te knippen. Vandaar dat de weging zo is. Maar ik kan me heel goed voorstellen dat die beweging op een andere manier genomen wordt.

De voorzitter: Ik zie dat mijnheer Geleijnse u wil interrumperen.

De heer Geleijnse (CDA): Klopt, voorzitter. Voorzitter, het klopt, wij willen niet bouwen in de Landgoederenzone, althans niet nieuw. En ik moet ook gelijk reageren, dan kan ik twee in één doen, op de collega van Beter voor Rijswijk die het heeft over een plak asfalt daar neerleggen. We gaan daar een bouwweg aanleggen. Die komt er al, beste collega's. Er komt gewoon een bouwweg dwars door dat stuk groen, om uiteindelijk die ontwikkeling mogelijk te maken. En ik ben ook niet van plan om daar een brede weg aan te leggen hoor. Dat hoeft geen snelweg te zijn. Maar een beperkte weg, die ook past bij de sfeer en de uitstraling van de Landgoederenzone en het plan Hofstede. Dat wil ik wel even rechtzetten, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Geleijnse. Mijnheer Van de Laar.

De heer Van de Laar: Kortom, een nieuwe weg, waar we geen voorstander voor zijn. Dan stelt u nog een vraag over tellingen. En er is geen reden om aan te nemen dat de tellingen van Mobycon verkeerd zijn geweest. Maar omdat er vragen over werden gesteld, hebben we voor onszelf inderdaad nog nieuwe tellingen gedaan naar de situatie, die inderdaad lager uitkwam dan de tellingen van Mobycon. Op verschillende momenten is er geteld. Maar zijn die representatief? Dat is natuurlijk bij een steekproef altijd een vraag. Maar we hebben geen aanleiding te denken dat dat anders zou zijn. En er komt ook niks anders uit wat de keuze voor de variant zou beïnvloeden. Ten aanzien van GroenLinks, de motie. U roept op tot samenspraak en u geeft daar ook een definitie van in ieder geval dat de verkeersveiligheid samen met de inwoners in het ontwerp wordt vormgegeven. Dat kan ik ruim toezeggen, als de bewoners daar natuurlijk zelf behoefte aan hebben. Ik heb wat moeite met het woord compromis dat u gebruikt. Dat geeft aan dat er twee tegenstellingen zijn en waar dan een compromis van ... Ik zie dat liever op een andere manier. Maar misschien is het algemeen belang versus is het individueel belang wel een tegenstelling. Maar ik kan leven met uw motie. En dan kom ik ook eigenlijk uit bij de heer Oelen, die vroeg, waar komen die discrepanties vandaan? Ik ga dan technisch al die vragen of tussen de verschillende meningen daarover, het onderzoeksrapport en hoe de bewoners daarnaar hebben gekeken. Daar is uitvoerig al over gecorrespondeerd. Maar het heeft onder andere te maken met dat algemeen belang versus het individueel belang. Maar ook wat experts erover zeggen en verkeerskundigen. En

wat je gewoon, ook ik, als onderbuikgevoel heb, als je daar gewoon rondloopt van, hoe is het mogelijk? Maar ik denk dat qua betreft de verkeersveiligheid dat we, zoals mevrouw Van Maarseveen het ook zegt, heel erg goed moeten luisteren naar, wat zijn de zorgen die het hoogste spelen hier op deze plek? En hoe kunnen we die in een fietsstraat, en dan kijk naar de heer Van der Veer, inpassen? Vorig Forum heb ik ook gezegd, en dat staat ook in het rapport dat is meegestuurd, wat u zelf heeft aangenomen als richtlijn voor mogelijke ontwerpen van de investeringen vanuit het budget van de Landgoederenzone, de hele Van Vredenburgweg op dat stuk ingericht zou moeten worden als een fietsstraat, met behoud van de knip in het midden. Want anders wordt het een doorgaande weg voor auto's. En dat willen we natuurlijk niet. Eens even kijken. Dan heb ik op die punten vragen beantwoord. Nog twee toezeggingen aan de heer Van der Veer. Bereid om te participeren over de fietsstraat? Ja. Bereid om te participeren over de parkeerplaatsen? Ja. Punt. En de G&R heeft nog gevraagd van de C-plusvariant of u had het over de C2-variant. Maar de C-plusvariant is een bekende variant, maar die ligt eigenlijk een paar meter verder de Landgoederenzone in dan de C-variant. En daar wegen voor ons ... Eigenlijk exact dezelfde waarden zitten daarachter, zoals mevrouw Van Malsen ... Harmsen. Sorry, wat slecht. Dat kost me een stem misschien. Excuus. Flauw. Maar dezelfde waarden zitten achter die variantafwegingen als ik zonet heb gezegd. Voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Van de Laar voor de beantwoording van de vragen en de toezeggingen die u heeft gedaan. Ik kijk naar uw raad en ik hoop eigenlijk dat er geen tweede termijn nodig is. Dat is wel nodig? Echt nodig? Ik wil dat dan niemand zich gaat ... Ik heb wel gemerkt dat u bij dit agendapunt elkaar herhaalt. Ik wil u echt vragen om elkaar niet te herhalen. Mijnheer Van Dam.

De heer Van Dam (WIJ.): Dank, voorzitter. Ik wil ingaan op een aantal dingen die ik hoor. Ik heb twee keer gehoord in deze raad, participatie is niet altijd gelijk krijgen. En hoewel ik het daar helemaal mee eens ben, lijkt het te suggereren dat de bewoners nu boos zijn, omdat ze niet gelijk hebben gekregen in de eerste instantie van de participatie. En dat is totaal niet zo, want we hebben meerdere malen contact gehad met deze mensen. En die zijn juist heel bereid om mee te werken aan alle plannen en mee te denken met verschillende opties. En die zijn er zich ten zeerste van bewust dat er meer verkeer voor hun deur komt. Daar gaat het niet om. Het gaat erom dat ze serieus worden genomen en dat hebben ze het gevoel dat ze dat nu niet worden. Dat wilde ik heel even rechtzetten, ten eerste. Dan ten tweede, ik hoor een aantal redenen van andere partijen om niet voor optie C te kiezen en voor het amendement te stemmen. En ik zou toch daar een kleine reactie op willen geven. Niet in de Landgoederenzone bouwen, voor optie C. Toen ik een jaar geleden hier in de raad zat, hebben wij dit ook gezegd van, niet bouwen in de Landgoederenzone met dit hele huizenplan. En toen werd mij de mond gesnoerd dat we echt niet aan het bouwen waren in de Landgoederenzone, omdat hier vroeger toch al bebouwing zat. En dan nu krijg ik hetzelfde argument op een andere manier tegen mij gekeerd, dat de weg niet zou mogen, omdat het de Landgoederenzone is. Ik zie daar toch een discrepantie die ik op zijn zeerst vreemd vind. Bovendien vind ik dat optie A, die gaat ook op een andere manier door de Landgoederenzone, en die maakt zelfs een hele lus. En als je die twee naast elkaar legt, dan heeft optie C veel minder impact op deze zelfde Landgoederenzone dan optie A, omdat optie C maar enkele honderden meters erdoorheen gaat en optie A een veel langere weg daarnaartoe is. Dat gezegd hebbende. Ik hoorde ook nog, bestaande wegenstructuur. Goed, daar ging mijnheer Geleijnse al op in, in zijn een komma vijfde termijn. Die bestaande wegenstructuur is niet aan de orde, want er wordt al een bouwweg gelegd. Als je bang bent voor het aantasten van het groen op die plekken, dat wordt sowieso al gedaan, want er gaan onwijs veel bulldozers en vrachtwagens overheen rijden. En dan krijg je het bij mij niet tussen de oren dat daardoor wel de mooie plantjes blijven staan, sorry als dat misschien een beetje hard klinkt, maar die worden toch wel behoorlijk overreden door het bouwverkeer. En dan, in het verleden was er al een bowlingbaan. Het verkeer wat er nu over die weg gaat rijden, dat was vroeger toch al. Dan hoeft je er niet

zo'n zorgen over te maken. Daar gaat het ook niet om. En als je de bewoners in de vorige vergadering goed hebt gezien, in dit geval, die hadden onderzoeken meegenomen waar het hun gaat om het piekmoment. En dat is op het moment dat mensen naar hun werk gaan en van hun werk terugkomen. En een bowlingbaan gaan mensen niet om acht uur 's ochtends naartoe. Dat is een later moment. Het gaat ze om die piekmomenten, dat mensen met woon-werkverkeer heen en weer bewegen en niet uitgespreid over de gehele dag, wat ze bij een tennispark of een bowlingbaan doen. Dat wil ik even weerlegd hebben. Die ik weinig redenen om niet voor C te gaan, maar ik kan daar volgens mij hier hoog en laag springen, maar ik heb een beetje het gevoel dat dat weinig zin meer heeft, waar ik best wel teleurgesteld over ben.

De voorzitter: Mijnheer Van Dam.

De heer Van Dam (WIJ.): En daarbij wil ik het laten voor mijn tweede termijn.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Dam. Dan geef ik het woord aan de heer Geleijnse, CDA.

De heer Geleijnse (CDA): Dank u wel, voorzitter. En ik zal het zo kort mogelijk houden, want ik sluit me uiteraard aan bij de woorden van de heer Van Dam. Nee, geen punt. De wethouder zei heel mooi, het is een belangenafweging. En dat klopt. Dat ben ik helemaal met de wethouder eens. En het is maar net welke waarde je toekent aan welk criterium. Klopt ook. En dat zou ik ook tegen collega Van Maarseveen willen zeggen. Die heeft het over drie criteria, groen, participatie en verkeersveiligheid. Je moet dat inderdaad afwegen. Maar je kunt toch niet beweren dat je alleen maar sec naar groen kan kijken? Je zult toch ook die verkeersveiligheid echt in de gaten moeten houden. En in variant C, die wij voorstellen, heeft dat ... En dat is voor onze fractie echt cruciaal, verkeersveiligheid staat bij ons op één. Dat is het allerbelangrijkste wat we moeten doen. En als dat betekent dat er twee bomen meer weg moeten, dan zij het zo, dan moeten we dat compenseren op een andere plek. Eens. Maar verkeersveiligheid is één. En ik zou aan elke indiener van de motie willen vragen, u vraagt in die emotie om veel ruimte voor de voetganger. Waar dan? Zeg me dan gewoon waar? Want daar zitten die bewoners ook op te wachten. Vertel me waar op die ene meter naast de bomen ...

De voorzitter: Mijnheer Geleijnse, ik zie dat mevrouw Harmsen u wil interrumperen.

Mevrouw Harmsen (CU) Mijnheer Geleijnse, wij wonen in dezelfde wijk, naast de Van Vredenburgweg. Het zijn bekende paadjes waar we lopen. En er is een pad langs het water, wat nu volledig overgroeid is. Waar als je het onderhoud zou snoeien, is daar ruimte voor een rollator en andere vervoersmiddelen voor voetgangers. Het is er al. Maar met het meenemen van de lommerrijke fietsstraten of een andere vorm die ...

De voorzitter: Wat is uw vraag, mevrouw Harmsen:

Mevrouw Harmsen (CU): Er werd gezegd, waar is dat voetpad? Het is er. Het zit er al. Dat is mijn antwoord.

De voorzitter: Dank. Mijnheer Geleijnse.

De heer Geleijnse (CDA): Voorzitter, kijk, het nadeel van dit plan bespreken op dit tijdstip, is dat tal van collega's lopen te zuchten en te steunen over de tijd en het is een herhaling van zetten. Maar voorzitter, ik wil dat dit plan ook gewoon met recht wordt behandeld. Dat wil ik even gezegd hebben. En ik voel gewoon de rust om dat gewoon te doen. En tegen mevrouw Harmsen zou ik willen zeggen, natuurlijk, ik ken het pad. Het zijn op zijn 4 tegels van 30 centimeter. 1 meter 20. Breder kan niet, want dan lig je in het water of zit je in de

berm. Een rollator is gemiddeld 65 centimeter breed. Passeren kan dan al niet. En het is echt in de praktijk zo. Ga maar gewoon kijken. Ik heb daar uren doorgebracht. Als er iemand op het pad loopt, dan komt de tegenganger altijd op de weg terecht. En dat kan niet met een rollator, want dan loopt je ...

De voorzitter: Mijnheer Geleijnse, u heeft echt uw punt gemaakt, denk ik. Ik wil vragen om een afronding van uw tweede termijn.

De heer Geleijnse (CDA): Voorzitter, ik probeer gewoon duidelijk te maken dat de oplossing die de motie indieners aangeven, veel ruimte voor de voetgangers, echt niet past op de één meter twintig naast die bomen. En moeten zij ook toegeven, denk ik, dat die voetgangers en vooral die kwetsbare voetgangers uiteindelijk ook naar die drukke weg moeten. En ik wil gewoon echt vragen, die partijen aan de overkant hebben altijd hun mond vol over inclusie en kwetsbare groepen gewoon aandacht geven. En dan begrijp ik werkelijk niet dat u op deze manier dat kunt aftikken. Nog twee opmerkingen voorzitter, dan rond ik echt af, want ik begrijp u. Beter voor Rijswijk heeft het over vroeger. Dat argument is wat mij betreft echt van tafel. Het partycentrum, de sauna, de bowling. Wat is er allemaal geweest? Het is niet spitsgevoelig. Dat is het nu wel. De gemiddelde auto is in die veertien jaar van één meter tachtig breed naar twee, twintig breed gegaan. Bij het passeren scheelt dat al een meter, als je twee richtingen hebt. De fiets is ook niet meer de Gazelle en de Sparta van vroeger. Die zijn sneller, breder, bakfietsen. Met andere woorden, er is gewoon veel meer ruimte nodig. En mijn allerlaatste, want dat wil ik echt rechtzetten, de bewoners weten maar al te goed dat er parkeerplekken weg moeten. Zij weten dat. In welk plan dan ook. Dat is geen issue voor deze bewoners. Voorzitter, het spijt me een beetje voor de tijd, maar toch dank dat ik de gelegenheid heb gekregen. En ik hoop echt dat de collega's een heroverweging maken. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Geleijnse. Dan kijk ik naar mevrouw Kames, Rijswijks Belang.

Mevrouw Kames (RB): Dank u wel. Echt even een hele korte vraag. Als het raadsvoorstel aangenomen wordt en de motie wordt ook aangenomen, dan wordt er, begrijp ik, alsnog met de mensen gepraat. Dan denk ik, dat had je toch beter van tevoren kunnen doen. Het raadsvoorstel wordt al aangenomen, het wordt al A. wat heeft het dan voor zin? Misschien zie ik het wel helemaal verkeerd, maar dan denk ik ... En ik heb ook nog gezegd in de eerste termijn, als het amendement niet aangenomen wordt, wil ik echt dat de motie die ik al klaar heb liggen ingediend wordt. Dat er echt voor een trottoirtje gezorgd wordt voor de kinderen, voor de veiligheid, want dat vind ik echt een hele belangrijke.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Kames. Mevrouw Van Maarseveen van GroenLinks.

Mevrouw Van Maarseveen (GL): Dank u wel, voorzitter. Ik wilde nog even heel snel reageren op de vraag van de collega van de VVD met betrekking tot de fietsstraat. Als het aan ons ligt, wordt heel Rijswijk een grote fietsstraat, maar ik denk niet dat dat de bedoeling is. Maar in de motie zeggen we, om te onderzoeken, in eerste instantie alleen het eerste stuk, maar eventueel, dat hangt van het onderzoek af. Een acceptabel compromis niet bereiken, dat kan eigenlijk niet. Dat is eigenlijk een beetje het idee. En aan de collega van het CDA, we heten niet voor niets GroenLinks met een capital G. Vandaar dat onze voorkeur altijd naar groen uit gaat. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van Maarseveen. Mevrouw Van der Weij van D66.

Mevrouw van der Weij (D66): Dank u wel, voorzitter. Ik zou ook graag nog iets willen zeggen over bijvoorbeeld de Torenstraat in Den Haag. De Torenstraat is een straat die heel innovatief is ingericht. Een fietsstraat,

toegankelijk en veiliger dan het ooit is geweest. Ik weet niet of u daar weleens bent geweest, maar ik zou daar zeker een keer gaan kijken. En daarnaast, ik weet niet hoe vaak jullie op fietsstraten komen, maar een fietsstraat is super prettig voor wandelaars, voor kinderwagens, voor rollators, want je kunt elkaar makkelijk passeren, auto's maken ruimte voor je en dat is een hele veilige manier. Zo heb ik het ervaren. Dat wilde ik even laten weten. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van der Weij. Ik zie dat mijnheer Van Dam, u wil een interruptie?

De heer Van Dam: Ja, als dat kan.

De voorzitter: Naar wie?

De heer Van Dam (WIJ.): Ik heb een korte naar de collega van D66. En eigenlijk terugkomend op de vraag die eerder door het CDA werd gesteld. Fietsstraten zijn ontzettend mooi en ontzettend goed en die kunnen heel erg nut hebben, alleen dan moet er wel de ruimte zijn om te kunnen fietsen op die fietsstraat. En als je twee auto's naast elkaar zet, en ik weet niet of u daar bent geweest, dan past die hele fiets er niet meer tussen van die fietsstraten. En dat is toch volgens mij wel een heel groot probleem voor een fietsstraat.

De voorzitter: En wat is de vraag?

De heer Van Dam (WIJ.): Waarom kiest u dan niet voor het amendement mee te tekenen, zodat er nog een auto bij komt en dan dat je gewoon erop kan fietsen en alles wat je wil.

De voorzitter: Mevrouw Van der Weij, wilt u de vraag beantwoorden van mijnheer Van Dam?

Mevrouw van der Weij (D66): Ja, ik hoorde eigenlijk een heleboel vragen van u. Ten eerste, kom ik daar weleens? Ik kom daar bijna dagelijks, want het is mijn fietsroute. Ik kom daar dagelijks en ken de omgeving goed. Ik kom daar ook met kinderen. Welgeteld met drie van vijf tot en met tien jaar oud. Ik ken de fietsstraat of de straat nu ook goed met jonge kinderen al fietsend. En u had een vraag over het amendement, waarom we daar niet in meegaan? We zijn niet voor het uitbreiden van wegen over de Landgoederenzone. Kan ik u ook even bij deze nogmaals meedelen. En het is ook niet de bedoeling dat auto's elkaar regelmatig lopen te passeren op een fietsstraat ten koste van fietsers. Daarom heet het ook een fietsstraat. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van der Weij. Ik kijk even naar uw raad en wil de heer El Majjaoui als laatste in deze termijn.

De heer El Majjaoui (PG&R): Dank je wel voor de tweede termijn. Maar goed, zoals wij hebben eerder aangegeven, ook naar aanleiding van de antwoorden van de wethouder en op basis van onze motie die wij gaan indienen, want daar staat heel letterlijk, gaat u terug naar de bewoners. Gaat u de participatie weer oppakken en met hen in gesprek te gaan. Waarbij ook inderdaad de auto te gast wordt en de fietspaden zodanig worden ingericht dat de verkeersveiligheid daarbij geborgd wordt. Maar stel voor dat dit kan leiden naar een variant A-plus, hoe staat u daar tegenover dat dan toch op basis van de wensen en de ambities van de inwoners de inrichting wordt gerealiseerd? Dank hiervoor.

De voorzitter: Dank u wel, de heer El Majjaoui. Dan geef ik het woord aan wethouder Van de Laar.

De heer Van de Laar: Dank u wel. Om met de laatste spreker te beginnen, ik weet niet exact wat u bedoelt. U heeft het ook over een motie. Die ken ik ook niet. Maar als het gaat over de herinrichting van, dat is ook gelijk

een antwoord op mevrouw Kames, dat was ook mijn toezegging aan de heer Van der Veer, gaan we met de inwoners de herinrichting bepalen. En met de gegeven de verkeerskundige kaders van de fietsstraat en van het algemeen belang. En dan komt daar een qua kwaliteit een A-plusvariant uit, zou ik bijna willen zeggen. Maar dat is de A-variant. Als u als raad vanavond het besluit neemt, het wordt de A-variant, dan gaan we vervolgens die weg herinrichten onder de verantwoordelijkheid van het project totale herinrichting van de Landgoederenzone en het herinrichten van de Van Vredenburgweg. En dat gebeurt samen met inwoners. Als ik u zo zie, dan absoluut kan ik dat bevestigend beantwoorden. Dan heb ik ook mevrouw Kames beantwoord. U vraagt om een trottoir of u zegt een motie. Procedureel kan ik dat niet beoordelen, maar ik denk dat we allemaal wel heel duidelijk hebben aangegeven dat we de verkeersveiligheid van de inwoners, en met name dan ook de kinderen, hoog in het vaandel hebben. Dat dat denk ik vanuit de kant van de inwoners ook zeker zeer pregnant naar voren zal worden geschoven bij een gezamenlijke herinrichting van die A-variant, voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Kames, wil u interrumpen? Wat is uw vraag.

Mevrouw Kames (RB): Ja. Ik ben heel blij met de beantwoording van de wethouder. En als hij een toezegging geeft dat hij daar specifiek op zal letten, dan ben ik daar heel blij mee.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Van de Laar, is dit een toezegging aan mevrouw Kames?

De heer Van de Laar: Gaat u dan ook voor het voorstel stemmen, vraag ik me dan af? Maar ik heb erover gezegd wat ik heb gezegd, voorzitter. En daar laat ik het bij in tweede termijn.

De voorzitter: Prima. Dan stel ik voor dat we overgaan tot stemming. Dan gaan we eerst stemmen over het amendement, Ontsluiting Hofstede.

Mevrouw Kames (RB): Voorzitter, een punt van orde. De motie was al doorgestuurd naar de griffie.

De voorzitter: Uw motie staat nog niet in Babs.

Mevrouw Kames (RB): Moet ik dan een paar minuten schorsen?

De voorzitter: U gaf aan, als u een toezegging zou krijgen dat u de motie niet zou indienen.

Mevrouw Kames (RB): Maar hij heeft geen toezegging gegeven.

De voorzitter: Hij heeft geen toezegging gegeven, vindt u?

Mevrouw Kames (RB): Nee.

De voorzitter: Dan stel ik voor dat wij vijf minuten schorsen, dat u de motie indient en dat iedereen de motie kan lezen, want anders kan er geen zorgvuldige besluitvorming komen.

Mevrouw Kames (RB): Twee minuten is al genoeg, als ze het snel lezen.

SCHORSING

De voorzitter: Stop. Eerst schorsen. Waar zijn we nu? Wilt u opnieuw uw plaats innemen? De motie van Rijswijks Belang, motie voor het plaatsen van een voetpad, is geplaatst in iBabs. Ik neem aan dat u intussen ook daarvan kennis heeft kunnen nemen, het goed heeft kunnen lezen.

a. Amendement - Ontsluiting Hofstede via Huis te Landelaan (Wij. CDA RB)

De voorzitter: Dan wil ik doorgaan met het stemmen. En dan beginnen we met het stemmen nu over het amendement, Ontsluiting Hofstede via Huis te Landelaan. Het is heel rumoerig. Ik wil graag stilte. Ik begrijp dat het laat is, maar ik wil toch dat we echt geconcentreerd en met focus tot stemming overgaan. Amendement Ontsluiting Hofstede.

De heer Massaar: 10 voor, 21 tegen.

De voorzitter: Met 10 stemmen voor, 21 tegen is het amendement verworpen.

b. Motie - Ontsluiting Hofstede (GL D66 PvdA PGNR CU)

De voorzitter: Dan gaan we naar de moties. De eerste motie, Ontsluiting Hofstede. Motie van GroenLinks, D66 PvdA Rijswijk, Partij voor Gelijkheid & Rechtvaardigheid en ChristenUnie.

De heer Massaar: 22 voor, 9 tegen.

De voorzitter: 22 voor, 9 tegen. De motie is aangenomen.

c. Motie – Voetpad Hofrust

De voorzitter: Dan gaan we naar de laatste motie, Voetpad Hofrust. Nog stemverklaringen?

De voorzitter: Mevrouw van der Weij een stemverklaring wil afleggen. Heel kort. Mevrouw Van der Weij.

Mevrouw van der Weij (D66): Wij zullen tegen de motie stemmen. We zijn wel voor de strekking van de motie, voor ruimte, voor natuurlijk jonge kinderen en voor ook voetgangers. Maar we vinden de invulling te specifiek.

De voorzitter: Dank u wel. Dan geef ik het woord aan de heer Van der Veer voor een stemverklaring.

De heer Van der Veer (PvdA): Eigenlijk hetzelfde, voorzitter. De wethouder heeft beantwoord dat hij samen met de bewoners naar een goede oplossing gaat kijken. En als de bewoners een voetpad willen, gaat hij dat meenemen. Wij stemmen ook tegen deze motie.

De voorzitter: Dank u wel. Ik zie mijnheer Braam. Wilt u ook een stemverklaring afleggen?

De heer Braam (BvR): Ja, ligt in het verlengde. De motie die wordt ingediend, is feitelijk overbodig, omdat zojuist de motie is aangenomen waar al als regel is opgenomen dat bij een nieuw ontwerp bij Van Vredenburgweg-West veel ruimte gegeven moet worden aan de voetganger en de fietser, waarbij de auto te gast is. Een overbodige motie dan.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we over tot stemming over de motie, Voetpad Hofrust.

De heer Massaar: 21, tegen 10 voor.

De voorzitter: 21 stemmen tegen, 10 voor. Deze motie is verworpen.

d. Stemming Raadsvoorstel Hernieuwde analyse ontsluiting Hofstede (RV 23-036)

De voorzitter: Dan gaan we naar de stemming over het raadsvoorstel dat niet geamendeerd is. Het raadsvoorstel Hernieuwde analyse ontsluiting Hofstede.

De heer Massaar: 21 voor, 10 tegen.

De voorzitter: Met 21 stemmen voor en 10 tegen is het raadsvoorstel Hernieuwde analyses ontsluiting Hofstede aangenomen.

12. Raadsvoorstel Multifunctionele accommodatie sportpark Elsenburg (RV 23-039)

De voorzitter: Dan gaan wij naar het volgende bespreekpunt. Het gaat om het raadsvoorstel Multifunctionele accommodatie sportpark Elsenburg. En daarvoor geef ik als eerste het woord aan de heer Veerman van D66. En het is kwart voor twaalf. Ik wil nu echt vragen u te beperken tot het amendement eigenlijk.

De heer Veerman (D66): Dank u wel, voorzitter. Dat ga ik ook doen. Ik trap af voor het samen investeren in een toekomstbestendig sportpark. D66 staat voor een volwaardig sportbeleid met goede accommodaties en ondersteuning voor de verenigingen. Daarom waren we in de vorige raadsperiode ook enthousiast voor een MFA in sportpark Elsenburg. Daarbij willen we ook zoveel mogelijk maatschappelijk commercieel als we andere organisaties betrekken bij de ontwikkeling hiervan. De verenigingen hebben keihard hun best gedaan om ook overeenstemming te bereiken over een gezamenlijke accommodatie. En daarnaast de maatschappelijke commerciële inhuurders weten te vinden. Ook dat laatste is meer dan gelukt. Wij moeten zelf nu nog verder werken aan de komst van andere organisaties die in het gebouw activiteiten willen organiseren. In de stad spelen ook nog andere vragen over de invulling van verschillende voorzieningen voor de stad als geheel. Enkele sportzalen, de Marimbahal en de sporthal in Rijswijk Buiten zijn onderwerpen die we nog verder moeten uitwerken in onze visie op maatschappelijk vastgoed in de nabije toekomst. Bij het uitwerken van de MFA gaat het ook om het vormgeven van de maatschappelijke pijler van de wijk Rijswijk Buiten en de benodigde voorzieningen in dit gebied. Bij het bouwen in Rijswijk Buiten horen ook voorzieningen. Nieuwe burgers verwachten daarbij in ieder geval welzijn, sport en gezondheid in hun eigen omgeving. Vandaar ook het indienen van dit amendement en vooral de eerste pijler bij de begrotingsbehandeling 2023 inzicht wordt gegeven in de gevolgen voor de overige geplande maatschappelijke investeringen en voorzieningen in de stad en specifiek in de ontwikkeling voor Rijswijk Buiten. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Veerman. Dan geef ik graag het woord aan mevrouw Van Nunen van de Partij van arbeid.

Mevrouw Van Nunen (PvdA): Voorzitter, dank. En ik sluit me ook aan bij wat de heer Veerman al heeft gezegd. En dan heb ik het vooral even nog specifiek over die maatschappelijke meerwaarde. Want er staat wel iets over in het raadsvoorstel. En wij vragen wel ons serieus af of er nog niet een tandje bij kan, zeker wat betreft de kruisbestuiving tussen verenigingen onderling, tussen verenigingen en de bedrijven die daar een rol gaan spelen, maatschappelijke groepen bijvoorbeeld via het welzijnswerk en bewonersgroepen. Vandaar ook dit amendement, zoals u heeft kunnen lezen. De wethouder gaf in het Forum wel aan dat er al contacten en ook

zelfs contracten zijn met bijvoorbeeld Haaglanden, dat doet ons deugd. Maar is er ook nog ruimte, dat is onze vraag, binnen dat concept om meer groepen te betrekken op bepaalde tijdstippen? Hoe staat u tegenover het idee ook om het krediet van dertien miljoen ineens, zoals gevraagd in dit raadsvoorstel, op te knippen, zodat de wethouder de raad ook op de hoogte kan houden van de voortgang op verschillende aspecten, zoals door mij en mijn collega genoemd? Graag het antwoord op die ene vraag, voorzitter. Dank.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van Nunen. Dan geef ik het woord aan mijnheer Smith van GroenLinks.

De heer Smith (GL): Dank u, voorzitter. Tijdens het Forum van 16 mei jongstleden zijn veel vragen gesteld over het beschikbaar stellen van de dertien miljoen ten bate van de realisatie van het MFA. Net als andere partij heeft ook GroenLinks Rijswijk naar aanleiding van dit voorstel de presentatie, de risicomatrix en het vlekkenplan vragen hierover gesteld. En wat betreft GroenLinks Rijswijk is de beantwoording tot nu toe nog wat onbevredigend. Daarom willen wij met dit amendement, samen met D66 en PvdA, enkele zekerheden inbedden waardoor de voor GroenLinks belangrijke onderwerpen gewaarborgd zijn. Ten eerste, de uitwerking van de gebouwen. De multifunctionele accommodatie geeft weinig ruimte voor multifunctionaliteit. De commerciële huurders, nu de fysio, podopraktijk bepalen tot op de vierkante meter de ruimte. Dit beperkt het gebruik voor eventueel toekomstige nieuwe huurders met een andere vorm van dienstverlening. En het lijkt erop dat de eerste huurders een soort bepalende inbreng op de inrichting van het gebouw hebben. En het zou goed zijn als er in het ontwerptraject ook rekening gehouden wordt met eventuele toekomstige nieuwe dienstverleners, want zekerheden heb je niet. En ten tweede, de uitwerking van de natuur inclusieve gebouwen, de klimaatbestendige parkeerplaatsen en de uitwerking van de aangenomen motie ecologische zones van februari '21. Want zonder onze aandacht en met de groeiende verstedelijking van dit gebied komt het groen en de biodiversiteit steeds meer onder druk te staan. En tenslotte heb ik nog een laatste puntje en een vraag aan de wethouder. De invloed van het GGD-rapport betreft de relatie fijnstof kinderen kan gevolgen hebben voor de gezondheid van de kinderen en wellicht het gebruik van het park. De toezegging om navraag te doen bij de GGD, zouden wij uiterlijk 26 mei ontvangen. Is hier inmiddels contact over geweest met de GGD? GroenLinks Rijswijk is voorstander van een MFA en wil mede door dit amendement dat de reeds genoemde aandachtspunten gewaarborgd zijn en gedurende de ontwerpfasen met regelmaat aan de raad wordt voorgelegd. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Smith. Dan geef ik het woord aan mevrouw Koegler van Rijswijks Belang.

Mevrouw Koegler Böhm (RB): Dank u wel, voorzitter. In het Forum heeft mijn fractie zijn twijfels uitgesproken over dit raadsvoorstel. We hebben daar afgelopen week dan ook veelvuldig overleg over gehad binnen mijn fractie. Enerzijds vinden we de dertien miljoen gewoon echt heel veel geld. Het is weliswaar een sluitende businesscase, maar het gaat wel over veertig jaar. En daarmee hebben we echt wel de grens van de economische afschrijvingsperiode opgezocht. Dat vinden wij lastig. Tegelijkertijd zien we ook de sportverenigingen die met heel veel energie en enthousiasme aan dit raadsvoorstel hebben meegewerkt. En die sporters en die sportvereniging dragen we ook een warm hart toe. En wij gunnen hun ook de faciliteiten die ze nodig hebben op het sportcomplex. En dan ga je dat tegen elkaar afwegen. Tegelijkertijd zien we in dat multifunctionele gebruik van de ruimte ook echt wel toegevoegde waarde. En we zien ook de nut en de noodzaak om rond de omgeving van Rijswijk Buiten ruimte te creëren voor faciliteiten. Dat maakt eigenlijk dat met de aanscherping van het amendement wat ingediend is door andere partijen, dat we ons kunnen vinden in het raadsvoorstel, mits het amendement ook wordt aangenomen. Dan gaan we daarin mee. Tegelijkertijd zien we wel met het amendement dat daarmee de risico's van de bouwkosten niet gedekt zijn. Dat zien wij echt wel als een heel groot risico. En wat ons betreft is die dertien miljoen ook echt wel de max. Daarvoor

hebben we nu een sluitende businesscase. We willen in ieder geval aan de wethouder vragen dat ... Er zijn nog geen offertes aangevraagd. Het is een grove schatting. En bouwkosten stijgen natuurlijk. En dat risico hebben we al veelvuldig meegemaakt de afgelopen periodes, dat we daardoor extra tonnen of miljoenen moesten vrijmaken. Wat Rijswijks Belang betreft is die dertien miljoen gewoon de max. En mochten we dat toch gaan overschrijden, dan willen we aan de wethouder verzoeken om eerst terug te komen naar de raad, alvorens echt concrete acties in gang te zetten, zodat we daar nog een keuzemogelijkheid hebben.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw, Koegler. Dan geef ik graag het woord aan de heer Sleddering van de VVD.

De heer Sleddering (VVD): Dank u wel, voorzitter. Als we nu kijken naar dit voorstel, dan moeten we even terug in de geschiedenis. En wat was de bedoeling van destijds de voor stemmers om te realiseren? Dat was een gemeenschappelijk clubhuis voor de sportverenigingen, een buurthuis voor de toekomst. En de financiën zouden ongeveer rond de 4 miljoen liggen. Wat wij nu voor ons zien, is geen buurthuis. Het is een stukje onroerend goed wat verhuurd wordt aan commerciële partijen. Het is sowieso geen gezamenlijk clubhuis meer geworden, omdat er 2 gebouwen worden gebouwd. En de financiën zijn opgelopen van 4 naar 13 miljoen, met een businesscase die over 40 jaar sluitend is, maar de eerste 15 jaar verlieslatend 130.000 euro per jaar. Kortom, wat is hier aan de hand? Een uit de hand gelopen project. En wat we moeten doen, is even terugschakelen. Deze financiën, kan Rijswijk zich dat permitteren? Wij hebben op diverse plekken of het te veel betaalde leges zijn of afschrijven op Rijswijk Buiten, het gaat om tientallen miljoenen euro's die wij in de min staan op dit moment. En is het heel verstandig om eens even bij de begrotingsbehandeling te kijken van, jongens, hoe staan we er als Rijswijk financieel voor? En als we al dit willen hebben, kunnen we het ons permitteren? Ik was blij met een aankondiging van een amendement, om de besluitvorming over dit project over de zomer heen te tillen en bij de begroting te behandelen. En wat lees ik in het voorstel, dat we gaan inderdaad bij de begroting eens even kijken hoe de rest ervoor staat met de financiën, maar we reserveren wel die dertien miljoen. Dat vind ik jammer. Dan leg je meteen al een soort basis van de discussie. Het kost dertien miljoen, maar we gaan eens even kijken of er dan nog geld overblijft voor andere sportdingen. Ik vind dat absoluut de verkeerde discussie. Verder praten we mee over de ontwerpen van de gebouwen. Ik moet echt kan niet geloven. We gaan toch als raad niet meepraten met de ontwerpen van gebouwen. Echt ik kan het niet geloven. Wij gaan toch als raad niet meepraten met de ontwerpen van gebouwen? Dat is een stukje uitvoering en dat gaan we absoluut niet doen. Vervolgens zie ik dat we praten over ecologische zone. Ik zeg, mensen, kijk eens naar het sportpark. Het is groener dan groen. We liggen in het Elsenburgerbos, aan de overkant van het spoor heb je het Wilhelminapark, de volkstuintjes liggen ernaast. Het is een en al ecologische zone. En de kunstgrasvelden zijn ook groen. Met andere woorden, dit is echt niet een goed voorstel. Wij zijn als VVD bereid om nu geen beslissing te nemen en het mee te nemen in de begrotingsbehandelingen, om te kijken naar de financiële positie van Rijswijk. Als dat niet gebeurt, zijn wij tegen het amendement en tegen het voorstel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Sleddering. Dan geef ik het woord aan de heer Kaffa van Wij. Rijswijk.

De heer Kaffa (WIJ.): Dank u wel, voorzitter. Wij, Rijswijk is tevreden met het voorliggend voorstel. Een voorstel dat met een hoop inspanning van de vorige wethouder sport een goede kickstart gehad heeft. Hierdoor ligt er nu iets wat wij als Rijswijk denk ik de aankomende periode een hoop plezier aan gaan beleven. En zoals ook in ons verkiezingsprogramma te lezen is, willen wij graag doorontwikkelen van het sportpark. Een multifunctioneel park waar iedereen die dat wil zich kan thuis voelen. En doordat het sportpark multifunctioneel wordt, kunnen we ook sociale partijen verwelkomen op het sportpark. Iets dat Wij, Rijswijk hoog op de agenda heeft staan. Sport en sociale interactie zijn een fundamenteel onderdeel van een prettige

samenleving. Kortom, we gaan ervan uit dat de wethouder scherp op de kosten zou blijven en dat we nog lang mogen genieten van een Elsenburger sportpark dat kostendekkende bezetting zal hebben de aankomende periode. Voor wat betreft het amendement kunnen wij ons grotendeels vinden in de strekking van het amendement. En we zien hier ook aardig wat overeenkomsten met de motie die onze fractie indiende met de PvdA, GroenLinks en Beter voor Rijswijk in oktober 2020. Waar onze zorgen wel een klein beetje zitten, is in het punt betreffende de ecologische zones. We maken ons zorgen dat deze zones boven de kwaliteit van sporten komen te staan. En we zullen bij het voorleggen van dergelijke plannen een weloverwogen beslissing maken, weloverwogen beslissing nemen of de zones de kwaliteit van sporten niet in de weg zullen staan. We zouden hier namelijk tenslotte een sportpak realiseren waar vier olympische sporten samen konden komen. Het moet ook mogelijk zijn om die kwaliteiten en faciliteiten te bieden en te blijven bieden. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Kaffa. Dan geef ik het woord aan de heer Van Enk van het CDA.

De heer Van Enk (CDA): Dank u, voorzitter. Er viel net even de kickstart in de vorige collegeperiode. Ik moet ook even de geschiedenis induiken. Dat is maar twee, drie jaar geleden. Het CDA heeft altijd grote bedenkingen gehad tegen dit plan voor een multifunctionele accommodatie. Het lijkt een panacee voor sport en sociale activiteiten en noem maar op, maar ook om de kosten van het gebouw te dekken en de exploitatie te dekken. En daar hadden we toen al grote zorgen over. De toezeggingen waren toen niet van de lucht. Het zou na de Forumbehandeling destijds in de raad worden gepresenteerd. Dat was niet gelukt. Toen zou het binnen een half jaar nog worden gepresenteerd. Is ook niet gelukt. En we zijn nu drie jaar verder. En onze CDA-fractiemedewerker heeft in het Forum over de inhoud hele kritische vraag gesteld. Wij hebben weinig vertrouwen dat deze dekking in de exploitatie rond gaat komen en zijn dan ook tegen dit raadsvoorstel. Ik hou het verder kort. Ik kan ook op de argumenten ingaan van de plaats et cetera, maar dat is allemaal al een keer eerder door ons naar voren gebracht. Het amendement, daar ben ik een beetje in verwarring over. Het amendement heet namelijk Samen investeren. En als je het leest, zie je dat het besluit om dat krediet beschikbaar te stellen juist wordt vervangen. Er wordt eigenlijk gezegd van, we stellen het nog niet even beschikbaar. Als ik dat verkeerd lees, dan hoor ik dat graag van de indieners. Dat zou het aantrekkelijk maken, in technische zin, voor ons als CDA om voor het amendement te stemmen, want wij willen dat krediet niet beschikbaar stellen. Maar wij zullen ook sowieso tegen het raadsvoorstel stemmen. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Enk. Dan geef ik het woord aan de heer Nunnikhoven van Beter voor Rijswijk.

De heer Nunnikhoven (BvR): Dank u wel, voorzitter. Beter voor Rijswijk is blij met dit stuk en wil daarom ook de ambtenaren en het college hiervoor bedanken. We hebben net de drieënhalve uur lopen praten over de Binckhorst en de Van Vredenburgweg, omdat we alleen maar groter en groter worden. Daarom is Beter voor Rijswijk ook blij dat de sport mee kan groeien en dit het eerste het sportpark is buiten De Altis, die we net twee jaar geleden hebben geopend, de volgende sportaccommodatie aangepakt wordt. De maatschappelijke organisaties groeien ook bij een stad die groeit. BSO is nu al vraag naar, naar gelegenheid. Beter voor Rijswijk is niet bang dat clubgebouwen leeg komen te staan op de uren dat de sportverenigingen daar geen gebruik van zouden maken. En wij zullen ook met het amendement voor stemmen. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Nunnikhoven. Ik kijk naar mijnheer El Majjaoui, wilt u het woord voeren?

De heer El Majjaoui (PG&R): Ja. Dank, voorzitter voor het woord. Mijn eerste indruk is dat het zijn ambitieuze plannen. Er wordt een accommodatie gebouwd ten behoeve van sportactiviteiten in de toekomst. Dit kunnen we alleen maar toejuichen. Ook als sportman vind ik dit alleen maar goed voor de volgende generaties als

stimulans om te gaan sporten. Alleen waar we mee zitten dat dat toch multifunctioneel is en dat er andere partijen bij betrokken zijn, die weinig affiniteit hebben met sporten of raakvlakken hebben met sporten, direct of indirect, fysiotherapeut, dagverblijf. Veel zijn Rijswijkers die met allerlei activiteiten daar zich gaan bezighouden. Daarvoor hebben wij een drietal vragen. De eerste vraag betreft, gaat dit sportpark toch nog meer kosten dan dat er nu wordt geschetst? Gezien de stijgende bouwkosten en gezien de huidige ontwikkelingen daaromtrent. De tweede vraag is, in hoeverre zijn er gesprekken met commerciële partijen om zich hier de huisvesten? En aangezien dat we hier verschillende partijen gaan huisvesten, zowel commercieel die met een winst oogmerk daar zitten en een ander deel die gewoon maatschappelijke activiteiten uitvoert. Hoe zijn de huren? Hoe is de verhouding qua huurprijzen ten opzichte van deze partijen? Tot zover, voorzitter. Dank.

De voorzitter: Dank u wel, de heer El Majjaoui. Dan ga ik het woord geven aan wethouder mevrouw Bentvelzen. Wilt u reageren op de gestelde vragen en het ingediende amendement?

Mevrouw Bentvelzen: Natuurlijk wil ik dat, voorzitter. Heel graag zelfs. Allereerst dank aan de raad voor de vragen die vanavond nog zijn gesteld en ook in het Forum. En om met de laatste spreker te beginnen, gaat het nog meer kosten dan nu geschetst is? Dat is een vraag die door meerdere partijen ook vanavond weer de revue is gepasseerd. En ik heb in het Forum van jongstleden ook aangegeven dat we in dit project werken met een taakstellend budget voor de architecten en een taakstellend budget voor de aannemer. Het antwoord daarop is, durf ik te zeggen, nee, het gaat niet meer kosten en ja, natuurlijk als het wel meer gaat kosten, waar ik niet vanuit ga, dan moet ik zelfs terug naar de raad, want u heeft budgetrecht en u bent mijn hoogste orgaan waar ik mee te maken heb. Ik kan dat niet op eigen houtje gaan zitten veranderen of verhogen of wat dan ook. Voorzitter, er zijn mij nog vragen gesteld vanuit de Partij van de Arbeid. Kunnen we het budget opknippen? U bent een van de indieners van het amendement. In het amendement wordt ook daar richting gegeven aan de maatschappelijke investeringen of de maatschappelijke partners. Ik heb in het eerder Forum aangegeven, er is een intentieovereenkomst met Haaglanden Beweegt en er zijn gesprekken gevoerd met Welzijn Rijswijk. Welzijn Rijswijk geeft tot op heden aan, zonder gebouw geen invulling. Ik ga ervan uit dat als het raadsvoorstel wordt aangenomen ik zo spoedig mogelijk bij mevrouw Ruigrok terecht kan om wel invulling aan dit MFA te gaan geven. Ik heb haar gister nog gesproken. En ze is enthousiast. Ik heb dat nog wel even gecheckt. Kan het budget dan opgeknipt worden? Er ligt een amendement voor waarin dat niet wordt gevraagd. Het is een raadsvoorstel waar het krediet wordt gevraagd. Kijk, als u het anders wilt zien, dan kunt u ten alle tijden als hoogste orgaan van dit hele gremia een voorbereidend krediet aanvragen. Maar dat zou u dan zelf als gemeenteraad mee moeten nemen in uw amendement, zodat u het raadsvoorstel amendeert. Want anders dan wordt het gewoon vanavond hopelijk aangenomen zoals het voorligt, al dan niet met een voorbereidend krediet. Voorzitter, er zijn en ook nog vragen gesteld door de heer Smith ...

De voorzitter: Ik zie dat mijnheer Van Enk u wil interrumpen.

De heer Van Enk (CDA): Ik wilde vragen aan de wethouder, want ik had diezelfde verwarring een beetje, kijk, als we hier met het amendement niet het krediet verlenen, kunt u dan überhaupt de punten, de bullets die hier staan, kunt u daarmee aan de slag? Daar hebt u toch geld voor nodig dan?

Mevrouw Bentvelzen: Dat ligt eraan of je me een euro geeft als voorbereidend krediet of een fatsoenlijk bedrag, mijnheer Van Enk. Maar dan kunnen we zeker door met de schetsen maken, samen met de verenigingen die hier al twee jaar lang tijd in steken, om tot elkaar te komen om met ideeën te komen. Zover zijn we. En de bedoeling is dat we na vanavond door kunnen gaan om de clubhuizen in te tekenen en dergelijke. Dan kunnen we door met een voorbereidend krediet.

De heer Van Enk (CDA): Maar dat bedrag staat daar toch niet in, dat fatsoenlijke bedrag? Er staat hier toch geen bedrag meer in?

Mevrouw Bentvelzen: Er staat nu geen bedrag in het amendement, maar daarvoor moeten u bij de amendement indieners zijn en niet bij mij, denk ik.

De heer Van Enk (CDA): Maar ik vroeg erom of u er dan überhaupt mee uit de voeten kunt met dit amendement.

De voorzitter: Heldere vraag nu.

Mevrouw Bentvelzen: Dat ligt er aan. Als zij mij een amendement geven met een voorbereiding krediet van een euro, dan is het antwoord nee. Geven ze mij een amendement met een voorbereidend krediet waar ik wat mee kan, dan zeg ik ja.

De voorzitter: Helder antwoord, denk ik. Mevrouw Bentvelzen, wilt u doorgaan?

Mevrouw Bentvelzen: Zeker, absoluut. Want het is, zoals u zelf al aangaf, laat. Ik doe mijn best. Voorzitter, er is mij nog gevraagd vanuit GroenLinks, wordt er rekening gehouden in het ontwerp met een eventuele wisseling van de gebruikers van het gebouw? En het antwoord daarop is ja, daar wordt rekening mee gehouden, zodat het ook in de toekomst toekomstbestendig is, dat er ook andere partijen daar gebruik van kunnen maken. Ga ik ervan uit dat kinderopvang, om een voorbeeld te noemen, niet na vijf jaar weer weggaat. Sterker nog, ze hebben natuurlijk voor de eerste jaren een overeenkomst met ons gesloten. Voorzitter, ook door de heer Smith is er gevraagd aan mij, rondom de vragen vanuit het Forum die gesteld waren, die ik beloofd had ook voor 26 mei toe te sturen, voor het pinksterweekend, rondom de GGD, specifiek de fijnstof. Ik heb me daar ook wel aan gehouden. Ik heb het zelf nog even terug gezocht van, ik heb dat naar de griffie gestuurd. Ik hoop dat dat dan u ook bereikt heeft op 26 mei. Maar om dan toch antwoord te geven op uw vraag, want dat zou kinderachtig zijn om dat niet te doen, is het zo dat de GGD ... Wat de GGD heeft gezegd. Om hoog gevoelige groepen te beschermen, onder andere kleine kinderen, waar u ook aan refereert, tegen extra gezondheidsrisico's door uitstoot van verkeer, adviseert de GGD om bij gevoelige bestemmingen een minimale afstand van 150 meter aan te houden tot een snelweg, onafhankelijk van een achtergrondconcentratie ter plaatse. Binnen het MFA geldt de kinderopvang als een gevoelige bestemming als het gaat om de luchtkwaliteit. Wettelijk moet er voldaan worden aan het besluit Gevoelige bestemmingen. En hierin staat onder meer dan een gevoelige bestemming binnen de rand van 300 meter van een Rijksweg getoetst moet worden of er sprake is van overschrijding of een dreigende overschrijding van de wettelijke grenswaarde. Het gebouw bestemd voor de kinderopvang is gelegen op een afstand van precies 280 meter aan de rand van de Rijksweg A4. Van een overschrijding of een dreigende overschrijding van die wettelijk grenswaarde is daarom ook geen sprake. Voorzitter, dan is mij nog gevraagd dat risico van de bouwkosten, ook nogmaals door mevrouw Koegler. Die is taakstellend. Die dertien miljoen, ook door de heer Kaffa is dat nog een keer aangekaart dat ik daar scherp op moet blijven. Ik blijf scherp op al mijn dossiers. Zeker ook op deze. U heeft ook aangegeven, ecologische zones moeten niet de kwaliteit van sport in de weg staan. We moeten natuurlijk ook zorgen voor een veilig klimaat, ook voor de dieren en de natuur, maar ook voor de mens en de sportende mens. Het is niet de bedoeling dat ze in een wielerved of op een hockeyveld uitglijden door iets wat we moeten doen voor de ecologische zones. Daar wordt zeker rekening mee gehouden. Maar we willen met elkaar een hoop. We willen sport, we willen recreëren, we willen spelen en we willen nog veel meer op één postzegel. We proberen daar zo goed en kwaad voor te zorgen dat we aan alle wensen voldoen die u als raad aan kaders heeft meegegeven al aan de voorkant, zoals dit raadsvoorstel wat nu voorligt.

Voorzitter, de heer Van Enk van het CDA heeft er geen vertrouwen in en gelooft ook niet in de businesscase. U was een van de aanwezigen, ook al in het verleden, waar we het net over hebben gehad. Daar heeft u die uitspraak toentertijd ook al gedaan. Ik vind het jammer dat ook met een sluitende businesscase u daar geen vertrouwen in hebt. Maar ik hoop dan wel dat u komt kijken als het sportpark er staat, want dan treffen we elkaar wellicht nog. Voorzitter, de Partij voor Gelijkheid & Rechtvaardigheid noemt het een ambitieus plan, maar goed voor de toekomst. Dat denk ik ook. Als u de berichtgeving heeft gevolgd, hebben we weer 700.000 minder sportende mensen. Ik denk dat dat een slechte ontwikkeling is in ons land. Ik hoop dat er nog meer mensen kunnen gaan sporten. En we zijn nog lang niet klaar met de voorzieningen. Zoals ook Beter voor Rijswijk aangaf, als je groeit met de stad, dan moet je groeien met je voorzieningen. En dat heeft niet alleen met sport te maken, ook met voorzieningen. U noemde zelf al de fysiotherapeut, de kinderopvang, de BSO, de huisartsen. We zijn aan het groeien met de stad. We zijn aan het groeien in het aantal inwoners. Dat betekent dat je ook je voorzieningenpeil daarin hoog moet houden. Voorzitter, ik hoor graag van de indieners van het amendement eigenlijk zelf ook of daar nog iets aan veranderd gaat worden. Maar ik zie een van de indieners daarvan stevig ja knikken.

De voorzitter: Ik zie dat mevrouw Van Nunen het woord wil. En ik denk ook wil reageren op uw vraag vanuit het college.

Mevrouw Van Nunen (PvdA): Voorzitter, ik hoor alleen maar om me heen, van een paar partijen, in ieder geval van het CDA, dat er wat verwarring is over het amendement. Ik wil eigenlijk een schorsing van maximaal vijf minuten. En dan kunnen we misschien daarmee ook de tweede termijn voorkomen.

De voorzitter: Prima. Ik schors de vergadering voor vijf minuten.

Mevrouw Van Nunen: Graag. Dank u.

SCHORSING

De voorzitter: 00:13 bent u weer terug. En ik geef het woord aan mevrouw Van Nunen.

Mevrouw Van Nunen (PvdA): Voorzitter, ik kan heel kort zijn. We handhaven het amendement, zoals het is ingediend. Ik heb inderdaad in de eerste termijn een vraag gesteld over eventueel opknippen, maar het is niet meer aan de orde. Het amendement, zoals het is ingediend, blijft gehandhaafd. En dat is ook eigenlijk mijn tweede termijn, wat mij betreft.

De voorzitter: Dit is uw tweede termijn? Ik zie dat mijnheer Van Enk ook wil reageren. We gaan nu de tweede termijn in.

De heer Sleddering (VVD): Nee.

De voorzitter: Nee?

De heer Sleddering (VVD): Sorry, voorzitter. Maar ik heb geen antwoord gekregen van de wethouder.

De voorzitter: Maar we waren al gestart met de tweede termijn. Zij kan natuurlijk ook in de volgende termijn, hierna de vraag beantwoorden.

De heer Sleddering (VVD): Oké. Als u het zo serieus neemt, onze opmerking en onze bijdrage, dan heb ik daar .... Maar ik heb gewoon in de eerste termijn geen antwoord gekregen van de wethouder. Ik vind dat ongepast en ik wil gewoon antwoord van de wethouder. En mevrouw van de Partij van de Arbeid is opeens een amendement gaan schorsen en zo, maar ik heb nog geen antwoord gekregen.

Mevrouw Bentvelzen: Ik wil hem wel beantwoorden nog. Voorzitter, excuus aan de heer Sleddering. Ik vergeet volgens mij niet heel vaak antwoord te geven op vragen en ik probeer dat ook altijd te toetsen. Sorry daarvoor. Volgens mij was de enige vraag die u heeft gesteld, maar corrigeer me als ik het niet juist heb, of we dit gehele raadsvoorstel niet kunnen vertragen of uitstellen naar de Begrotingsraad? En mijn antwoord daarop is, dat zou doodzonde zijn, want de bouwkosten die ... Er wordt door de hele raad aangegeven, let op die dertien miljoen. Het mag niet meer gaan kosten. En met iedere maand dat een raadsvoorstel vertraagt, zet ik een aantal verenigingen een half jaar lang in de wacht en ik zet daarnaast de maatschappelijke partners die staan te popelen in de wacht en ik zet daarbij een rekening open die oploopt met iedere twee weken met om en nabij een ton in de situatie waar we momenteel in verkeer. Als je ziet wat de rentes doen en wat de bouwkosten momenteel nog steeds doen. Ik zou dat een zeer slecht idee vinden om hem uit te stellen naar november.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Bentvelzen. Dan kijk ik naar uw raad voor de tweede termijn. Mevrouw Van Nunen heeft al gesproken. Mijnheer Van Enk.

De heer Van Enk (CDA): Dank u. Omdat mevrouw Van Nunen een poging had gedaan dacht ik om een tweede termijn te voorkomen, wilde ik bij interruptie de vraag stellen. Maar de vraag is of dan het amendement kan worden toegelicht. Want je vraagt een aantal dingen in het amendement aan het college, voor de begrotingsbehandeling. Die kosten geld. En tegelijkertijd wordt het oorspronkelijke besluit vervangen. En dat oorspronkelijk besluit is het beschikbaar stellen van dertien miljoen krediet. En als je dat weghaalt, dan is er nu geen krediet om die zaken voor te bereiden. Het is ofwel we beginnen aan die dertien miljoen. En dan kunnen we weer over poortjes praten, maar dan is het gewoon een gedane zaak. Of je zegt nee, we willen daar nog even mee wachten tot de begrotingsbehandeling, wat de heer Sleddering ook voorstelt. Dat laatste zou ook natuurlijk onze voorkeur hebben.

De voorzitter: Mevrouw Van Nunen, wilt u de vraag beantwoorden?

Mevrouw Van Nunen (PvdA): Ja, voorzitter, de verwarring wordt alleen maar groter of niet weggenomen. In het amendement staat het beschikbaar stellen van die dertien miljoen, met voorwaarden rondom die maatschappelijke impact vergroting en die ecologische zone vergroting. In mijn eerste inbreng stelde ik de wethouder de vraag of het opgeknipt kon worden. En ik heb nu, na de schorsing, gezegd, het amendement zoals ingediend, wordt gehandhaafd. En daar staat die dertien miljoen gewoon in.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van Nunen. Zijn er nog andere raadsleden die in tweede termijn het woord willen voeren. Dat is niet het geval, zie ik.

a. *Amendement – Samen investeren in toekomstbestendige voorzieningen door en voor Rijswijk (PvdA GL D66)*

De voorzitter: Dan stel ik voor over te gaan tot stemming over het amendement.

De heer Massaar: 26 voor, 5 tegen.

De voorzitter: Met 26 stemmen voor en 5 tegen is het amendement aangenomen.

b. Stemming Raadsvoorstel Multifunctionele accommodatie sportpark Elsenburg (RV 23-039)

De voorzitter: Dan gaan we over tot stemming over het geamendeerde raadsvoorstel multifunctionele accommodatie sportpark Elsenburg.

De heer Massaar: 26 voor, 5 tegen.

De voorzitter: Met 26 stemmen voor en 5 tegen is het geamendeerde raadsvoorstel Bouw multifunctionele accommodatie op sportpark Elsenburg aangenomen.

13. Motie vreemd RB - Barbecueverbod Wilhelminapark

De voorzitter: Dan gaan we over naar het volgende agendapunt. En dat is 14, motie vreemd aan de orde van de dag, Rijswijks Belang. Het barbecueverbod Wilhelminapark. En daarvoor geef ik het woord aan de heer Weterings.

De heer Weterings (RB): Eindelijk. Daar is hij. Ik hoop dat iedereen nog wakker is. Ik heb me ingehouden voor toch wel een belangrijk onderwerp voor ons. Voorzitter, Rijswijks Belang gaat natuurlijk niet over één nacht ijs. Sinds 2017 vragen wij al aandacht voor de barbecuestroep in het Wilhelminapark. Is ruim zes en half jaar. Begrijp me niet verkeerd hoor. U heeft de afgelopen jaren, de afgelopen zes en half jaar, best wel uw best gedaan om grotere bakken te plaatsen, meer afvalbakken, extra inzet handhaving, matrixborden, borden met regels, buurtpreventie, tolken. Op dit moment staan er vier milieuparken met heel veel bakken, meerdere kliko's, ijzeren bakken, grotere capaciteit dan de afgelopen jaren. Ook afvalbakken in het omliggende gebied. Heeft u verplaatst voor betere positionering en zichtbaarheid. Ook de jaarlijkse Trotter van 1 mei tot 30 september heeft u wederom geplaatst, met daarop de spelregels. Bij mooi weer zet u extra in op de verhoging van de handhaving. Tot aan gisteren, 31 mei zelfs, heeft u nog een poging gewaagd met een grote tekstkar, lekker gegeten, gooi u afval in de afvalbak te plaatsen. En helaas heeft dat niet geleid tot het gewenste effect, want zelfs gisterochtend na het plaatsen van uw lichtkar was het park bezaaid met afval, etensresten, broden, meloenen, barbecuesets, tapijten, plastic bekertjes enzovoort. Zelfs omstanders die wel netjes hun zak weggooien zeiden, dit is nog niet normaal. Vandaar voorzitter dat we eigenlijk nu met een motie willen aangeven dat gewoon genoeg is genoeg. Wij zijn van mening ... U heeft er zelfs al heel veel aangedaan, en ik hoor dadelijk graag van u als u denkt nog met iets nieuws te komen, en ik hoop ook niet dat u mijn woorden gaat herhalen wat u allemaal heeft gedaan de afgelopen jaren, want dat heb ik nog net opgenoemd. Vandaar de motie Genoeg is genoeg, graag een barbecueverbod in het Wilhelminapark. Constateerend dat bij warm weer het Wilhelminapark verandert in een vuilnisbelt. Dat er wederom dagelijks een grote inzet aan schoonmaak nodig is om het Wilhelminapark weer schoon te krijgen. Jongstleden was het met 14 medewerkers en een containerwagen. De minimale kosten zijn 1.000 euro per dag om dit schoon te krijgen. Dan praat ik over de prijs van 2019. Met een inflatie en oorlog in de Oekraïne en corona en dergelijk en al die stijgende kosten zou het nu rond de 1.300, 1.400 euro zijn, naar mijn berekening. Voorzitter, dit is al ruim 6 jaar gaande, zoals ik had gezegd. Dit gaat ten koste van het plezier van andere recreanten, flora en fauna. Dieren kunnen immers stikken en verstrikt raken in het achtergelaten afval, want achtergebleven zwerfafval plastic is zeer slecht voor het milieu. Ik kijk ook even naar mijn vrienden van GroenLinks. De afgelopen 6 jaar, zoals al aangeven, heeft u diverse pogingen gedaan om de vervuiling tegen te gaan. Ik heb het al benoemd, matrixborden, extra handhaving, grotere afvalbakken, waarschuwingsborden, voorlichting enzovoort. Alles

tevergeefs. Verzoekt het college per direct een barbecueverbod in te stellen en daarop te gaan handhaven. En gaat over tot de orde van de dag, voorzitter. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Weterings. Zijn er nog anderen vanuit uw raad die het woord willen voeren over deze motie? Mijnheer Zoghbi van Wij. Rijswijk.

De heer Zoghbi (WIJ.): Dank u wel, voorzitter. Wij. Rijswijk snapt het probleem die Rijswijks Belang schetst in de ingediende motie. Wij. Rijswijk heeft in het verleden al vaker hetzelfde probleem aangekaart. Zo zorgde ons voorstel ervoor dat er meer afvalbakken in het Wilhelminapark werden geplaatst, vorige periode. En hebben we 8 november 2022 de motie Een bak op de juiste plek ingediend en is deze ook aangenomen. Het leek daarom de juiste kant op te gaan. Maar wat wekt onze verbazing, is dat juist op het drukbezochte veldje afvalbakken zijn weggehaald. Als je de beeldvorming ziet over het park of zelf door het park wandelt, dan is het algemene beeld dat de vervuiling concentreert rondom afvalbakken, waaronder wij de aanname doen dat de capaciteit niet voldoende is, kan de wethouder zijn reflectie hierop geven en uitleggen waarom er juist bakken zijn verwijderd? De welbekende picknickbank, die jullie allen wel bekend is, mede ook door de goede verslaglegging van de heer Weterings, is juist zo'n plek zonder bak. Nergens in de buurt is een afvalbak te vinden. Is de wethouder het met ons eens dat dit nu een juiste plek is voor een bak? Het feit dat Rijswijks Belang met een motie komt voor een barbecueverbod, zien wij niet als de juiste oplossing. Een gemeente die veel hoogbouw aan het realiseren is, heeft recreatieplekken nodig. Tenzij wij het toestaan dat iedereen op zijn balkon gaat barbecueën, maar dat lijkt ons geen slim idee. Het oplossen van het probleem wordt niet opgelost door een verbod. Onze mening is dat er strenger gehandhaafd kan worden. En dat kan volgens ons ook preventief. Er kan prioriteit gegeven worden aan dit stukje Rijswijk en vooral in de zomerperiode. Op het moment dat er gehandhaafd wordt, zou het fijn zijn dat dit niet bij langsrijden blijft, maar juist het veldje op en mensen alvast aanspreken, zodat ze ervan bewustzijn wat ze met hun afval gaan doen en wat voor boetes er gegeven kunnen worden op het moment dat ze dat niet doen. Resumerend. Wij zijn van mening dat een combinatie van preventief handhaving en betere capaciteit van afvalbakken, de juiste bak op de juiste plek, enkele voorbeelden, tijdelijk grote containers, een perscontainer en uiteraard een bak bij de picknicktafels, gaat zorgen voor verbetering van de situatie. En daarom zullen wij tegen deze motie stemmen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Zoghbi. Zijn er nog anderen? Mijnheer Braam van Beter voor Rijswijk.

De heer Braam (BvR): Voorzitter, dank u wel. Kijk, een barbecueverbod is op zich wel een hele makkelijke weg, maar die zou ik toch heel graag vast willen houden, vooral in de periodes dat het gewoon bijzonder droog weer is. Dan moet je het gewoon niet toestaan. Maar op het moment buiten die periodes, dan sluit ik me voor de volle honderd procent aan bij de bewoordingen die daarnet door partij Wij. zijn geuit. Je moet kunnen recreëren, je moet ook kunnen barbecueën, maar je moet ook zorgen dat er meer dan voldoende afvalbakken staan. Volgens mij is het ook uit jullie koker al eens een keer eerder gekomen dat bij iedere plek, iedere bank een bak moet staan. Daar mogen ze dan inderdaad ook in het Wilhelminapark eens hard aan werken, om ervoor te zorgen dat die bakken ook daar staan en uiteraard ook tijdig worden geleegd. Verder in de richting van Rijswijks Belang, ik vind het eigenlijk ook wel erg spannend, want het begint misschien nu hier met dit verbod, maar wat gaan we dan ... Als die rotzooi zo erg is, wat gaan we dan straks doen met oud en nieuw? Gaan we dan ook een vuurwerkverbod in invoeren?

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Braam. De heer Van der Veer van de Partij van de Arbeid.

De heer Van der Veer (PvdA): Voorzitter, heel kort. Wat betreft de motie is dat volgens de Partij van de Arbeid niet de oplossing. Hoe gastvrij wil je zijn voor je inwoners en voor de mensen in de regio? Het groene hart

binnen Haaglanden dat is Rijswijk, waar het fijn vertoeven is. Oplossing is al onder andere genoemd door de partij, collega's van Wij. Wij zouden graag zien dat daar eventueel beter gehandhaafd wordt. Dat we gaan werken, net als andere gemeentes, eventueel met gastheren en gastvrouwen die de mensen verwelkomen. Dat zou wellicht nog een win-winsituatie kunnen worden met onze mensen uit de kaartenbak, als ik het zo mag noemen. We kunnen daar participatiebanen van maken, opleidingstraject, mensen verwelkomen, gastheer, gastvrouw. Laten zien waar Rijswijk voor staat. Gemeente Den Haag werkt ermee. Vele andere gemeentes. En volgens ons is dat de oplossing voor het probleem wat er nu speelt.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van der Veer. Anderen? Nee? Mevrouw Woudstra, D66.

Mevrouw Woudstra (D66): We sluiten ons graag aan bij de woorden van Wij. Rijswijk en Beter voor Rijswijk.

De voorzitter: Dank u wel. Ik zie mijnheer Van 't Eind ook van GroenLinks.

De heer Van 't Eind (GL): Ik sluit mij ook aan. En ik sluit me uiteraard ook aan bij de oproep van de heer Braam voor een vuurwerkverbod. Dat wilde ik graag.

De voorzitter: Ik stel voor dat ik, samen met wethouder Wit, de beantwoording kort zal doen. Ik zal ingaan op wel of niet een barbecueverbod. Ik sluit me aan bij de sprekers die aangeven van, Rijswijk is een stedelijke omgeving en mensen hebben ook ruimte nodig om in de natuur te recreëren en te picknicken. En samen barbecueën hoort daar ook bij. Uiteraard vind ik ook dat iedereen die afval veroorzaakt dat ook netjes moet opruimen. De beelden heb ik ook gezien. En we hebben ook afgelopen dagen extra maatregelen genomen. Ook zal er extra toezicht zijn op handhaving, ook in burger. Het zal ook wat extra opgevoerd worden. Het is een te zwaar middel om te zeggen, we gaan over tot een verbod, gelet op de grote wenselijkheid voor ook het mentale welzijn van onze inwoners dat ze daar in hun vrije tijd, als het mooi weer is, ook kunnen barbecueën. Dat lijkt mij een voldoende antwoord. En ik geef mijnheer Wit het woord om de vraag over de afvalbakken en dergelijke te beantwoorden.

De heer Wit: Dank u wel, voorzitter. Het zijn eigenlijk maar een paar vragen. Het aantal afvalbakken die we geplaatst hebben? We hebben extra afvalbakken geplaatst. Doen we begin van elk voorjaar eigenlijk, plaatsen we extra grote bakken en bakken om barbecueafval in te plaatsen. Metalen bakken, zodat je ook gewoon de hete kolen erin kan gooien. Maar we willen wel kijken naar een aantal strategische plekken, zoals de heer Zoghbi ook aangeeft. Bij een picknickbank lijkt me wel verstandig dat we daar een bak plaatsen. Daar gaan we zeker nog even naar kijken. En voor de rest sluit ik me helemaal aan bij de woorden van onze voorzitter. Handhaving is zeker belangrijk. We weten ook dat op dit soort locaties er altijd wel vervuiling zal zijn. Als je naar het strand gaat aan het eind van de dag, kijk, dan weet je ook dat heel veel afval ligt. En dat ruimt de gemeente ook op. Wij zullen dat ook blijven doen. Is een taak van de gemeente. En daarmee wil ik het eigenlijk wel afsluiten. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Wit. Is er behoefte aan een tweede termijn? Mijnheer Weterings.

De heer Weterings (RB): Voorzitter, dank u wel. Ook bedankt voor eenieder die een bijdrage hieraan nog durft te leveren op dit late tijdstip. Laat ik beginnen om wat partijen af te lopen. Wij. gaf aan dat bij de picknicktafel geen afbak staat. Ik heb, geloof ik, tien stappen gedaan naar een aantal ... Acht, negen containers op tien stappen. Binnen enkele meters staan er gewoon afvalbakken. Daar kan het niet aan liggen. De burgemeester gaf natuurlijk haar pleidooi van wat ze ervan vond, maar ze heeft niet aangegeven wat ze eraan ging doen of gaat doen. Dat vond ook wel jammer. En mijnheer Braam, u bent mijn man. U gaf aan, hoe moet dat met oud

en nieuw? Ik ga helemaal met u mee. Dat betekent gewoon één keer per jaar barbecue in het Wilhelminapark. En dan kunnen we dat opruimen. En daar gewoon dat verbod inlassen. En ik kom die ene dag meehelpen om het schoon te maken. U bent mijn man. Eén keer per jaar barbecueën op het Wilhelminapark, vrijstelling. Prima. Dan wilde ik graag nog ... Even kijken hoor. Wethouder Wit gaf aan van, er zal altijd vervuiling zijn. Mijnheer Wit, ik weet niet of u mijn beelden heeft gezien van de afgelopen weken, dat het niet te maken heeft meer met een beetje vervuiling. Het heeft te maken met gewoon vuil achterlaten, het niet opruimen van vuil. Ik praat niet over een weggewaaid servetje, ik praat niet over een vergeten lepel of een vork. Het is gewoon bezaaid met afval wat wordt achtergelaten. Er zal altijd vervuiling zijn. Dat begrijp ik. De weggewaaid servet begrijp ik. Maar het bewust vervuilen van een park, dat kan ik niet met u meegaan. En dan voorzitter, er wordt door meerdere partijen gezegd meer handhaving. Is er dan capaciteit voor of gaan we er capaciteit voor vrijmaken? Als u tegen mij zegt, goed, we gaan daar één fte of twee fte bijzetten. Goed, dan valt er best wel met mij te praten. En voorzitter, wat ik ook jammer vind, is in 2019 hebben wij al voorgesteld, gaan eens onderzoeken wat kost bijvoorbeeld een parkwacht in te zetten? Dan kan je het park verdelen in vakken. Dan kan je een borg vragen. En met die borgstelling kan je mensen ook bewust maken van, je hebt gebarbecued, je bent klaar, wacht even, ik krijg nog 20 euro. Je kijkt om je heen, want je wil graag je twintig euro terug. Er is geen motivatie dat de mensen hun troep mee naar huis nemen of dat ze gewoon hun achtergelaten afval in de afbakken gooien. Voorzitter, dat gezegd hebbende, was nu wel voor mijn tweede termijn, zou ik nog wel graag op ... Om de vragen nog even te herhalen, want ik ben best wel snel gegaan, aan u dan, voorzitter, wat u wel gaat doen? En aan wethouder Wit, of hij het met me eens is dat het niet gaat alleen maar, omdat er wat vervuiling zal zijn. Het is gewoon huftergedrag. Dat moet keihard worden aangepakt. Wat gaat u aan het huftergedrag ... En wat gaat u er eventueel wel aan doen dat we de komende weken wel kunnen recreëren? En als laatste voorzitter, mijn laatste vraag. We hebben daar de afgelopen weken al best wel goed weer gehad. Er hebben honderden mensen al gerecreëerd daar. Waar hebben zij de afgelopen weken hun behoefte gedaan? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Weterings. Ik heb antwoord gegeven op uw vraag. Ik heb aangegeven dat wij gaan extra handhaven. En daar zijn we eigenlijk al mee gestart. En ook in burger zullen doen. Daarmee heb ik uw vraag beantwoord. Ik vind wat u zegt, goed gedrag belonen, dat is iets waar ik heel erg ook samen met de politie op dit moment over in gesprek ben. Niet specifiek over ... Mijnheer Zoghbi.

De heer Zoghbi (WIJ.): Zou ik mijn tweede termijn ook kunnen doen?

De voorzitter: Excuus.

De heer Zoghbi (WIJ.): U gaat al over in de tweede termijn.

De voorzitter: Ik had het niet gezien dat u ook gebruik wilde maken van de tweede termijn.

De heer Zoghbi (WIJ.): Excuus.

De voorzitter: Dan geef ik u het woord, mijnheer Zoghbi.

De heer Zoghbi (WIJ.): Dank u wel. Ik wil de voorzitter bedanken voor de beantwoording van de vragen. Fijn om te horen dat er ook handhaving in burgervorm gaat plaatsvinden. Ook de wethouder wil ik bedanken voor de toezegging voor de bank, om kritisch te gaan kijken naar de juiste plek. Kunnen wij enig vorm van terugkoppeling verwachten op korte termijn? Dat was eigenlijk de vraag. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Ik wil niet iemand vergeten. Mijnheer Braam.

De heer Braam (BvR): Ik werd een beetje uitgedaagd natuurlijk aan de linkerkant. Maar goed, daar hoef ik niet echt al te breed op in te gaan. Allerbelangrijkste wat ik hier gewoon wel wil constateren, is dat de vuilnis die daar vooral veel plaatsvindt zeker voor ... Dat moet de heer Weterings ook aanspreken, als hij ook overdag daar loopt in plaats van kwart over zeven 's ochtends. Dan zal hij ook zien dat meer dan tachtig procent van de mensen die daar recreëren geen barbecueënde mensen zijn. Het zijn gewoon mensen die lekker daar hangen, lekker lunchen, soms in groepjes, ook de nodige buitenlanders, mag allemaal. Maar er is maar een klein clubje mensen die daar barbecuet. En er dan vervolgens een barbecueverbod op te hangen voor dat hele kleine ploegje, dat gaat Beter voor Rijswijk gewoon veel te ver. En dan zijn de maatregelen die getroffen worden, als het gaat om extra plekken waar vuilnis kan worden achtergelaten, en consequente handhaving, zoals dat ook in het Zuiderpark gaat, lekker met de fiets regelmatig even door het gebied heen rijden. Dat lijkt Beter voor Rijswijk meer dan voldoende.

De voorzitter: Dank aan uw raad voor de tweede termijn. Ik was al inderdaad begonnen, maar ik zal opnieuw mezelf herhalen. Ik heb aangegeven dat we extra gaan handhaven en ook in burger, zodat als we mensen zien die inderdaad hun afval niet opruimen ook kunnen beboeten. Dat is een toezegging die ik doe. En wat ik ook goed vind om te noemen, ik ben heel erg van het goed gedrag belonen. Daarover ben ik in gesprek met bijvoorbeeld de politie, omdat ik een heel mooi voorbeeld zie in Schiedam, waarbij goed gedrag van jongeren in het publieke domein ook wordt beloond met iets. We zouden ook kunnen kijken van, hoe kunnen we op die manier ook preventief aan het gedrag van mensen in positieve zin iets veranderen. Want het gaat wel om gedragsverandering. Dat is wat ik kan zeggen. En ik geef het woord aan wethouder Wit voor de vraag van mijnheer Zoghbi.

De heer Wit: Dank u wel, voorzitter. Terugkoppeling wil u. Ik denk, de terugkoppeling die gaat zien, is dat we gaan kritisch kijken of het nog nodig is. Als er inderdaad op tien meter afstand een bak staat, is de vraag natuurlijk of dat nog nodig is. We gaan daar kritisch naar kijken en de terugkoppeling zal dan zijn in de wijziging van een plaatsing van een bak. Het lijkt me overdreven dat ik aan de raad volledig ga terugkoppelen of ik daar nog een extra bak bij ga plaatsen. Ik denk dat we gewoon moeten gaan kijken met zijn allen hoe we dit probleem op gaan lossen. En daarin wil ik u best wel een keertje meenemen, als u daar behoefte aan heeft. De vraag van de heer Weterings, want hij heeft mij wel degelijk een vraag gesteld, of ik ook vind dat het huftergedrag is als mensen hun hele hebben houden achterlaten. Ja, natuurlijk vind ik dat ook huftergedrag. Het staat buiten kijf dat dat niet de bedoeling is. Het feit is gewoon dat er mensen zijn die dat doen. Handhaving, zoals de voorzitter net al heeft aangegeven, zullen we daar strenger op controleren. En denk ik dat dat meer dan voldoende is om in ieder geval zoveel mogelijk te voorkomen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Wit.

De heer Weterings (RB): Voorzitter, interruptie.

De voorzitter: Mijnheer Weterings.

De heer Weterings (RB): De honderden mensen van de afgelopen weken, waar hebben die gepoept en geplast? Misschien een andere taal, begrijpt u het wel ook wel. Dank u wel.

De voorzitter: Wilt u die vraag beantwoorden?

De heer Wit: Ik weet niet waar u het zelf doet, maar ik doe het over het algemeen thuis. Ik geloof ook niet dat ... Ik heb geen idee waar mensen hun behoefte doen. We hebben daar over het algemeen een toilet staan. Ik weet niet of die momenteel alweer werkt, want daar waren geloof ik ook wat problemen mee. Maar voor de rest heb ik geen behoefte om daar verder op in te gaan.

De heer Weterings (RB): Voorzitter, er is daarin openbaar toilet. Die is vorig jaar afgefikt. Maar goed, u heeft daar vanmorgen drie DIXI's neergezet. Ik weet het wel namelijk. Maar de afgelopen weken was er geen toiletvoorziening. Troffen wij mensen aan in de bosjes, die gewoon aan het poepen en aan het plassen waren. Graag volgende keer bij een warme dag eerder die DIXI's en niet pas na zoveel weken, dat iedereen al in de bosjes heeft lopen poepen en plassen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u. Ik stel voor dat we overgaan tot stemming over de motie.

De heer Weterings (RB): Voorzitter, ik zou graag de motie willen aanhouden, met de toezegging ... Sorry voor het woord. Mag ik het woord, voorzitter?

De voorzitter: Mijnheer Weterings.

De heer Weterings (RB): Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, ik zou graag de motie willen aanhouden en u willen bedanken voor de toezeggingen voor de extra handhaving. Wel spijtig dat het zesenhalf jaar heeft moeten duren. We zullen het gewoon de komende weken zeker blijven monitoren. Dank u wel.

De voorzitter: Dank. Goed dat u ... Intrekken. Maar we kunnen u, dat wil ik wel benadrukken, nooit garanderen dat in geen enkel park, in welk gebied dan ook in Rijswijk, het helemaal afvalvrij zal zijn. En ik vind het wel belangrijk om te noemen als we gaan ... U heeft meerdere filmpjes gemaakt over het Wilhelminapark. We kunnen daar elke dag wel gaan filmen en we kunnen daar elke dag afval treffen. Maar we kunnen ook daar hele mooie filmpjes maken over een natuurtuin en over wat er moois aan is. Ik wil u uitnodigen om ook de mooie kanten van onze gemeente te laten zien.

De heer Weterings (RB): Voorzitter, dat doe ik geregeld, de mooie kanten. Dat benoem ik dan ook gewoon. Maar u zegt, een beetje afval. Daar zou u mij ook niet over horen. Ik praat niet over het servetje, ik praat niet over een lepeltje, maar puur de hufteigheid van het dumpen van vuil, van tapijten. Goed, ik heb het allemaal benoemd. Daar gaat het mij om. Laten we samen een mooi park maken. U gaat handhaven. Dank u wel daarvoor. We gaan het bekijken. Dank u wel.

De voorzitter: Prima.

14. Motie vreemd BvR - Uitstel betaling parkeerboete

De voorzitter: Dan gaan we over naar de volgende agendapunt. En dat is agendapunt 15, motie vreemd aan de orde van de dag van Beter van Rijswijk, Uitstel betaling parkeerboete. En aan wie mag ik het woord geven? De heer Kruger, aan u het woord.

De heer Kruger (BvR): Dank u wel, voorzitter. Ik hoop er niet zo'n lang epistel van te gaan maken. Wat is aan de orde? De gemeente is van het ene Mickey Mouse incassobureau overgestapt naar het volgende bedrijf, Cannock Chase. Dat is meer van dik hout zaagt men planken organisatie. Mensen die een boete krijgen, vaak onterecht, die kunnen niet eens telefonische informatie krijgen. Op hun site hebben ze 125 man personeel

rondlopen, maar niemand neemt daar een telefoon aan. Als er bezwaren worden ingediend, duurt het vaak minimaal 4 maanden eer dat er beslist wordt. Als men in het gelijk wordt gesteld, krijgt men niet een briefje van, we hebben uw aanklacht beoordeeld en we trekken de boete in. Nee, je krijgt gewoon klakkeloos, zonder enig commentaar, het geld teruggestort op je rekening. Ik vind dat geen fatsoenlijke werkwijze. Het roept een hoop irritatie op bij inwoners van Rijswijk. Veel ouderen die al moeite hebben om bezwaar in te dienen, mensen die nog nooit een boete hebben gekregen, die worden daar ineens mee geconfronteerd. Eerst betalen en dan mag je bezwaar indienen. En dan duurt het nog een maandje of 4. Het is geen manier van werken. In de gemeente Den Haag is het omgekeerd. Als je daar een boete krijgt, en kijk, een boete is een boete, en je gaat in bezwaar, dan krijg je per kerende mail een bevestiging terug van, u krijgt uitstel van betaling totdat besloten is. En dat duurt circa 6 weken. Laat het 8 weken zijn, je hebt in ieder geval uitstel dat je nog niet hoeft te betalen. Vandaar ook de motie, waarin we vragen dat bedrijf Cannock Chase normaal gaat corresponderen. Als er een bezwaar in het gelijk wordt gesteld, dat ze daar een normale, nette brief sturen naar de betrokkene. Dat die duidelijk op een A4'tje heeft staan dat het in orde is, in plaats dat klakkeloos terugstorten, is niet netjes. Zo ga je niet om met je klanten of met de inwoners van Rijswijk. En ik wil vragen aan het college om in ieder geval vast te stellen dat de procedures worden verbeterd. Het is al eerder aangegeven en beloofd dat de hele systematiek met de scanwagens zouden worden aangepast. Daar bleken fouten in te zitten. Van de week heeft nog een collega om kwart over negen een scanauto aangehouden van, wat doe je hier? Ik moet hier komen scannen. Weet je dan niet dat het negen uur ... Na negenen is het vrij, of naar achten. Maar nee, ik moet mijn werk doen. En zo gaat het dan. Het klopt gewoon niet. Dat moet gewoon heel goed nagekeken. En het is mooi ...

De voorzitter: Mijnheer Kruger, wilt u gaan afronden?

De heer Kruger (BvR): Maar ik wilde even afmaken, want ik ben nog niet zover als met de vorige toelichting van mijn collega links van me. Maar in ieder geval, er zitten nog zoveel fouten in, onzorgvuldigheid, wat nog gecorrigeerd moet worden. We vragen om in ieder geval iedereen die een klacht indient tegen een boete, in bezwaar gaat, dat die gewoon automatisch uitstel krijgt van betaling, zoals we dat ook doen als iemand bezwaar maakt tegen een andere heffing, bijvoorbeeld de OZB-belasting. Het is namelijk een fiscale maatregel. Die krijgt wel uitstel. Dat is het verzoek, ook in de raad, of ze dit zouden willen ondersteunen. En als dat een begin is, dan komt de rest vanzelf wel in orde, hoop ik.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Kruger. Zijn er anderen die het woord hierover willen voeren? Ik zie mijnheer Weterings, Rijswijks Belang.

De heer Weterings (RB): Voorzitter, dank u wel. Ik wil eigenlijk de heer Kruger bedanken dat hij het wederom weer onder de aandacht brengt. We hadden natuurlijk eerder al een motie aangenomen, unaniem, om het parkeerregime goed onder de loep te nemen. Toen is er een loket geopend. Uiteindelijk is het nog steeds niet helemaal goed. Wij krijgen ook behoorlijk wat klachten. Ik had wel een kleine kanttekening of in ieder geval een vraag aan de heer Kruger. Het is gewoon een vraag hoor, want dat komt even in me op. Vond hij het handig bij het publiceren van het verhaal over de boetes, om daarbij de boete van een fractiegenoot te plaatsen op Facebook? Dan zouden misschien mensen wel kunnen denken dat het gaat om eigen belang. Dat waren mijn vragen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Weterings. Mijnheer Kruger, wilt u daarop reageren?

De heer Kruger (BvR): Ja, als ik daar even op mag reageren. Ik heb voor één Rijswijker een bezwaar ingediend en de hele procedure gevolgd. Dat was een inwonster van Rijswijk, een bejaarde dame. En die maakt geen deel uit van mijn fractie. Ik heb dat er niet bij betrokken, ook bij deze motie.

De voorzitter: Voordat we ook zeker niet of individuele situaties hier in het debat gaan benoemen. Wie nog meer? Mijnheer Geleijnse van het CDA.

De heer Geleijnse (CDA): Twee zinnen, voorzitter. Eén, ik herken me heel erg in de signalen. Onze fractie heeft ook vooral van oudere inwoners van Rijswijk dit signaal ontvangen. En twee, ik hoop eigenlijk dat de wethouder een vorm van een toezegging kan doen, zodat deze motie snel van tafel kan. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Geleijnse. Volgens mij zijn er geen anderen aan ... Dan ga ik naar wethouder Van Damme voor de beantwoording of het reageren op deze motie.

De heer Van Damme: Dank u wel, voorzitter. En dank ook aan de indiener van de motie. Dienstverlening, dat is mijn portefeuille ook. Ik vind het wel heel belangrijk. En ik ben ook heel blij dat u de signalen heeft doorgegeven, ook online moet ik zeggen, want dat betekende wel dat de webcare hier ... Of het hier ook is opgemerkt en dat er proactief, de mensen die geen bezwaar ingediend hebben, wel gewoon betaald hebben, zijn benaderd en hun geld hebben teruggekregen. Het coulancebeleid wat vorig jaar september is vastgesteld, dat werkt, zou ik haast zeggen. Het is natuurlijk onacceptabel dat die bezwaren zo lang duren. En we hebben ook gewoon afspraken met de nieuwe verwerker van de fiscale naheffingen, ik noem de naam maar even niet, gemaakt, dat ze ook negentig van de bezwaren binnen zes weken moeten afdoen. Dat halen ze bij lange na niet. We zijn daar ook stevig over in gesprek met ze om dat wel op een ordentelijke wijze voor elkaar te krijgen. Dan ook het aantal bezwaren zal hopelijk afnemen, als die nieuwe scanoplossing er is. Ik kan u mededelen dat nog deze maand of in ieder geval voor de zomer de aanbesteding daarvoor gaat starten. Dat moet ook leiden tot, dat er minder fouten worden gemaakt in dat parkeerproces, want dat gebeurt inderdaad nog steeds dat voorbeeld. Dat voor wat betreft ... Hoe ze het precies in Den Haag doen, we hebben het nagevraagd. Ik weet niet of dat helemaal overeenkomt met wat u aangeeft. Maar we zijn wel zeker bereid te gaan onderzoeken hoe dit voor elkaar kan worden gebracht. Maar ook is belangrijk wat dat dan voor de bedrijfsvoering betekent en wat voor financiële gevolgen dat dan heeft en of dat ook mogelijk is in de contracten met het bedrijf wat het uitvoerders. Die toezegging wil ik u zeker doen. Als u me nu het mes op de keel zet met een motie en we moeten gaan uitvoeren, dan ... Goed, dat laat ik aan u. Daar laat ik het bij.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Damme. Ik kijk naar mijnheer Kruger. Handhaaft u uw motie?

De heer Kruger (BvR): Ik wil nog even wel gewoon een tweede termijn, dat ik wat mag vragen. Ik hoor dat dat niet helemaal zou corresponderen met mijn ervaringen. Ik heb er bewijsstukken van, omdat ik het zelf een keer uitgeprobeerd heb wegens een onterechte boete. Als je op de normale manier via DigiD in beroep gaat, dan krijg je gewoon automatisch uitstel. Niemand die het leest. Het verhaal wat u nu net vertelt, dat lijkt niet helemaal in overeenstemming te zijn met de werkelijkheid. Dat u ernaar gaat kijken, dat vind ik een beetje vreemd. Dat moet gewoon geregeld worden, want dit gaat maar door. Er komen verbeteringen en dan zal moeten blijken of dat voldoende effectief is. Maar kunt u een termijn aangeven, en in dat geval zal ik de motie niet indienen, waarin u duidelijkheid gaat geven of de mensen nu wel of geen uitstel van betaling kunnen krijgen? Want het heeft namelijk geen enkel financieel gevolg. Als iemand terecht een boete krijgt, dan zal hij moeten betalen. Duidelijk is dat. Maar als iemand ten onrechte een boete krijgt, hij gaat in beroep, dan is het wel zo fatsoenlijk om eerst even te onderzoeken, heeft hij het terecht gekregen of niet terecht? En zolang dat loopt, vind ik dat u dan een toezegging moet doen wanneer u dat klaar heeft.

De voorzitter: Heldere vraag. Het is duidelijk, mijnheer Kruger. Ik geef het woord aan mijnheer Van Damme voor de beantwoording.

De heer Van Damme: Dat is helder. Ik ga zeker proberen nog deze maand naar u toe te komen, want hier moeten we wel even wat spoed achter zetten inderdaad. Aanvullend nog over de communicatie vanuit het bedrijf wat is ingehuurd. De manier waarop de inwoners of de bezwaarmakers communiceren met het bedrijf, op die wijze krijgen ze een bericht terug. Als ze e-mailen, krijgen ze een e-mail terug. Als ze een brief sturen, krijgen ze een brief terug. Dat zijn de afspraken. En nu niet altijd gebeurt dat niet altijd, maar ook daarover zijn we in gesprek met dat bedrijf.

De voorzitter: Dank u wel voor de beantwoording van deze vraag. Ik begrijp mijnheer Kruger dat u deze motie dan intrekt, met de toezegging van de wethouder om binnen een maand terug te komen?

De heer Kruger (BvR): Ik hou de motie even aan tot de toezeggingen binnen zijn van de wethouder.

De voorzitter: Prima.

15. Motie vreemd BvR - Betaald parkeren Wilhelminapark

De voorzitter: Dan gaan we over naar het volgende agendapunt. En dat is de motie vreemd aan de orde van de dag van Beter voor Rijswijk met als titel Betaald parkeren. Dan geef ik opnieuw denk ik aan mijnheer Kruger het woord?

De heer Kruger (BvR): Ja, ik krijg er plezier in op dit laatste tijdstip. Waar het in feite over gaat, we hebben er vanavond uitgebreid over gesproken. Met name op warme zomerdagen zijn er heel veel mensen die komen naar Rijswijk toe om hier te recreëren. Ze maken dan ook gebruik van de voorzieningen, wat overigens soms weleens te wensen over laat. Het is heel normaal dat er in gemeenten waar ze een voorziening hebben waar veel mensen naartoe gaan en een beperkte parkeercapaciteit, dat er een regime is ingevoerd voor betaald parkeren. In Scheveningen doen ze dat ook. Als je naar het strand gaat, dan moet je niet zeuren als ze wat achterlaten op het strand. Ze betalen vaak vijftig euro om even te mogen parkeren. Zover moeten we uiteraard niet in Rijswijk gaan. Maar wat wel van belang is, en dat heb ik diverse malen geconstateerd de afgelopen weken als jij gaat kijken, parkeervoorzieningen daar zijn gewoon vol. En als je een tekort hebt aan parkeren, dan mag je dat regelen, zoals andere gemeenten ook doen, met een parkeerregime oftewel betaald parkeren. En je zou ook moeten activeren om mensen per fiets naar het park te laten komen. Ook op dat gebied zijn te weinig stallingsplaatsen waar je op een fatsoenlijke manier je fiets kan parkeren van, zoek het maar uit. Het verzoek is eigenlijk in deze motie om betaald parkeren zo spoedig mogelijk in te voeren en een voorziening voor stallingsmogelijkheden voor fietsers.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Kruger. Geef ik nu het woord aan wethouder Van de Laar. Nee, ik ga te snel zie ik om 00:52.

De heer Kaffa (WIJ.): Ik zal het heel kort houden, voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Kaffa, aan u het woord.

De heer Kaffa (WIJ.): Dank u. Ik had een vraag aan de indieners. Mijnheer Kruger en mijnheer Cupedo, ik snap de problematiek. En mensen met de fiets naar het park laten komen, is natuurlijk een fantastisch initiatief.

Maar hoe zie je het straks voor je als ... Hoe ziet u het straks voor u, excuus, als Parkrijk straks, u ziet er nog jong uit vandaan, volledig afgebouwd is en de auto's daar heel gemakkelijk kunnen gaan parkeren? Of dat ze straks die Muziekbuurten aan de andere kant bij De Smeltkroes daar allemaal gaan parkeren? Want daar is ook nog gratis parkeren. Of aan de andere kant richting Sion en dat ze dan de Beatrixlaan over gaan steken. Waar ik een beetje bang voor ben, is dat we straks het waterbedeffect gaan krijgen en dat we ... Stel we krijgen betaald parkeren, dat dan daar alles betaald parkeren gaat worden. Heeft u daarover nagedacht in enige vorm? Dan hoor ik dat heel graag nog even. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Ik zie mijnheer Kruger wil reageren?

De heer Kruger (BVR): Ja, ik zie niet in dat mensen en Rijswijk Buiten hun auto parkeren, om vervolgens met hun Green Egg naar het park gaan. Dat is echt te veel. Mensen die bezoeken op een directe afstand hun auto parkeren. En dan is het niet gek dat je daar gewoon een vergoeding voor vraagt, wat overal gebeurt. Kijk, het feit dat mensen dan de wijk uittrekken, het zij zo. Maar goed, dat is een keuze die ze maken. Vandaar ook dat ik de optie erbij heb, zorg ook voor voldoende parkeerruimte. Dan kan er altijd nog zonnig heel klein barbecuetje mee.

De voorzitter: Dank u wel. Mag ik nu het woord geven aan de wethouder Van de Laar?

De heer Van de Laar: Voorzitter, dank u wel. En ik geloof twee, drie jaar geleden is de toegang onder andere met geld van de provincie opgeknapt en ook de parkeerplaats is helemaal opnieuw ingericht. Fietsenstalling is er ook bijgekomen. Daar ben ik het helemaal mee eens, we moeten eigenlijk groter. Als ik kijk naar het parkeerbeleid, zoals de raad dat heeft vastgesteld, zijn er drie criteria namelijk voor het invoeren van een parkeerregime. Parkeerdruk van negentig procent of meer. Parkeerregulering, tweede criterium wordt uitsluitend ingevoerd wanneer een meerderheid van de belanghebbenden daarvoor kiest. En de grenzen van de parkeerreguleringsgebieden zijn duidelijk en logisch. En als je kijkt, er zijn waarschijnlijk alleen op piekmomenten dat de parkeerdruk echt zo hoog is dat je boven de negentig tot honderd procent komt. En dan heb je inderdaad altijd nog de uitwijkmogelijkheden, zoals de heer Kaffa die omschrijft. Dat is ook gelijk het gevaar van het invoeren van het betaald regime ter plekke. Daar zou je er al zeker over moeten nadenken wat dat betekent voor de rest van de wijk Parkrijk, maar ook aan de overkant bij de Metelerkampstraat. Dat is misschien zelfs wel wenselijk, omdat de parkeerdruk ook in Parkrijk, die wijk is nog niet af, maar ook wel hoog is. Sommige bewoners willen dat ook. Daar zouden we naar kunnen kijken. En de grenzen van de parkeerregulering is gebieden ... Vraagtekens bij het zetten. En de parkeerregulering ingevoerd. Meerderheid van de belanghebbenden. Het is moeilijk te kijken van, wie zijn hier de belanghebbenden? Ik constateer ook dat dit beleid dat we hebben vooral voor binnenstedelijk parkeren is bedoeld. En dat dit misschien wel een uitzonderingspositie is, het parkeren bij een park. En dan kan je op allerlei manieren kijken. Misschien is het wel de moeite waard om met de auto naar het park, naar de natuur te gaan om dat te beprijsen of fietsen te stimuleren, dat soort zaken. Maar ik denk dat van al die verschillende perspectieven het echt aan de partijen zelf is om daar een oordeel over de vellen. Oordeel raad.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van de Laar. Ik geef het woord aan mijnheer Kruger in tweede termijn.

De heer Kruger (BvR): Het is een antwoord waar ik niet veel mee kan doen eigenlijk. Ik begrijp ook wel als je een gemiddelde gaat berekenen over de belasting van het parkeerterrein, dan kom je redelijk uit. Kijk, als mijn collega links, Marc Wetering, 's ochtends om kwart over zeven gaat recreëren, dan is het parkeren daar zeker geen probleem. Dat kunnen we wel vaststellen. Maar dan heb ik, als je dan gaat kijken naar die negentig procent bezetting, beoordeel het dan op warme dagen dat de park zich mag verheugen in een enorme grote

belangstelling. En daar moet je dan van uit gaan. En dat dat eventueel leidt tot bijkomstige regelingen, zoals u net opperde, want in de andere wijken zijn sowieso nu ook al parkeerproblemen, dan is dat zo. Ik weet niet wat ik met uw antwoord kan doen eigenlijk. En vandaar, ik kan er niks concreets uithalen, wil ik hem dan toch maar in stemming brengen, met het risico dat het wordt afgestemd.

De voorzitter: Prima.

De heer Kruger (BvR): Maar dan moeten we ook ... Wil ik niemand horen.

De voorzitter: Dan gaan we over tot stemming over de motie Betaald parkeren Wilhelminapark. Ik zie dat mevrouw Kames een stemverklaring wil afleggen.

Mevrouw Kames (RB): Ik wil inderdaad een stemverklaring afleggen. Ik heb liever dat ze de rotzooi opruimen of dat ze moeten betalen voor het parkeren.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Kames voor uw stemverklaring. Mevrouw Woudstra, wilt u ook een stemverklaring afleggen?

Mevrouw Woudstra (D66): Ja, graag. Wij zullen voor de motie stemmen. En we lezen hem dan wel zo dat er onderzoek naar wordt gedaan. Deze motie, het staat er nu vrij stellig dat het ingevoerd gaat worden. Maar we zien er graag een goede uitwerking van. Dat is ons stemverklaring.

De voorzitter: De stemming is gestart. Maar er staat geen onderzoek.

De heer Massaar: De heer Kaffa. Dank je wel. 15 voor, 16 tegen.

De voorzitter: Met 15 stemmen voor en 16 tegen is de motie verworpen.

16. Sluiting en dankwoorden voorzitter aan mevr. Schwencke (GL) en de heer Braam (BvR)

De voorzitter: De vergadering is nog niet gesloten. Ik wil even uw aandacht en rust. Ik snap wel dat dat nu best echt aan het laat worden is. Bijna één uur 's nachts. Maar er zijn ook twee punten waarbij ik stil wil staan. En dat is het afscheid van ons raadslid Sam Schwencke van GroenLinks. Zij heeft op 24 mei laten weten aan mij, door middel van haar brief, ontslag te gaan nemen. En ze heeft ook in de media wel heel goed en heel duidelijk uitgelegd, toegelicht waarom ze dat wil doen. Ik betreur dat, want ik vind als voorzitter van de raad het raadslidmaatschap zelf een heel belangrijke rol. En ik hoop altijd dat als je als raadslid begint ook een hele raadsperiode helemaal volwaardig kunt afronden. Maar ik begrijp ook dat er in een mensenleven hele bijzondere situaties kunnen ontstaan, waardoor je door een andere baan of door een privésituatie of allerlei redenen toch voortijdig dient te gaan. Toch besluit om te gaan stoppen. Ik wil toch nog graag een aantal woorden tot jou richten, Sam. Eigenlijk zou ik u moeten zeggen, vind ik, mevrouw Schwencke. Maar ik vind dat zo niet gepast, dat ik maar het toch bij je doe. Ik realiseerde me heel goed wat er bijzonder ... In een jaar raadslidmaatschap heel veel kan gebeuren. Je kunt de snelheid waarmee je allerlei dingen die je meemaakt, typeert misschien jou ook. We weten ook allemaal waar jouw haast misschien ook vandaan komt. In ieder geval heb ik dat terug ... Toen we het over de situatie spraken, heel goed gevoeld. Je voelt enorme urgentie om je in te zetten voor de gevolgen van de klimaatverandering. En in je brief geef je aan dat je gevoel van urgentie te groot is om nog drie jaar in rust, tussen aanhalingstekens, te kunnen vergaderen. En dat heb je ook toegelicht in de media. Ik kan alleen maar zeggen dat ik bewondering heb voor je passie, je drive en je

doelgerichtheid. Sommige mensen doen er hun hele leven om over uit te vinden wat hen drijft. En bij jou zit dat diepgeworteld. Zo diep zelfs dat je naast je raadswerk ook ontslag hebt genomen bij je werk, uit de volle overtuiging dat je al je tijd nodig hebt om je in te zetten voor jouw doel. In je brief schrijf je, en dat vond ik ook heel mooi om te lezen, dat je het afgelopen jaar veel hebt geleerd en diep respect hebt voor het raadswerk en voor je collega-raadsleden. En ik denk dat dat ook andersom voor hen geldt, dat zij ook veel hebben geleerd van jou, van jouw drive en grote betrokkenheid. We gaan je ongetwijfeld nog terugzien hier in Rijswijk. Is het niet hier in de raadzaal, dan is het misschien elders. Misschien in de media. En ik wens je als voorzitter van de raad, mede namens de hele raad, het college en de ambtelijke organisatie, heel veel succes en geluk bij de volgende stappen die je gaat maken. Ik heb ook nog een cadeau, maar ik geef jou de gelegenheid om het woord ook te voeren.

Mevrouw Schwencke (GL): Dank, voorzitter. Ik zal het kort houden, gezien het tijdstip. Beste leden van de raad, ik zie de komende paar jaar als cruciaal voor het verminderen van en het aanpassen aan klimaatontwrichting. De tijdsdruk die ik voel, past niet bij het tempo van een raadsvergadering. Tijdens raadsvergaderingen, ook zoals die van vanavond, zou ik wel willen uitschreeuwen, we zitten in een noodtoestand, maar dat is niet gepast. Ik ben ontzettend dankbaar dat zoveel Rijswijkers mij de kans hebben gegeven een jaar deel te mogen nemen aan uw raad. Ik ben gekozen als jonge vrouw met hoge ambities. En die ambities volg ik nu buiten de raad. Ik wil mijn fractie bedanken voor een fijne samenwerking en goede steun. Ik wens jullie allen de komende drie jaar een goede voortzetting van deze periode, met een fantastische burgemeester en in het nieuwe Huis van de Stad. En dan pak ik nu graag mijn kans om toch in een vergadering te schreeuwen. Er is nog maar zes jaar over totdat het CO2-budget van de anderhalve graad wordt overschreden. We zitten in een zesde massa-extinctie en Shell wist dit al sinds de jaren 70. Het maakt mij woest. En als jullie makkelijke klimaatmaatregelen hadden gewild, dan hadden jullie dat dertig jaar geleden moeten doen. Mijn generatie heeft die tijd niet meer, mijn toekomst is onzeker en dat maakt het lastig om gewoon maar te vergaderen alsof er niks aan de hand is, alsof we die tijd nog hebben. Maar de klimaatontwrichting is hier en nu. Dank je wel.

De voorzitter: Ik heb nog een belangrijk moment. Ik wil even nog vragen, even nog blijven zitten. Even rust. Er is nog een ander raadslid tot wie ik een aantal woorden wil richten. En dat is de heer Braam, want mijnheer Braam die gaat niet weg hoor. Die mag niet weg. Mijnheer Braam, dat is echt heel bijzonder, 25 jaar gemeenteraadslid van onze gemeente. En wij hoorden dat en wij hebben daar ook een gepast cadeau voor uitgezocht. Waar is die? U mag het openmaken. Het is een bijzonder relatiegeschenk dat wij aan bijzondere mensen cadeau geven. Heel veel dank voor het 25 jaar raadslidmaatschap. U bent toch een beetje het collectieve geheugen van deze raad. Alsjeblieft. Gefeliciteerd. En blijft nog raadslid. Dames en heren, bedankt voor uw geduld, discipline en tijd. Ik sluit de vergadering en wens u nog een hele goede nacht en welterusten.

Aldus vastgesteld door de Raad van de gemeente Rijswijk, in zijn openbare vergadering van 27 juni 2023

De gemeenteraad,

de griffier,

de voorzitter,

J.A. Massaar, bpa

H. Sahin

